

Konstitutionsutskottets betänkande

2025/26:KU21

Behandlingen av riksdagens skrivelser

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse och riksdagsstyrelsens redogörelse till handlingarna.

Regeringens årliga redogörelse till riksdagen för vilka åtgärder den vidtagit har kommit att få en viktig roll i uppföljningen av riksdagens beslut, särskilt i fråga om tillkännagivandena. Över tid har det utvecklats en konstitutionell praxis som vägleder regeringen och riksdagen i kommunikationen vad gäller tillkännagivanden. Utskottet framhåller att det är av stor vikt att redogörelsen ger en korrekt bild av riksdagens skrivelser till regeringen och en utförlig redovisning av regeringens vidtagna, pågående och planerade åtgärder.

Utskottets genomgång av slutbehandlade riksdagsskrivelser på konstitutionsutskottets område ger inte anledning till några synpunkter. Konstitutionsutskottet gör inte någon bedömning av tillkännagivanden på andra utskotts områden men noterar att inte heller något annat utskott har framfört invändningar mot regeringens bedömning av slutbehandlade tillkännagivanden på dess respektive område.

I yttranden från andra utskott aktualiseras några principiella frågeställningar när det gäller regeringens redovisning och bedömning av tillkännagivanden. Med anledning av dessa iakttagelser påminner konstitutionsutskottet om tidigare uttalanden och gör några förtydliganden i förhållande till dessa. Utskottet anför bl.a. att det inte varit utskottets avsikt att regeringen ska behöva redovisa bedömningen av att ett tillkännagivande är slutbehandlat i en proposition eller skrivelse innan den redovisar bedömningen i skrivelse 75. Vidare är det enligt utskottet naturligt att regeringen i de fall den beslutar om en proposition eller skrivelse redovisar eventuella tillkännagivanden som sakligt hör samman med dessa, i synnerhet om de förslag som regeringen lämnar har sitt upphov i ett tillkännagivande från riksdagen som bedöms som slutbehandlat. Det är däremot inte önskvärt att regeringen redovisar tillkännagivanden i propositioner eller skrivelser som behandlar en sakfråga som inte är direkt knuten till tillkännagivandena, alltså utanför sitt sakliga sammanhang. Utskottet påminner också om att det trots

tidigare redovisning inte finns något formellt hinder mot att ett utskott i samband med behandlingen av skrivelse 75 återkommer i frågan om huruvida ett tillkännagivande anses vara slutbehandlat eller inte.

När det gäller inte slutbehandlade skrivelser påminner utskottet om vikten av att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt. Utskottet noterar samtidigt i sammanhanget att andelen slutbehandlade tillkännagivanden ökat och att flera av de äldsta tillkännagivandena slutbehandlas i och med beredningen av årets skrivelse. En central förklaring till att andelen slutbehandlade tillkännagivanden ökat är att antalet tillkännagivanden under innevarande valperiod minskat markant.

Utskottet påminner också om vikten av att regeringen är utförlig i sin redovisning av såväl vidtagna och pågående som planerade åtgärder. Det bör inte förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när de kan bli slutbehandlade.

När det gäller mer specifika synpunkter i yttrandena om hanteringen och redovisningen av enskilda inte slutbehandlade tillkännagivanden förutsätter konstitutionsutskottet att regeringen beaktar det som framförs av de andra utskotten.

Utskottet har inget att invända mot riksdagsstyrelsens redogörelse.

Behandlade förslag

Skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025.

Redogörelse 2025/26:RS4 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Utskottets överväganden	6
Riksdagens skrivelser till regeringen	6
Utskottets ställningstagande	27
Riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen	30
Utskottets ställningstagande	31
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	32
Skrivelse 2025/26:75	32
Redogörelse 2025/26:RS4	32
<i>Bilaga 2</i>	
Tabeller	33
<i>Bilaga 3</i>	
Finansutskottets yttrande 2025/26:FiU2y	36
<i>Bilaga 4</i>	
Skatteutskottets yttrande 2025/26:SkU4y	50
<i>Bilaga 5</i>	
Civilutskottets yttrande 2025/26:CU2y	57
<i>Bilaga 6</i>	
Utrikesutskottets yttrande 2025/26:UU4y	64
<i>Bilaga 7</i>	
Socialutskottets yttrande 2025/26:SoU2y	74
<i>Bilaga 8</i>	
Trafikutskottets yttrande 2025/26:TU4y	78
<i>Bilaga 9</i>	
Näringsutskottets yttrande 2025/26:NU4y	112
<i>Tabeller</i>	
Figur 1 Ännu inte slutbehandlade riksdagsskrivelser per riksmöte 1999/2000–2025/26	7
Figur 2 Beslutade tillkännagivanden till regeringen per riksmöte 1991/92–2025/26	8
Figur 3 Regeringens redogörelse för tillkännagivanden (tkg) samt slutbehandlade tillkännagivanden 1995/96–2025/26	10
Figur 4 Tidsåtgång för slutbehandlade tillkännagivanden 1995/96– 2025/26	11
Tabell 1 Tid som gått sedan riksdagens beslut för inte slutbehandlade tillkännagivanden inom konstitutionsutskottets område	13
Tabell 1 a Ännu inte slutbehandlade riksdagsskrivelser per riksmöte 1999/2000–2025/26	33
Tabell 2 a Beslutade tillkännagivanden till regeringen per riksmöte 1991/92–2025/26	34
Tabell 3 a Slutbehandlade tillkännagivanden (tkg) och genomsnittlig tidsåtgång för slutbehandling 1995/96–2025/26	35

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagens skrivelser till regeringen

Riksdagen lägger skrivelse 2025/26:75 till handlingarna.

2. Riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen

Riksdagen lägger redogörelse 2025/26:RS4 till handlingarna.

Stockholm den 9 juni 2026

På konstitutionsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Mats Green (M), Hans Ekström (S), Fredrik Lindahl (SD), Mirja Räihä (S), Oskar Svärd (M), Per-Arne Håkansson (S), Mauricio Rojas (L), Ulrik Nilsson (M), Jessica Wetterling (V), Gudrun Brunegård (KD), Muharrem Demirok (C), Susanne Nordström (M), Jan Riise (MP), Lars Englund (M), Peter Hedberg (S) och Martin Westmont (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 och riksdagsstyrelsens redogörelse 2025/26:RS4 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen.

Konstitutionsutskottet beslutade att anmoda övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse och de motioner som kunde komma att väckas med anledning av skrivelsen i de delar de berör respektive utskotts beredningsområde. För utrikesutskottet gäller detta även riksdagsstyrelsens redogörelse. Följande utskott har yttrat sig: finansutskottet, skatteutskottet, civilutskottet, utrikesutskottet, socialutskottet, trafikutskottet och näringsutskottet.

Bakgrund

Sedan 1961 har regeringen lämnat redogörelser till riksdagen för vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut. I och med översynen av riksdagsordningen (framst. 2013/14:RS3, bet. 2013/14:KU46, rskr. 2013/14:351) blev det reglerat i 9 kap. 8 § riksdagsordningen (RO) att regeringen varje år i en skrivelse till riksdagen ska redovisa vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen.

Sedan slutet av 1990-talet har behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen (tidigare talmanskonferensen) även redovisats för riksdagen. Inledningsvis gjordes detta i form av en bilaga till Riksdagsförvaltningens årsredovisning. Inför 2012 års redovisning beslutade riksdagsstyrelsen att redovisningen till riksdagen skulle följa samma form som regeringens redovisning och lämnas i en redogörelse. I och med översynen av riksdagsordningen blev detta även reglerat i lag då det infördes en tilläggsbestämmelse i 9.17.3 RO, enligt vilken riksdagsstyrelsen årligen i en redogörelse ska redovisa vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till styrelsen.

Utskottets överväganden

Riksdagens skrivelser till regeringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger skrivelse 2025/26:75 till handlingarna.

Skrivelsen m.m.

Inledning

I skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (nedan skrivelse 75) lämnar regeringen en redovisning av vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen. Redovisningen omfattar huvudsakligen åtgärder under tiden den 1 januari 2025–31 december 2025.

Nedan redovisas delar av innehållet i skrivelsen. Vidare redovisas vissa andra uppgifter som utskottet regelmässigt uppmärksammar inom ramen för ärendet och som avser utvecklingen över tid.

Regelbeståndet

Regeringen redovisar regelbeståndet i Svensk författningssamling (SFS) per den 1 mars 2026 (s. 478 f). Antalet gällande grundförfattningar var vid denna tidpunkt 4 670. Av dessa var 1 621 lagar. Motsvarande siffror vid samma tidpunkt förra året var något lägre – 4 624, varav 1 616 lagar. Totalt under 2025 kungjordes 1 582 grund- och ändringsförfattningar i SFS. Detta är ca 15 procent fler än föregående år (1 373). Antalet kungjorda författningar under 2025 är i nivå med genomsnittet för 2000-talet (1 424). Av de kungjorda författningarna 2025 var 124 grundförfattningar (28 lagar och 96 förordningar m.m.), medan övriga var ändringsförfattningar.

En genomgång av skrivelse 75 under perioden 2001/02–2025/26 visar att det totala antalet kungjorda grundförfattningar var 3 958, varav 1 016 lagar. Antalet kungjorda grundförfattningar per år har varierat över tid, med det lägsta antalet 2023 (112) och det högsta antalet 2007 (347). Genomsnittet för perioden är ca 158 kungjorda grundförfattningar per år. När det gäller ändringsförfattningarna kan det nämnas att antalet kungjorda ändringsförfattningar per år under perioden 2001–2025 i genomsnitt ligger något över 1 265. Den högsta noteringen infaller 2018 (1 912) och den lägsta 2023 (842).

Regeringen redovisar även regelbeståndet hos myndigheterna. Antalet rubriker i myndigheternas regelförteckningar den 31 december 2025 har beräknats till ca 12 174. Sett över tid var regelbeståndet hos myndigheterna relativt konstant under perioden 2012–2015 (ca 8 000). Året därpå ökade det något (till ca 8 200) för att därefter 2017 sjunka till den lägsta nivån (ca 7 709)

under de senaste tio åren. Trenden sedan dess har varit att regelbeståndet ökat årsvis, särskilt fr.o.m. 2021 (då det ökade till ca 10 900). Jämfört med föregående år har dock regelbeståndet minskat något (från ca 12 351 till ca 12 174). Uppgifterna i myndigheternas regelförteckningar är emellertid något osäkra.

Andelen EU-relaterade författningar

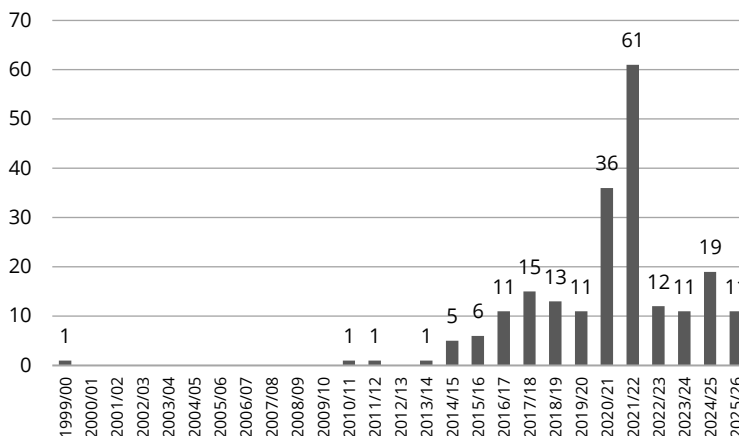
Sedan flera år innehåller regeringens skrivelse även uppgifter om antalet kungjorda författningar och andelen kungjorda grundförfattningar genom vilka EU-direktiv har genomförts. Under 2025 genomfördes EU-direktiv i 69 ändringsförfattningar (45 lagar och 24 förordningar) och 15 nya grundförfattningar (6 lagar och 9 förordningar).

Riksdagsskrivelserna

Regeringens redovisning är knuten till de skrivelser där riksdagen enligt 11 kap. 21 § riksdagsordningen (2014:801) meddelar regeringen sina beslut, t.ex. om lagar, anslag, bemyndiganden eller tillkännagivanden. Redovisningen tar upp samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret som är ställda till regeringen och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen i den årliga skrivelsen (skrivelse 75).

I avsnitt 3 (s. 442 f.) finns ett kronologiskt register över de riksdagsskrivelser som redovisas antingen som slutbehandlade eller som inte slutbehandlade. Det totala antalet riksdagsskrivelser som redovisas är 547.

Figur 1 Ännu inte slutbehandlade riksdagsskrivelser per riksmöte 1999/2000–2025/26

Källa: Kronologiskt register i skr. 2025/26:75 s. 442.

Kommentar: Uppgifterna redovisas i tabell 1a i bilaga 2.

Av figur 1 framgår från vilket riksmöte de ännu inte slutbehandlade riksdagsskrivelserna härrör. Många av dessa beslutades vid riksmötena 2020/21 och 2021/22, och tillsammans summerar de till nästan lika många som övriga

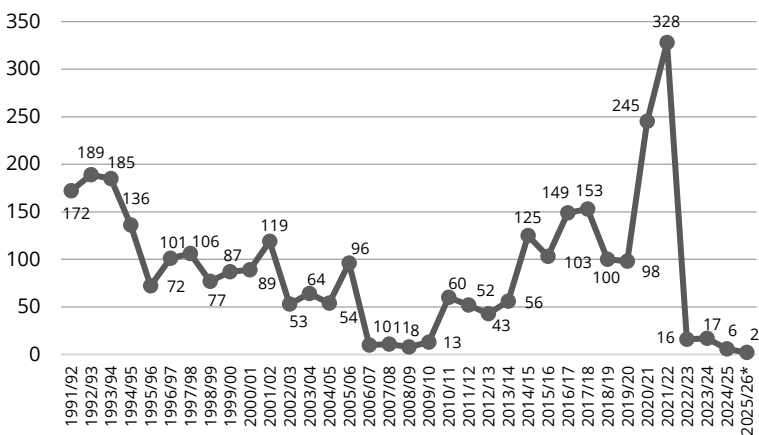
riksmöten. Antalet inte slutbehandlade riksdagsskrivelser före riksmötet 2014/15 har minskat påtagligt de senaste två åren.

När det gäller det pågående riksmötet 2025/26 omfattar redovisningen riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen fram till den 31 december 2025. Totalt redovisas 215 riksdagsskrivelser som inte slutbehandlade, vilket motsvarar ca 39 procent av samtliga redovisade riksdagsskrivelser. Andelen inte slutbehandlade riksdagsskrivelser är därmed lägre än vad som var fallet föregående år då motsvarande andel var 46 procent, vilket i sig var lägre än året dessförinnan (56 procent).

Uppföljning av tillkännagivanden 1991/92–2025/26

Som framgått avser vissa riksdagsskrivelser tillkännagivanden till regeringen. Sedan riksmötet 2010/11 (bet. 2010/11:KU21) följer konstitutionsutskottet årligen upp regeringens hantering av riksdagens tillkännagivanden till regeringen.

Figur 2 Beslutade tillkännagivanden till regeringen per riksmöte 1991/92–2025/26

Källor: Bolin och Larue, Reparamentariseringen av Sverige? Bruket av och betydelsen av riksdagens tillkännagivanden till regeringen, Statsvetenskaplig tidskrift, årgång 118, 2016/3. Rapporter från utredningstjänsten – Beslutade tillkännagivanden.

Kommentar: Uppgifterna redovisas även i tabell 2 a i bilaga 2. *T.o.m. den 15 maj 2026.

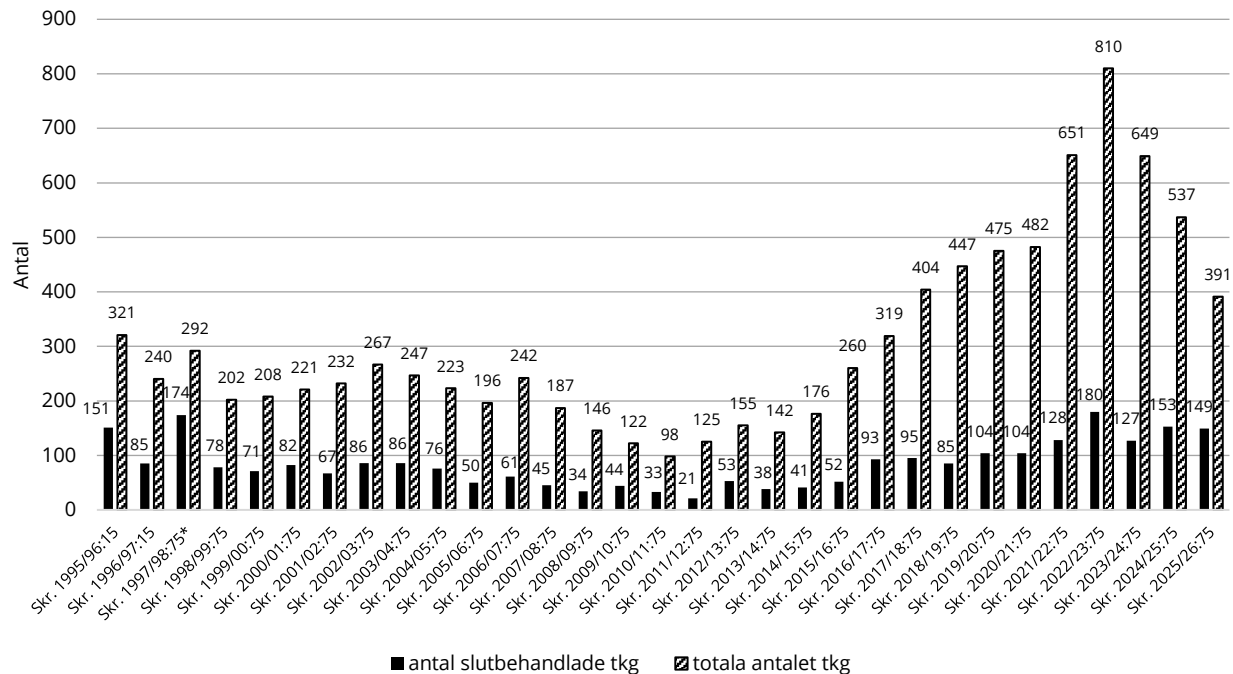
I figur 2 redovisas antalet beslutade tillkännagivanden till regeringen per riksmöte. Av figuren framgår att antalet beslutade tillkännagivanden ökade efter 2010 års val. Efter 2014 års val ökade antalet ytterligare. Riksmötet 2020/21 skedde en stor ökning till den hittills högsta nivån, och under riksmötet 2021/22 ökade antalet tillkännagivanden ytterligare. Under riksmötet 2022/23 minskade antalet tillkännagivanden markant för att därefter ligga kvar på samma nivå riksmötet 2023/24. Under riksmötet 2024/25 var antalet tillkännagivanden 6, vilket är det lägsta antalet under perioden. Antalet tillkännagivanden har varierat kraftigt under perioden, och som högst har det varit 328. Under innevarande riksmöte fram till den 15 maj 2026 har riksdagen

fattat beslut om två tillkännagivanden, vilket är i nivå med riksmötet 2024/25 vid motsvarande tidpunkt.

Av figur 3 (se nästa sida) framgår antalet tillkännagivanden som regeringen årligen i skrivelse 75 har redovisat som slutbehandlade sett i relation till det totala antalet redovisade tillkännagivanden. Över perioden har andelen slutbehandlade tillkännagivanden varierat och som högst varit 60 procent och som lägst 17 procent. Andelen som redovisas som slutbehandlade i år är 38 procent, vilket är 10 procentenheter högre än föregående år och den högsta andelen sedan 1998/99 då det var på ungefär samma nivå. Endast 1995/96 och 1997/98 har andelen varit märkbart högre.

Den genomsnittliga tidsåtgången för de tillkännagivanden i respektive skrivelse som redovisats som slutbehandlade framgår av figur 4. Både medelvärdet och medianvärdet finns med eftersom medianvärdet är mindre känsligt för eventuella extremvärden. Medelvärdet kan t.ex. bli väldigt högt ett riksmöte om ett flertal äldre tillkännagivanden redovisas som slutbehandlade det riksmötet. Som framgår varierade båda värdena över tidsperioden. Framför allt var den genomsnittliga tidsåtgången betydligt längre för de tillkännagivanden som redovisades som slutbehandlade i skrivelse 75 riksmötena 2009/10 och 2010/11. Både medelvärdet och medianvärdet ökade mellan riksmötena 2022/23 och 2024/25 och har därefter i stort sett planat ut. Den nämnda ökningen var större för medelvärdet än medianvärdet, vilket tyder på att slutbehandlingen av vissa enskilda äldre tillkännagivanden förklarar ökningen av detta värde.

Figur 3 Regeringens redogörelse för tillkännagivanden (tkg) samt slutbehandlade tillkännagivanden 1995/96–2025/26

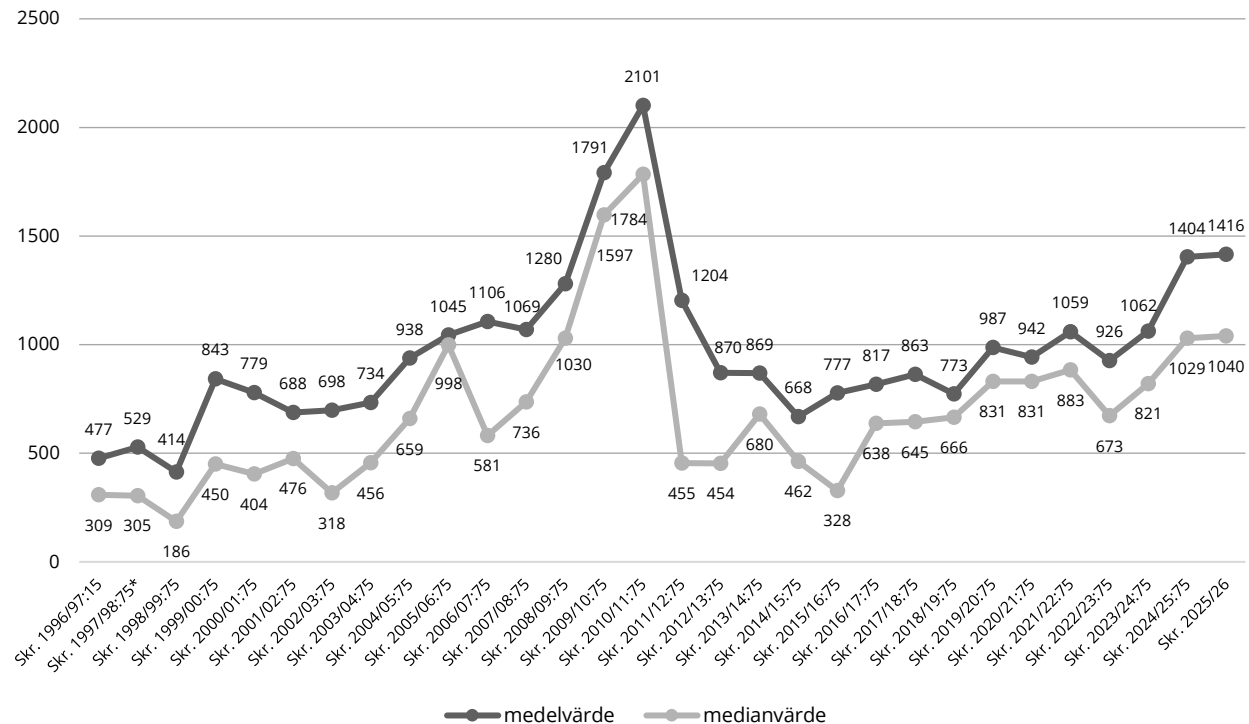

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av de skrivelser som anges i figuren.

Kommentar: I de fall då brister i redogörelsen för skrivelserna har upptäckts (t.ex. som en följd av felaktigt redovisning av slutbehandling av vissa tillkännagivanden) har dessa rättats i figuren. *Regeringens redogörelse under riksmötet 1997/98 avsåg övergångsvis 18 månader. Övriga riksmöten har regeringens redogörelse avsett 12 månader. Uppgifterna redovisas även i tabell 3 a i bilaga 2.

Figur 4 Tidsåtgång för slutbehandlade tillkännagivanden 1995/96–2025/26

Dagar

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av de skrivelser som anges i figuren.

Kommentar: Tiden för slutbehandling avser den sista vidtagna åtgärden från regeringen som lett till slutbehandling. I de fall då brister i redogörelsen för skrivelserna har upptäckts (t.ex. som en följd av felaktig redovisning av slutbehandling av vissa tillkännagivanden) har dessa rättats i figuren.

*Regeringens redogörelse under riksmötet 1997/98 avsåg övergångsvis 18 månader. Övriga riksmöten har regeringens redogörelse avsett 12 månader. Uppgifterna redovisas även i tabell 3 a i bilaga 2.

Nu aktuella riksdagsskrivelser inom konstitutionsutskottets område

Samtliga riksdagsskrivelser

I år redovisas totalt 37 riksdagsskrivelser i skrivelse 75 med anledning av betänkanden från konstitutionsutskottet (s. 457 f.). Flertalet riksdagsskrivelser är från riksmötena 2024/25 och 2025/26. Av riksdagsskrivelserna redovisas 29 som slutbehandlade och 8 som inte slutbehandlade. Fyra riksdagsskrivelser som redovisas som inte slutbehandlade innehåller punkter med vilande grundlagsförslag. När det gäller riksdagens beslut om anslag m.m. för 2026 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse (bet. 2025/26:KU1) har alla fem riksdagsskrivelserna till regeringen (Statsrådsberedningen, Justitiedepartementet, Finansdepartementet, Kulturdepartementet och Arbetsmarknadsdepartementet) slutbehandlats genom att regeringen fattade beslut om regleringsbrev i december 2025.

Riksdagsskrivelser med tillkännagivanden

Inledning

Totalt tio riksdagsskrivelser avser tillkännagivanden med anledning av betänkanden från konstitutionsutskottet. Av dessa riksdagsskrivelser redovisas fem som slutbehandlade och fem som inte slutbehandlade. En riksdagsskrivelse kan omfatta flera tillkännagivanden, och riksdagsskrivelser som är redovisade som inte slutbehandlade kan innehålla enskilda tillkännagivanden som är redovisade som slutbehandlade. När det gäller tillkännagivanden redovisas sex som slutbehandlade och sex som inte slutbehandlade.

Slutbehandlade tillkännagivanden

Följande tillkännagivanden inom konstitutionsutskottets område redovisas som slutbehandlade:

- Tillkännagivande om att identifiera samfund och organisationer som inte bör få stöd från det allmänna (bet. 2015/16:KU4 punkt 5, rskr. 2015/16:136).
- Tillkännagivande om individer som lämnar extremistiska miljöer, återvändare och kunskapshöjande åtgärder (bet. 2015/16:KU4 punkt 8, rskr. 2015/16:136).
- Tillkännagivande om att säkerställa att verksamheter som stöder våldsbejakande extremism inte tilldelas statliga eller kommunala medel (bet. 2016/17:KU23 punkt 5, rskr. 2016/17:137).
- Tillkännagivande om biträde åt väljare (bet. 2021/22:KU6 punkt 7, rskr. 2021/22:114).
- Tillkännagivande om utländsk finansiering av religiös verksamhet (bet. 2021/22:KU29 punkt 24, rskr. 2021/22:352).
- Tillkännagivande om rösträtt och valbarhet (bet. 2023/24:KU12 punkt 4, rskr. 2023/24:181).

Som framgår av skrivelsen har regeringen redan redovisat de första fyra listade tillkännagivandena ovan som slutbehandlade i andra propositioner (prop. 2025/26:1 utg.omr. 1 och prop. 2024/25:181). Utskottet har delat eller inte haft något att invända mot regeringens bedömning i de fallen (bet. 2025/26:KU1 och 2025/26:KU4).

När det gäller tillkännagivandet om *utländsk finansiering av religiös verksamhet* framgår av skrivelsen att regeringen den 28 maj 2025 beslutade att ge en särskild utredare i uppdrag att överväga och föreslå regler som förbjuder eller på annat sätt motverkar utländsk finansiering av trossamfund och andra verksamheter i Sverige med koppling till islamism, extremism och andra antidemokratiska intressen (dir. 2025:52). Syftet är att förhindra att extremistiska och andra antidemokratiska miljöer i Sverige stärks genom sådant finansiellt stöd från andra stater, utländska organisationer eller finansiärer. Uppdraget skulle redovisas senast den 29 maj 2026. Genom beslutet om kommittédirektiv ansåg regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Vidare framgår av skrivelsen i fråga om tillkännagivandet om *rösträtt och valbarhet* att regeringen den 19 juni 2025 beslutade om ett tilläggsdirektiv till Valsedelskommittén (dir. 2025:65). Kommittén ska analysera konsekvenserna av och redovisa för- och nackdelar med att ändra reglerna om valbarhet för att förhindra att en person som kandiderar i val till kommun- eller regionfullmäktige i flera kommuner eller regioner blir valbar efter valdagen till följd av ändrad folkbokföring. Kommittén ska vidare ta ställning till om reglerna om valbarhet bör ändras och lämna de författningsförslag som kommittén bedömer är motiverade. Uppdraget ska redovisas senast den 14 augusti 2026. Genom beslutet om tilläggsdirektiv ansåg regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Tabell 1 Tid som gått sedan riksdagens beslut för inte slutbehandlade tillkännagivanden inom konstitutionsutskottets område

Betänkande	Tilkännagivande om	Datum för beslut	Tidsåtgång*: år (dagar)
2015/16:KU14 p. 4	valhemlighet för synskadades personröster	2016-04-21	10 (3 612)
2017/18:KU38 p. 10	tystnadsplikt för tolkar	2018-01-31	8 (2 962)
2017/18:KU37 p. 8	tjänstemannaansvar	2018-04-18	8 (2 885)
2022/23:KU32 p. 4	en översyn av den offentliga tillsynen	2023-06-21	3 (995)
2022/23:KU32 p. 5	sekretess hos Riksdagens ombudsmän	2023-06-21	3 (995)
2023/24:KU3 p. 7	utvärdering av mediestödet	2023-11-15	2 (848)

Källa: Konstitutionsutskottets genomgång av skr. 2025/26:75. *Avser tiden mellan datumet för riksdagens beslut om respektive tillkännagivande och regeringens beslut om skr. 2025/26:75. Antal år har avrundats.

Inte slutbehandlade tillkännagivanden

Som nämnts ovan redovisas sex tillkännagivanden som inte slutbehandlade. Av tabell 1 framgår hur lång tid som gått sedan riksdagen beslutade om respektive tillkännagivande. Det äldsta ännu inte slutbehandlade tillkännagivandet beslutades 2016.

Yttranden från andra utskott*Finansutskottet*

I sitt yttrande 2025/26:FiU2y (bil. 3) redogör finansutskottet i likhet med tidigare år för antalet riksdagsskrivelser som redovisas i årets skrivelse från regeringen fördelat per utskott och antalet tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionerna för 2017–2026. Av finansutskottets redogörelse framgår bl.a. att antalet riksdagsskrivelser per utskott varierar mellan 4 och 92. Finansutskottet konstaterar att det egna utskottet är ett av de utskott vars betänkanden har lett till flest riksdagsskrivelser. Detta är en följd av att finansutskottet bereder ärenden om ändringsbudgetar, och det har varit en stor mängd extra ändringsbudgetar under senare år. Antalet tillkännagivanden som behandlats i budgetpropositionen har varierat under den aktuella perioden och som lägst varit 44 (2017) och som högst 129 (2023). Även andelen slutbehandlade tillkännagivanden av de som behandlats i budgetpropositionerna har varierat – mellan 36 och 96 procent (2019 respektive 2025 och 2026).

Finansutskottet konstaterar att i flera fall hänvisas i skrivelse 75 till att regeringen i olika propositioner och skrivelser, bl.a. i budgetpropositionen, har redovisat sin behandling av tillkännagivanden. Totalt redovisades 70 tillkännagivanden i budgetpropositionen för 2026. Det förekommer alltså också att regeringen redovisar behandlingen av tillkännagivanden i andra propositioner och skrivelser, där den fråga som tillkännagivandet rör är aktuell. Finansutskottet anför att utskotten genom att regeringen återrapporterar behandlingen av tillkännagivanden i olika propositioner och skrivelser kan ta ställning till regeringens återrapportering i ett lämpligt sammanhang. Finansutskottet har inte haft några invändningar mot regeringens redovisningar i olika propositioner.

Finansutskottet välkomnar regeringens genomarbetade redovisning i skrivelse 2025/26:75 och delar regeringens bedömningar.

Skatteutskottet

Skatteutskottet påminner i sitt yttrande 2025/26:SkU4y (bil. 4) om att konstitutionsutskottet framhållit vikten av att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt och gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång när det gäller att behandla riksdagens tillkännagivanden. Vidare uttalar sig skatteutskottet om sex tillkännagivanden men ser ingen anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågorna. Skatteutskottet

uttalar sig även om en inte slutbehandlad riksdagsskrivelse om rapportering och information om kryptotillgångar. Utskottet konstaterar att de lagar och lagändringar som riksdagen antog för att förslaget om rapportering och utbyte av information om kryptotillgångar skulle kunna genomföras nyligen trädde i kraft. Skatteutskottet utgår från att regeringen så snart det är möjligt kommer att underrätta OECD om att riksdagen har godkänt avtalen och ser därmed ingen anledning att rikta kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

I yttrandet finns en avvikande mening (S, V, MP).

Civilutskottet

Civilutskottet gör i sitt yttrande 2025/26:CU2y (bil. 5) bl.a. följande uttalanden.

Konstitutionsutskottet har tidigare uttalat att det borde höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år (bet. 2005/06:KU34 s. 19). Även om handläggningstiden i varje enskilt fall beror på tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som krävs, utgår utskottet från att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång i sin behandling av riksdagens skrivelser. Civilutskottet konstaterar att 12 tillkännagivanden som beslutades av riksdagen före riksmötet 2023/24 på förslag av civilutskottet ännu inte är slutbehandlade.

Vidare anför civilutskottet att det är positivt när regeringen utförligt redovisar vilka beredningsåtgärder som vidtagits och planeras samt anger när ett tillkännagivande beräknas vara slutbehandlat. Civilutskottet noterar att det i årets redovisning saknas en bedömning av när det 10 år gamla tillkännagivandet om omvandling till ägarlägenheter beräknas vara slutbehandlat och anför att en sådan bedömning hade varit önskvärd.

Civilutskottet gör ingen annan bedömning än regeringen i fråga om de tillkännagivanden som regeringen redovisar som slutbehandlade.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP). I dessa lyfts en gemensam principiell frågeställning fram som handlar om regeringens redovisning av tillkännagivanden. Partierna uppmärksammar att regeringen redovisat sin bedömning av två tillkännagivanden i en proposition där de sakligt sett inte hörde hemma. Redovisningen fick till följd att tyngdpunkten i ärendet flyttades från de lagförslag som riksdagen skulle ta beslut om, och debatten i kammaren kom att handla om tillkännagivandena.

Utrikesutskottet

Utrikesutskottet gör i sitt yttrande 2025/26:UU4y (bil. 6) bl.a. följande uttalanden.

Utrikesutskottet framhåller att granskningen av regeringens årliga skrivelse om behandlingen av riksdagsskrivelser är ett tillfälle att stämma av regeringens uppfattningar om i vilken mån tillkännagivanden har tillgodosetts mot det behandlande utskottets uppfattning. Granskningen utgör därmed ett

viktigt underlag för uppföljningen av de riksdagsbeslut som har fattats på förslag av utskottet.

När det gäller tillkännagivanden som ännu inte är slutbehandlade framför utrikesutskottet synpunkter i ett par fall.

Det ena fallet avser tillkännagivandet om en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission. Utrikesutskottet konstaterar att skrivelse 2025/26:90 Nordiskt samarbete 2025 överlämnades till riksdagen den 12 mars 2026 och att skrivelse 2025/26:75 överlämnades den 17 mars 2026. Regeringen fattade beslut om båda skrivelserna den 12 mars. I den förstnämnda skrivelsen gör regeringen bedömningen att riksdagens tillkännagivande inte bör tillgodoses och att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat, men i skrivelse 75 redovisas tillkännagivandet som inte slutbehandlat. Utrikesutskottet påminner om att konstitutionsutskottet anfört att om regeringen har tagit ställning till hur den ser på ett tillkännagivande när den årliga skrivelse 75 lämnas bör regeringens bedömning också redovisas i skrivelsen samt att detta bidrar till en mer skyndsam hantering av tillkännagivandena eftersom de annars behöver redovisas också i nästa års skrivelse 75 (bet. 2024/25:KU21). Utrikesutskottet konstaterar att i det nu aktuella tillkännagivandet sammanföll skrivelserna tidsmässigt. På en principiell nivå noteras dock att om regeringen som regel inväntar en annan proposition eller skrivelse för slutredovisningen av tillkännagivanden och först därefter återkommer i skrivelse 75 är risken att det blir förseningar i hanteringen av ärendena. Utrikesutskottet skulle därför värdesätta om konstitutionsutskottet ytterligare kunde klargöra sin syn på rådande praxis i denna fråga. Eftersom det aktuella tillkännagivandet inte redovisas som slutbehandlat i skrivelse 75 återkommer utskottet till frågan inom ramen för behandlingen av skrivelse 2025/26:90 Nordiskt samarbete 2025 (bet. 2025/26:UU4).

Det andra fallet som utrikesutskottet framför synpunkter på i sitt yttrande avser ett par tillkännagivanden som rör terrorlistning av Islamiska revolutionsgardet (IRGC). Utrikesutskottet konstaterar att regeringen i skrivelse 75 anger att Europeiska unionens råd beslutade att lista IRGC under EU:s sanktionsregim mot terrorism den 19 februari 2026. Vidare konstaterar utrikesutskottet att det inte framgår av skrivelse 75 vilka ytterligare åtgärder som krävs för att regeringen ska betrakta tillkännagivandena som slutbehandlade. I fråga om ett av tillkännagivandena (rskr. 2020/21:358 punkt 5) konstaterar utskottet att ingen närmare motivering anges till varför punkten inte är slutbehandlad. Utrikesutskottet framhåller vikten av att regeringen, i de fall den anser att ytterligare åtgärder krävs innan ett tillkännagivande kan anses slutbehandlat, är utförlig i sina redogörelser för vidtagna, pågående och planerade åtgärder. Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivanden.

När det gäller slutbehandlade riksdagsskrivelser på utrikesutskottets område och i det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet har utrikesutskottet ingenting att invända.

Socialutskottet

I sitt yttrande 2025/26:SoU2 y (bil. 7) noterar socialutskottet de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av riksdagens skrivelser inom utskottets beredningsområde. När det gäller de riksdagsskrivelser som regeringen redovisar som slutbehandlade gör socialutskottet ingen annan bedömning än regeringen.

I yttrandet finns en avvikande mening (S).

Trafikutskottet

Trafikutskottet gör i sitt yttrande 2025/26:TU4y (bil. 8) bl.a. följande uttalanden.

Regeringens skrivelse ger i allt väsentligt en formellt korrekt och rättvisande bild av vilka åtgärder som regeringen har vidtagit med anledning av respektive tillkännagivande. Regeringen lämnar i de flesta fall utförliga beskrivningar av sin hantering av tillkännagivandena, och utskottet ser positivt på regeringens goda framdrift i syfte att tillgodose och slutbehandla dessa.

När det gäller de tillkännagivanden som regeringen redovisar som slutbehandlade konstaterar utskottet att regeringen redan har redovisat dessa som slutbehandlade i budgetpropositionen som lämnats tidigare under riksmötet. Utskottet hade då inte några invändningar mot regeringens redovisning och återrapportering av beredningsläget för tillkännagivandena och står fortfarande bakom denna uppfattning.

I fråga om ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden noterar utskottet att regeringens redogörelser främst innehåller information om redan vidtagna åtgärder. Utskottet välkomnar därför särskilt de fall där regeringen även redovisar information om den planerade fortsatta beredningen av ett ärende, t.ex. i fråga om när regeringen beräknar att ett tillkännagivande kan vara slutbehandlat. Enligt utskottet bör regeringen i möjligaste mån redovisa planerade åtgärder för att tillgodose riksdagens tillkännagivanden samt när den bedömer att ett tillkännagivande kan förväntas vara slutbehandlat. Vidare noterar utskottet att flertalet tillkännagivanden som inte är slutbehandlade hör till riksmötet 2022/23 eller tidigare. Ett stort antal tillkännagivanden från trafikutskottet har därmed beretts under lång tid. Utskottet anför att det är väl medvetet om att handläggningstiden kan variera beroende på innehållet i respektive tillkännagivande men påtalar samtidigt att regeringen måste hantera tillkännagivanden skyndsamt. Tillkännagivanden som inte är slutbehandlade efter flera år bör inte förekomma annat än i undantagsfall.

I yttrandet finns tre avvikande meningar (S, V, C, MP).

Näringsutskottet

I sitt yttrande 2025/26:NU4y (bil. 9) gör näringsutskottet ingen annan bedömning än regeringen när det gäller vilka riksdagsskrivelser som är att betrakta som slutbehandlade eller inte.

När det gäller slutbehandlade tillkännagivanden konstaterar näringsutskottet att ett par tillkännagivanden om vattenkraften tidigare redovisats som slutbehandlade i budgetpropositionen för 2026 och att riksdagen då inte hade några invändningar mot regeringens bedömningar (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20 Klimat, miljö och natur, bet. 2025/26:MU1). Vidare konstateras att inga av riksdagens partier vid det tillfället framförde några invändningar mot den redovisning som lämnades eller framförde någon avvikande uppfattning i förhållande till regeringens bedömning att tillkännagivandena var slutbehandlade. Näringsutskottet ser det därför som en aning märkligt att det nu framförs invändningar mot regeringens redovisning. Näringsutskottet anför att det fortfarande delar regeringens bedömning av att tillkännagivandena kan anses vara slutbehandlade.

När det gäller de ännu inte slutbehandlade tillkännagivandena om handel med sälprodukter anser näringsutskottet att de åtgärder som regeringen redovisar i stor utsträckning präglas av en något passiv och avvaktande hållning. Näringsutskottet anser därför att det finns skäl att understryka vikten av ett mer aktivt och resultatinkänt agerande. Regeringen bör, enligt näringsutskottet, intensifiera sitt arbete i syfte att redovisa konkreta resultat av sina insatser.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, M, V, C, KD, MP, L).

Tidigare riksdagsbehandling

Bakgrund

När det gäller regeringens behandling av riksdagens tillkännagivanden har konstitutionsutskottet framhållit att utgångspunkten, i enlighet med den konstitutionella praxis som vuxit fram, bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande. Om regeringen inte delar riksdagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål bör den underrätta riksdagen om detta inom den tidsgräns – när en sådan anges – som angetts i tillkännagivandet. Även skälen till att regeringen inte har tillgodosett tillkännagivandet bör då redovisas (se t.ex. bet. 2011/12:KU21). En mer utförlig redogörelse för utskottets tidigare ställningstaganden finns t.ex. i betänkande 2014/15:KU21 (s. 16 f.). En redogörelse finns också i konstitutionsutskottets yttrande 2015/16:KU7y till utbildningsutskottet och i betänkande 2015/16:KU21.

I det följande återges vissa uttalanden i utskottets ställningstaganden från våren 2017 och framåt.

Utskottets ställningstagande våren 2017

I betänkande 2016/17:KU21 gjorde utskottet ett antal generella påpekanden och uttalade bl.a. följande (s. 36 f.):

Konstitutionsutskottet har tidigare välkomnat att regeringen tydligt redovisar när den behandlar ett tillkännagivande i t.ex. budgetpropositionen. Vissa utskott, t.ex. justitieutskottet och näringsutskottet, tar i sina yttranden till konstitutionsutskottet om den nu aktuella skrivelse 75 upp frågor där regeringen hänvisar till behandlingen i en tidigare framlagd proposition. Det kan gälla både ej slutbehandlade och slutbehandlade tillkännagivanden. Konstitutionsutskottet vill framhålla att det är angeläget att regeringen är tydlig i den aktuella propositionen huruvida den anser att ett tillkännagivande är slutbehandlat eller inte med det som redovisas och föreslås. Utskotten ges därmed en möjlighet att reagera i samband med att regeringen gör sin bedömning. Frågan kan därmed behandlas i sitt sakliga sammanhang. Lämpligen kan berört utskott således redovisa sin syn i samband med att regeringen i t.ex. budgetpropositionen redovisar sin behandling av ett tillkännagivande. Om regeringen har redovisat sin syn för riksdagen i en proposition eller skrivelse och inte mött invändningar bör den, inför framtagandet av skrivelse 75, kunna utgå från att riksdagen inte har invändningar mot den hantering som redovisats. Det finns dock inget formellt hinder mot att ett utskott som av något skäl inte uppmärksammat regeringens redovisning återkommer i samband med behandlingen av skrivelse 75.

I vissa fall kan regeringens återrapportering av ett tillkännagivande delas upp i en formell del, t.ex. att en regeringsstrategi har beslutats, och en mer politisk del, innehållet i strategin. I en fördjupad analys av vissa tillkännagivanden är båda perspektiven relevanta och kan beaktas av utskotten när de ska bedöma om ett tillkännagivande anses vara slutbehandlat eller inte. Yttrandet från trafikutskottet illustrerar detta. Trafikutskottet har inget att invända mot regeringens formella redogörelse; däremot har trafikutskottet synpunkter på innehållet i regeringens behandling av riksdagens tillkännagivanden om bl.a. en luftfartsstrategi. Distinktionen kan förstås som att regeringen anser att den har uppfyllt ett tillkännagivande genom att t.ex. komma med ett förslag inom ett område, medan innehållet i förslaget inte motsvarar det som utskottet har förordat i tillkännagivandet. Det kan dock vara svårt att avgöra var gränsen mellan formell återrapportering och ett politiskt innehåll går.

Riksdagen kan genom ett tillkännagivande ha uppmanat regeringen att tillsätta en utredning. Om regeringen då tillsätter en utredning i linje med vad som begärs i tillkännagivandet är tillkännagivandet tillgodosett och kan anses slutbehandlat. Det krävs således inte att regeringen återkommer med ett förslag till riksdagen om t.ex. ändring av en lag, om tillkännagivandet endast kräver att en utredning ska tillsättas.

Det är viktigt att regeringen är tydlig med hur dess behandling av ett tillkännagivande förhåller sig till det aktuella tillkännagivandet. För att regeringen ska kunna vara tydlig krävs att tillkännagivandet från riksdagen är tydligt. Det står ett utskott fritt att i sitt ställningstagande till återrapporteringen förtydliga sig och bedöma om kompletterande åtgärder behöver vidtas. Samtidigt bör naturligtvis ett utskott i ett förslag till tillkännagivande från början uttrycka sig så tydligt som möjligt när det gäller vilka åtgärder som förväntas av regeringen.

Under rubriken Ej slutbehandlade tillkännagivanden angavs bl.a. följande:

När det gäller ej slutbehandlade tillkännagivanden har utskottet tidigare anfört att det, även om det inte är omöjligt att tillkännagivanden har fått en mer krävande karaktär än tidigare, borde höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år (bet. 2005/06:KU34). Konstitutionsutskottet har uttalat att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande. Utskottet

har också anfört att handläggningstiden för slutbehandlingen av ett enskilt tillkännagivande är avhängig tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som förutsätts för en sådan slutbehandling (bet. 2014/15:KU21 s. 28). Det bör inte, har utskottet påpekat, förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när de kan bli slutbehandlade (bet. 2015/16:KU21 s. 30).

Utskottet vill framhålla vikten av att regeringen är utförlig i sina redogörelser för vidtagna, pågående och planerade åtgärder. Därigenom får utskottet ett underlag för sin beredning av ärenden, t.ex. motioner, som rör åtgärder inom det aktuella området.

Det borde, har utskottet påpekat tidigare, höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år. Utskottet har förståelse för att det kan ta tid för regeringen att vidta åtgärder för att behandla frågor i tillkännagivanden som kräver omfattande beredning. Som utskottet tidigare har anfört är handläggningstiden för slutbehandlingen av ett enskilt tillkännagivande avhängig tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som förutsätts för en sådan slutbehandling. Regeringen har dock att fullödigt redovisa olika åtgärder som vidtas, eller planeras att vidtas, under den tid som tillkännagivandet ännu inte bedöms vara slutbehandlat.

I de fall där det har gått förhållandevis kort tid från att tillkännagivandet gjordes tills skrivelse 75 beslutades av regeringen kan det vara naturligt att redovisningen är kortfattad, samtidigt som regeringen naturligtvis förväntas agera skyndsamt. Det går inte att sätta en tidsgräns för alla tillkännagivanden. Det är förstaeligt att det kan vara svårt för regeringen att redovisa mer omfattande åtgärder när det gäller tillkännagivanden som beslutats på hösten före avlämnandet av skrivelse 75. Om ett tillkännagivande som är högst ett år gammalt innebär omfattande åtgärder och rör en komplicerad materia kan det vara svårt för regeringen att redovisa mer omfattande genomförda åtgärder. För tillkännagivanden som är äldre än ett år torde en avsaknad av åtgärder innebära att man kan säga att regeringen i alla fall inte har agerat skyndsamt.

Skrivelse 75 fyller många värdefulla syften. Ett exempel är att skrivelse 75 ger ett utskott en möjlighet att reagera om det anser att redovisningen av behandlingen av ej slutbehandlade tillkännagivanden är för kortfattad och om utskottet anser att regeringen bör vidta fler åtgärder. Sådana synpunkter kan också vara värdefulla för regeringen som har att återkomma till riksdagen i fråga om alla ej slutbehandlade tillkännagivanden. Regeringen har möjlighet att återkomma till riksdagen i frågan i budgetpropositionen eller i en annan proposition eller skrivelse innan skrivelse 75 avlämnas nästa gång. Ytterligare en möjlighet för regeringen är enligt 6 kap. 18 § riksdagsordningen att lämna information till riksdagen muntligen genom ett statsråd vid ett sammanträde med kammaren. I den följande skrivelse 75 ska regeringen redovisa vilka åtgärder som vidtagits, t.ex. i vilka propositioner tillkännagivandet behandlats, även om frågan redan har behandlats i sak i riksdagen.

Under rubriken Slutbehandlade tillkännagivanden angavs följande:

Regeringen redovisar i skrivelse 75 huruvida den anser att tillkännagivandena är slutbehandlade eller ej. Den konstitutionella praxis som har vuxit fram i fråga om tillkännagivanden innebär att utgångspunkten bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande. Tillkännagivanden är dock inte rättsligt bindande, och om regeringen inte delar riksdagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål, bör den underrätta riksdagen om detta inom den eventuella tidsgräns

som angetts i tillkännagivandet. Även skälen till varför regeringen inte har tillgodosett tillkännagivandet bör redovisas.

Det har förekommit att regeringen i skrivelse 75 har redovisat att ett tillkännagivande är slutredovisat och att berört utskott och konstitutionsutskottet har ansett att så inte är fallet. Regeringen har då återkommit till riksdagen i en proposition och den påföljande skrivelse 75 och redovisat tillkännagivandet på nytt och också eventuella ytterligare åtgärder.

Vilka åtgärder som ska krävas för att ett tillkännagivande ska anses vara slutbehandlat varierar naturligtvis. Har riksdagen endast begärt en utredning kan det räcka med att en utredning tillsätts, men om riksdagen har begärt förslag krävs normalt att förslag läggs fram av regeringen för att tillkännagivandet ska anses vara slutbehandlat. Normalt kan ett tillkännagivande anses slutbehandlat först när det är tillgodosett. I vissa fall kan det dock vara relevant med en distinktion huruvida ett tillkännagivande är tillgodosett eller inte, även om regeringen anser att det är slutbehandlat. Man kan således tänka sig fall där ett tillkännagivande skulle kunna anses vara slutbehandlat utan att vara tillgodosett, eftersom regeringen inte har vidtagit åtgärder så att intentionerna med tillkännagivandet har tillgodosetts. Ett exempel är behandlingen av ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag som kriminaliserar s.k. eftersupning (bet. 2010/11:SoU8 s. 47 f.). Av redovisningen i skrivelse 2016/17:75 s. 9 följer att regeringen, efter utredning och remissbehandling, inte avser att återkomma med något sådant förslag. Regeringen anger att tillkännagivandet är slutbehandlat. I detta fall skulle man kunna säga att avsikten med tillkännagivandet inte är tillgodosedd, men tillkännagivandet kan ändå vara slutbehandlat.

Även om utgångspunkten är att tillkännagivanden bör tillgodoses av regeringen kan regeringen göra en annan bedömning än riksdagen i en sakfråga och har således rätt att inte följa ett tillkännagivande, helt eller delvis. Det är, som utskottet påpekat ovan, viktigt att regeringen är tydlig med hur dess behandling av ett tillkännagivande förhåller sig till det aktuella tillkännagivandet. För att regeringen ska kunna vara tydlig krävs att tillkännagivandet från riksdagen är tydligt.

Om regeringen tydligt meddelar riksdagen, t.ex. i budgetpropositionen, att den inte avser att tillgodose ett tillkännagivande och skälen för detta, ges riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens ställningstagande. Utfallet kan t.ex. bli att riksdagen inte har några invändningar mot regeringens bedömning eller att riksdagen vidhåller sin ursprungliga uppfattning. Regeringen har att beakta riksdagens ställningstagande i den fortsatta beredningen.

En övergripande beskrivning av hur tillkännagivanden bör hanteras är följande.

- Utgångspunkten är att regeringen ska följa tillkännagivanden.
- Om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen ska regeringen meddela det.
- Regeringen har rätt att föra fram uppfattningen att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat.
- Riksdagen kan acceptera att tillkännagivandet är slutbehandlat.
- Ett utskott och riksdagen kan dock göra en annan bedömning än regeringen och vidhålla sin uppfattning i sak.
- Utskottet och riksdagen kan då säga att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.
- Det är utskottet och riksdagen som inom ramen för sin behandling tolkar om tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat.
- Om riksdagen har uttalat att ett tillkännagivande inte är slutbehandlat, ska regeringen återkomma till riksdagen med redovisning av

ytterligare åtgärder eller med att regeringen vidhåller sin uppfattning att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande våren 2018

I betänkande 2017/18:KU21 gjorde utskottet ett antal ytterligare påpekanden och anförde bl.a. följande (s. 42 f.):

Utskottet välkomnar regeringens vilja att redovisa vidtagna åtgärder i fråga om tillkännagivanden så tidigt som möjligt, men vill samtidigt framhålla att det inte var utskottets avsikt i betänkande 2016/17:KU21 att tillkännagivanden skulle redovisas i propositioner och skrivelser som behandlar en sakfråga som inte är direkt knuten till tillkännagivandet.

När det gäller regeringens budgetproposition vill utskottet framhålla att den inbegriper politikens inriktning inom i stort sett samtliga områden och att tillkännagivanden därför får anses behandlade i sitt sakliga sammanhang när de behandlas i en budgetproposition. Utskottet välkomnar därför att regeringen i budgetpropositionen för 2018 har redovisat vidtagna åtgärder i fråga om tillkännagivanden i större utsträckning än tidigare år och också redovisar sin bedömning av om tillkännagivandet är slutbehandlat eller inte.

I fråga om vikten av tydlighet i såväl riksdagens tillkännagivanden som regeringens behandling av desamma, som utskottet hade påpekat året före (bet. 2016/17:KU21), framhöll utskottet därtill följande:

Utskottet vill således framhålla att vad som begärs i ett tillkännagivande bör uttryckligen framgå av det aktuella utskottets ställningstagande. Även om utskottet föreslår att en motion helt ska bifallas bör det som utskottet vill ska framföras till regeringen framgå av utskottets ställningstagande. Därmed blir det tydligt både för riksdag och regering vad utskottet anser att regeringen bör göra. Det hindrar inte att regeringen använder sig av hela motionstexten för att få en mer fullödlig förståelse av de överväganden som föranlett tillkännagivandet.

Utskottets ställningstagande våren 2019

I betänkande 2018/19:KU21 gjorde utskottet bl.a. följande påpekanden (s. 33 f.):

Utskottet vill framhålla att riksdagsskrivelser som rör riksdagens budgetbeslut inte per automatik kan avskrivas med regleringsbrev i december. En bedömning behöver göras i varje enskilt fall. Inte förrän alla delar av budgetbeslutet är genomförda kan riksdagsskrivelsen ses som slutbehandlad. Av regeringens redogörelse bör då också framgå vad som ligger till grund för att riksdagsskrivelsen anses slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande hösten 2020

I betänkande 2020/21:KU2 gjorde utskottet följande påpekanden (s. 29 f.):

Ett flertal av utskotten uppmärksammar vikten av att regeringen undviker onödig tidsåtgång i sin behandling av tillkännagivanden. Konstitutionsutskottet vill i detta sammanhang framhålla vikten av att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt och gör ansträngningar för att

undvika onödig tidsåtgång när det gäller att behandla riksdagens tillkännagivanden. Huruvida den redovisade tidsåtgången är rimlig bör bedömas med hänsyn till tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som behöver vidtas.

Utskottets ställningstagande våren 2021

I betänkande 2020/21:KU21 gjorde utskottet bl.a. följande påpekanden (s 27 f.):

Flera utskott påtalar också vikten av att regeringen redovisar när ett tillkännagivande kan komma att slutbehandlas. Några utskott välkomnar att regeringen i skrivelsen i högre grad redovisar när ett tillkännagivande bedöms kunna slutbehandlas. Andra utskott påtalar brister i regeringens redovisning i detta hänseende. Utskottet vill påminna om tidigare uttalanden om vikten av att regeringen är utförlig i sina redogörelser för vidtagna, pågående och planerade åtgärder (bet. 2016/17:KU21). Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivanden. Finansutskottet välkomnar i sitt yttrande regeringens redovisning med anledning av bemyndiganden, inte minst eftersom bemyndiganden ger regeringen rätt att vidta åtgärder – t.ex. ikläda staten ekonomiska förpliktelser – som regeringen inte hade kunnat vidta utan riksdagens beslut. Konstitutionsutskottet delar det som uttrycks av finansutskottet om vikten av att regeringen redovisar även åtgärder med anledning av bemyndiganden.

Utskottets ställningstagande våren 2022

I betänkande 2021/22:KU21 gjorde utskottet bl.a. följande påpekanden (s. 27 f.):

När det gäller riksdagsskrivelser på andra utskotts områden framhåller flera utskott i sina yttranden till konstitutionsutskottet vikten av att regeringen är skyndsam i sin behandling av riksdagens tillkännagivanden och undviker onödig tidsåtgång. Konstitutionsutskottet har tidigare framhållit vikten av att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt. Utskottet har också anfört att frågan om huruvida den redovisade tidsåtgången är rimlig bör bedömas med hänsyn till tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som behöver vidtas. Utskottet kan vid årets genomgång konstatera att ett större antal tillkännagivanden som beslutats under tidigare mandatperioder kvarstår som inte slutbehandlade. För bedömning av om tidsåtgången är rimlig hänvisar konstitutionsutskottet till det som framförs av respektive utskott i sina yttranden över redogörelsen.

Flera utskott påtalar också vikten av att regeringen redovisar när ett tillkännagivande kan komma att slutbehandlas. Några utskott välkomnar att regeringen i skrivelsen i högre grad redovisar när ett tillkännagivande bedöms kunna slutbehandlas. Andra utskott påtalar brister i regeringens redovisning i detta hänseende. Utskottet vill påminna om sina tidigare uttalanden om vikten av att regeringen är utförlig i sina redogörelser för vidtagna, pågående och planerade åtgärder (bet. 2016/17:KU21). Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivanden.

Utskottets ställningstagande våren 2023

I betänkande 2022/23:KU21 gjorde utskottet bl.a. följande påpekanden (s. 24 f.):

När det gäller riksdagsskrivelser på andra utskotts områden framhåller flera utskott, i likhet med tidigare år, vikten av att regeringen är skyndsam i sin behandling av riksdagens tillkännagivanden och undviker onödigt tidsåtgång. Konstitutionsutskottet har tidigare framhållit vikten av att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt, och uttalat att det borde höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år (bet. 2005/06:KU34) samt vidare att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande. Utskottet har också anfört att frågan om huruvida den redovisade tidsåtgången är rimlig bör bedömas med hänsyn till tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som behöver vidtas (bet. 2014/15:KU21). Årets genomgång visar att flera ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden beslutats för mer än två riksmöten sedan. För bedömning av om tidsåtgången är rimlig hänvisar konstitutionsutskottet till det som respektive utskott framför i sitt yttrande över redogörelsen. Utskottet noterar samtidigt att de äldsta ännu inte slutbehandlade tillkännagivandena beslutades för mer än elva år sedan.

Liksom tidigare påtalar också flera utskott vikten av att regeringen lämnar en redogörelse inte bara för vidtagna och pågående åtgärder utan även planerade åtgärder, samt redovisar en bedömning av när ett tillkännagivande kan komma att slutbehandlas. Några utskott betonar särskilt vikten av att regeringen lämnar en sådan bedömning vid äldre tillkännagivanden. Ytterligare ett par utskott framhåller att regeringen i förekommande fall bör redovisa orsaker till fördröjningen. Konstitutionsutskottet vill påminna om sina tidigare uttalanden om vikten av att regeringen är utförlig i sina redogörelser för vidtagna, pågående och planerade åtgärder (bet. 2016/17:KU21). Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivanden. Det bör inte, har konstitutionsutskottet påpekat, förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när de kan bli slutbehandlade (bet. 2015/16:KU21 s. 30).

I ett par yttranden lyfts frågan om när ett tillkännagivande kan anses vara slutbehandlat. Konstitutionsutskottet uttalade i betänkande 2016/17:KU21 att det av naturliga skäl varierar vilka åtgärder som ska krävas för att ett tillkännagivande ska anses vara slutbehandlat. Utskottet påminde om vikten av att regeringen är tydlig med hur dess behandling av ett tillkännagivande förhåller sig till det som efterfrågas i tillkännagivandet. För att regeringen ska kunna vara tydlig krävs att tillkännagivandet från riksdagen är tydligt. Utskottet uttalade också att det står ett utskott fritt att i sitt ställningstagande till återrapporteringen förtydliga sig och bedöma om kompletterande åtgärder behöver vidtas, samtidigt som ett utskott naturligtvis i ett förslag till tillkännagivande från början bör uttrycka sig så tydligt som möjligt när det gäller vilka åtgärder som förväntas av regeringen. Utskottet vill därtill anföra att det inte heller är fråga om att i ställningstagandet till återrapporteringen bygga ut vad som efterfrågats, utan ramen och inriktningen bestäms av tillkännagivandet.

Ett par utskott gör i sina yttranden i vissa fall en annan bedömning än regeringen av om ett tillkännagivande är slutbehandlat eller inte. Konstitutionsutskottet gör inte någon egen bedömning av de aktuella fallen utan hänvisar till vad respektive utskott anfört i sitt yttrande. Som konstitutionsutskottet tidigare framhållit ska regeringen i de fall ett utskott

i ett yttrande har anfört att ett tillkännagivande inte är slutbehandlat återkomma till riksdagen med sin redovisning och bedömning (bet. 2016/17:KU21).

Utskottet noterar att det framgår av finansutskottets yttrande att antalet tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen har varierat över tid. Även andelen slutbehandlade tillkännagivanden i relation till det totala antalet tillkännagivanden som redovisas har varierat. Konstitutionsutskottet ser positivt på att regeringen redovisar behandlingen av ett tillkännagivande om den lägger fram en proposition eller skrivelse som behandlar en sakfråga som knyter an till tillkännagivandet. Genom budgetpropositionens omfattning ter det sig också naturligt att antalet tillkännagivanden som redovisas i den är förhållandevis stort.

Utskottets ställningstagande våren 2024

I betänkande 2023/24:KU21 gjorde utskottet bl.a. följande påpekanden (s. 26 f.):

När det gäller inte slutbehandlade skrivelser finner utskottet skäl att särskilt påminna om och framhålla följande med anledning av vad som lyfts fram i yttranden från andra utskott och utifrån iakttagelser på utskottets egna område. Det är viktigt att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt. Det bör höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år, och elva år kan inte anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande. Huruvida tidsåtgången är rimlig bör givetvis bedömas med hänsyn till tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som behöver vidtas. I likhet med föregående år visar årets genomgång att flera ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden beslutats för mer än två riksmöten sedan. För bedömningen av om tidsåtgången är rimlig hänvisar konstitutionsutskottet till det som respektive utskott framför i sitt yttrande över redogörelsen. Utskottet noterar samtidigt att de äldsta ännu inte slutbehandlade tillkännagivandena beslutades för mer än elva år sedan.

Det är vidare av vikt, som flera utskott framhåller, att regeringen är utförlig i sin redovisning av vidtagna, pågående och planerade åtgärder. Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivanden. Det bör inte förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när de kan bli slutbehandlade.

I fråga om vikten av tydlighet i såväl riksdagens tillkännagivande som regeringens behandling av detsamma, har utskottet tidigare framhållit att det uttryckligen bör framgå av det aktuella utskottets ställningstagande vad som begärs i ett tillkännagivande. Även om utskottet föreslår att en motion helt ska bifallas bör det som utskottet vill ska framföras till regeringen framgå av utskottets ställningstagande. Därmed blir det tydligt både för riksdag och regering vad utskottet anser att regeringen bör göra. Det hindrar inte att regeringen använder sig av hela motionstexten för att få en mer fullständig förståelse av de överväganden som föranlett tillkännagivandet. Ett ställningstagande bör dock vara formulerat på ett sådant sätt att regeringen inte ska behöva läsa motionerna för att få klarhet i vad riksdagen begär i sitt tillkännagivande.

Slutligen noterar utskottet att det av skrivelsen framgår att regeringen ofta redan tidigare redovisat tillkännagivanden i en annan skrivelse eller proposition. Som utskottet tidigare uttalat ser det positivt på att regeringen

redovisar behandlingen av ett tillkännagivande om den lägger fram en proposition eller skrivelse som behandlar en sakfråga som knyter an till tillkännagivandet.

Utskottets ställningstagande våren 2025

I sitt ställningstagande våren 2025 uttalade utskottet bl.a. följande (s. 27 f.):

När det gäller inte slutbehandlade riksdagsskrivelser är det som utskottet tidigare uttalat av vikt att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt och vidtar åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden.

När det gäller inte slutbehandlade skrivelser uppmärksammar miljö- och jordbruksutskottet i sitt yttrande att det kan uppstå en situation där ett utskott identifierar öppna tillkännagivanden som det anser inte längre är aktuella och som enligt utskottets bedömning därmed bör kunna betraktas som slutbehandlade. Enligt miljö- och jordbruksutskottet vore det värdefullt om konstitutionsutskottet kunde utveckla ett resonemang kring förutsättningarna för hanteringen av sådana situationer. Konstitutionsutskottet delar uppfattningen att det finns anledning att reflektera kring den frågeställning som miljö- och jordbruksutskottet lyfter. Inledningsvis finns det skäl att påminna sig om att det är riksdagen, och inte ett enskilt utskott, som beslutar om tillkännagivanden och att syftet med regeringens årliga redogörelse i skrivelse 75 är att ge utskotten och riksdagen möjlighet att följa upp vilka åtgärder regeringen vidtar med anledning av riksdagsbeslut, dvs. hur besluten verkställs.

Utgångspunkten är att regeringen så snart som möjligt tillmötesgår riksdagens tillkännagivanden. I linje med vad konstitutionsutskottet tidigare uttalat är det i första hand regeringens uppgift att under parlamentariskt ansvar självständigt bedöma om ett tillkännagivande är tillgodosett, och därmed slutbehandlat. Regeringen har även rätt att föra fram uppfattningen att ett tillkännagivande är slutbehandlat även om det inte är tillgodosett. Enligt den praxis som utvecklats åligger det sedan utskotten och riksdagen att följa upp de bedömningar som regeringen gör i skrivelse 75. Det är utskottet och riksdagen som inom ramen för sin behandling tolkar om tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat.

Enligt konstitutionsutskottet vore det inte en önskvärd utveckling om utskotten vid uppföljningen av riksdagens beslut också ser det som sin uppgift att bedöma och ompröva tillkännagivanden. Det vore ett avsteg från den ovan redovisade ordningen där regeringen under parlamentariskt ansvar självständigt ska bedöma om ett tillkännagivande är slutbehandlat och där utskotten och riksdagen följer upp hur regeringen verkställer tidigare riksdagsbeslut. Med detta sagt kan ett utskott inte vara förhindrat att i ett enskilt fall diskutera aktualiteten i ett äldre tillkännagivande, t.ex. med anledning av uppenbart förändrade förhållanden. Sådana diskussioner bör emellertid höra till undantagen och inte utnyttas i ett ställningstagande om tillkännagivandet. Utskottet vill i sammanhanget framhålla vikten av att regeringen behandlar riksdagens tillkännagivanden skyndsamt för att undvika att sådana situationer som miljö- och jordbruksutskottet uppmärksammat uppstår.

Konstitutionsutskottet noterar vidare att trafikutskottet i sitt yttrande observerar regeringens redovisning av tre riksdagsskrivelser som har anknytning till varandra. Konstitutionsutskottet delar trafikutskottets bedömning att det framstår som att regeringen tydligt tagit ställning till

tillkännagivandena, och konstitutionsutskottet har svårt att förstå varför regeringen inte redovisar dessa tillkännagivanden som slutbehandlade. Som konstitutionsutskottet tidigare sagt har regeringen rätt att inte följa ett tillkännagivande. Regeringen bör då meddela riksdagen skälen för detta. Om regeringen, som det verkar i dessa fall, tagit ställning till hur den ser på ett tillkännagivande när den årliga skrivelsen lämnas, bör regeringens bedömning också redovisas i skrivelsen. Det skulle bidra till en mer skyndsamt hantering av tillkännagivandena, oaktat om utskottet och riksdagen delar regeringens bedömning eller inte. Konstitutionsutskottet noterar att regeringen avser att återkomma till riksdagen i någon lämplig proposition eller skrivelse under 2025. Eftersom samtliga riksdagsskrivelser som inte tidigare redovisats som slutbehandlade i skrivelse 75 ska redovisas i den årliga skrivelsen behöver de aktuella tillkännagivandena redovisas också i nästa års skrivelse 75.

När det gäller inte slutbehandlade skrivelser finner utskottet härutöver skäl att särskilt påminna om och framhålla följande med anledning av vad som lyfts fram i yttranden från andra utskott och utifrån iakttagelser på utskottets egna område.

Det bör höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två tre år, och elva år kan inte anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande. Huruvida tidsåtgången är rimlig bör givetvis bedömas med hänsyn till tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som behöver vidtas. Årets genomgång visar att flera ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden beslutades för mer än tre riksmöten sedan. För bedömningen av om tidsåtgången är rimlig hänvisar konstitutionsutskottet till det som respektive utskott framför i sitt yttrande över redogörelsen. Utskottet noterar samtidigt att de äldsta ännu inte slutbehandlade tillkännagivandena beslutades för mer än elva år sedan. Utskottet noterar emellertid i sammanhanget att andelen slutbehandlade tillkännagivanden ökat något, vilket är positivt.

Det är vidare, som flera utskott framhåller, av vikt att regeringen är utförlig i sin redovisning av vidtagna, pågående och planerade åtgärder. Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivanden. Det bör inte förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när de kan bli slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Regeringens årliga skrivelse 75 med en redogörelse till riksdagen för vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut har en lång tradition och är sedan 2014 lagreglerad. Som utskottet tidigare konstaterat har skrivelsen kommit att få en viktig roll i uppföljningen av riksdagens beslut, särskilt i fråga om tillkännagivandena. Skrivelsen fyller många värdefulla syften; bl.a. ges utskotten möjlighet att ifrågasätta regeringens bedömning att ett tillkännagivande är slutbehandlat och lämna synpunkter på regeringens redovisning av åtgärder med anledning av ett tillkännagivande. Det är därför av stor vikt att redogörelsen ger en korrekt bild av riksdagens skrivelser till regeringen och en utförlig redovisning av regeringens vidtagna, pågående och planerade åtgärder. Som redovisats ovan har det utvecklats en konstitutionell

praxis som vägleder regeringen och riksdagen i kommunikationen vad gäller tillkännagivanden.

Utskottet har gjort en genomgång av riksdagsskrivelser på konstitutionsutskottets område i redogörelsen, både slutbehandlade och inte slutbehandlade. När det gäller slutbehandlade riksdagsskrivelser noterar utskottet att tre av dem avser tillkännagivanden som tidigare har redovisats som slutbehandlade i andra propositioner (prop. 2025/26:1 utg.omr. 1 och prop. 2024/25:181). Vid behandlingen av dessa propositioner har utskottet delat eller inte haft något att invända mot regeringens bedömning av tillkännagivandena (bet. 2025/26:KU1 och 2025/26:KU4). Utskottet vidhåller denna uppfattning.

När det gäller tillkännagivandena om utländsk finansiering av religiös verksamhet och rösträtt och valbarhet redovisar regeringen dessa som slutbehandlade med hänvisning till beslutade utredningsdirektiv (dir. 2025:52) respektive tilläggsdirektiv (dir. 2025:65). Utskottet har ingen annan uppfattning än regeringen i fråga om att dessa tillkännagivanden härigenom kan anses vara slutbehandlade.

Konstitutionsutskottet gör inte någon bedömning av tillkännagivanden på andra utskotts områden men noterar att inte heller något annat utskott har framfört invändningar mot regeringens bedömning av slutbehandlade tillkännagivanden på dess respektive område.

Med anledning av yttranden från andra utskott aktualiseras några principiella frågeställningar när det gäller regeringens redovisning och bedömning av tillkännagivanden. Utrikesutskottet uppmärksammar att regeringen samma dag som den beslutade om skrivelse 75 även beslutade om en annan skrivelse, i vilken regeringen redovisar bedömningen av ett tillkännagivande. I skrivelse 75 redovisas tillkännagivandet som inte slutbehandlat, men i den andra skrivelsen redovisas tillkännagivandet som slutbehandlat. Vidare uppmärksammas i avvikande meningar i civilutskottets yttrande att regeringen redovisat sin bedömning av två tillkännagivanden i en proposition där de sakligt sett inte hörde hemma. Redovisningen fick till följd att tyngdpunkten i ärendet flyttades från lagförslagen i propositionen till tillkännagivandena. Slutligen anför näringsutskottet i sitt yttrande att det ser det som en aning märkligt att det från flera partier framförs invändningar mot regeringens redovisning i fråga om ett par tillkännagivanden som regeringen tidigare redovisat som slutbehandlade i budgetpropositionen för 2026, trots att de vid det tillfället inte framförde några invändningar mot regeringens redovisning eller bedömning.

Konstitutionsutskottet vill med anledning av dessa iakttagelser förtydliga att avsikten med utskottets tidigare uttalanden inte varit att regeringen ska behöva redovisa bedömningen av att ett tillkännagivande är slutbehandlat i en proposition eller skrivelse innan den redovisar bedömningen i skrivelse 75. Utskottet har bl.a. uttalat att det välkomnar regeringens vilja att redovisa vidtagna åtgärder i fråga om tillkännagivanden så tidigt som möjligt. I de fall då ett utskott framfört synpunkter på redovisningen eller bedömningen av ett

tillkännagivande i skrivelse 75 ser utskottet också positivt på att regeringen återkommer med information om eventuella ytterligare åtgärder eller om att regeringen vidhåller sin uppfattning före nästa årliga redovisning. Berört utskott ges då en möjlighet att reagera på redovisningen och bedömningen tidigare än vad som annars varit fallet. Vidare är det enligt utskottet naturligt att regeringen i de fall där den beslutar om en proposition eller skrivelse redovisar eventuella tillkännagivanden som sakligt hör samman med dessa. Detta gäller i synnerhet om de förslag som regeringen lämnar har sitt upphov i ett tillkännagivande från riksdagen som regeringen i och med propositionen eller skrivelsen bedömer är att betrakta som slutbehandlat. Det är däremot inte önskvärt att regeringen redovisar tillkännagivanden i propositioner eller skrivelser som behandlar en sakfråga som inte är direkt knuten till tillkännagivandena, alltså utanför sitt sakliga sammanhang.

Under senare år har antalet tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen ökat. Även när dessa kan sägas behandlas i sitt sakliga sammanhang förekommer det att tillkännagivanden redovisas inom ett utgiftsområde som behandlas av ett annat utskott än det som föreslog tillkännagivandet. Detta har att göra med fördelningen av ärenden mellan utskott och att utskottens ämnesområden inte överensstämmer helt med budgetpropositionens disposition. Samma situation kan uppstå när tillkännagivanden redovisas i andra propositioner och skrivelser. Som utskottet tidigare uttalat bör regeringen i de fall då den redovisat sin bedömning för riksdagen i en proposition eller skrivelse och inte mött invändningar kunna utgå från att riksdagen inte har invändningar mot bedömningen. Detta gäller även i nu redovisade situationer. Utskottet vill dock påminna om att det inte finns något formellt hinder mot att ett utskott i samband med behandlingen av skrivelse 75 återkommer i frågan om huruvida ett tillkännagivande anses vara slutbehandlat eller inte.

När det gäller inte slutbehandlade riksdagsskrivelser finner utskottet härutöver skäl att påminna om och framhålla följande med anledning av vad som lyfts fram i yttranden från andra utskott och utifrån iakttagelser på utskottets eget område.

Det bör höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två tre år, och elva år kan inte anses vara en acceptabel tidsåtgång för behandlingen av ett tillkännagivande. Huruvida tidsåtgången är rimlig bör givetvis bedömas med hänsyn till tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som behöver vidtas. I likhet med föregående år visar årets genomgång att flera ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden beslutades för mer än tre riksmöten sedan. Samtidigt fortsätter andelen slutbehandlade tillkännagivanden att öka, och utskottet noterar att flera av de äldsta tillkännagivandena slutbehandlas i och med beredningen av årets skrivelse, vilket är positivt. En central förklaring till att andelen slutbehandlade tillkännagivanden ökat är att antalet tillkännagivanden under innevarande valperiod minskat markant.

När det gäller ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden är det vidare, som flera utskott framhåller, av vikt att regeringen är utförlig i sin redovisning av såväl vidtagna och pågående som planerade åtgärder. Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder och planerade åtgärder med anledning av tillkännagivanden. Det bör inte förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när de kan bli slutbehandlade.

När det gäller mer specifika synpunkter i yttrandena om hanteringen och redovisningen av enskilda inte slutbehandlade tillkännagivanden förutsätter konstitutionsutskottet att regeringen beaktar det som framförs av de andra utskotten.

Med det sagda föreslår utskottet att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelse 2025/26:RS4 till handlingarna.

Redogörelsen

Inledning

I redogörelse 2025/26:RS4 redovisar riksdagsstyrelsen vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till styrelsen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen riksdagsstyrelsens åtgärder under tiden den 1 januari 2025–31 december 2025.

Redovisade skrivelser

I årets redogörelse redovisas totalt 12 riksdagsskrivelser. Skrivelserna är från riksmötena 2022/23, 2023/24, 2024/25 och 2025/26. Åtta redovisas som slutbehandlade. Fyra av skrivelserna innehåller tillkännagivanden, och dessa redovisas som inte slutbehandlade. Det gäller följande olika utredningar och en översyn som beslutats av riksdagen på förslag av utskottet:

- en utredning om regeringens samråd om A-punkter (bet. 2022/23:KU18)
- en utredning om stödet till den politiska beslutsprocessen och ledamotskapet i riksdagen (bet. 2022/23:KU40)
- offentlighet och säkerhet i riksdagens kammare, en översyn av förutsättningarna för att säkerställa genomförandet av kammarens sammanträden (bet. 2024/25:KU14)
- en utredning om den årliga revisionen av Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (bet. 2025/26:KU15)

Yttrande från utrikesutskottet

Utrikesutskottet anför i sitt yttrande 2025/26:UU4y (bil. 6) att granskningen av riksdagsstyrelsens redogörelse utgör ett viktigt underlag för uppföljningen av riksdagens beslut. Utrikesutskottet har inte något att invända mot de riksdagsskrivelser som riksdagsstyrelsen har redovisat i redogörelsen med anledning av utrikesutskottets betänkanden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot redogörelsen och noterar att inte heller utrikesutskottet har framfört några invändningar i fråga om de riksdagsskrivelser som redovisas inom dess område.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelse 2025/26:75

Regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025.

Redogörelse 2025/26:RS4

Redogörelse 2025/26:RS4 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen.

BILAGA 2

Tabeller

Tabell 1 a Ännu inte slutbehandlade riksdagsskrivelser per riksmöte 1999/2000–2025/26

Riksmöte	Antal
1999/2000	1
2000/01	0
2001/02	0
2002/03	0
2003/04	0
2004/05	0
2005/06	0
2006/07	0
2007/08	0
2008/09	0
2009/10	0
2010/11	1
2011/12	1
2012/13	0
2013/14	1
2014/15	5
2015/16	6
2016/17	11
2017/18	15
2018/19	13
2019/20	11
2020/21	36
2021/22	61
2022/23	12
2023/24	11
2024/25	19
2025/26	11

Källa: Kronologiskt register i skr. 2025/26:75 s. 442 f.

Tabell 2 a Beslutade tillkännagivanden till regeringen per riksmöte 1991/92–2025/26

1991/92	172
1992/93	189
1993/94	185
1994/95	136
1995/96	72
1996/97	101
1997/98	106
1998/99	77
1999/2000	87
2000/01	89
2001/02	119
2002/03	53
2003/04	64
2004/05	54
2005/06	96
2006/07	10
2007/08	11
2008/09	8
2009/10	13
2010/11	60
2011/12	52
2012/13	43
2013/14	56
2014/15	125
2015/16	103
2016/17	149
2017/18	153
2018/19	100
2019/20	98
2020/21	245
2021/22	328
2022/23	16
2023/24	17
2024/25	6
2025/26*	2

Källor: Bolin och Larue, Reparlamentariseringen av Sverige? Bruket av och betydelsen av riksdagens tillkännagivanden till regeringen, Statsvetenskaplig tidskrift, årgång 118, 2016/3. Rapporter från utredningstjänsten – Beslutade tillkännagivanden.

* T.o.m. den 15 maj 2026.

Tabell 3 a Slutbehandlade tillkännagivanden (tkg) och genomsnittlig tidsåtgång för slutbehandling 1995/96–2025/26

Regeringens skrivelse	Antal slutbehandlade tkg (totala antalet tkg)	Andel slutbehandlade tkg i %	Genomsnittlig tidsåtgång i dagar (median) ^a
Skr. 1995/96:15	151 (321)	50	412 (225)
Skr. 1996/97:15	85 (240)	35	477 (309)
Skr. 1997/98:75	174 (292) ^b	60	529 (305)
Skr. 1998/99:75	78 (202)	39	414 (186)
Skr. 1999/2000:75	71 (208)	34	843 (450)
Skr. 2000/01:75	82 (221)	37	779 (404)
Skr. 2001/02:75	67 (232)	29	688 (476)
Skr. 2002/03:75	86 (267)	32	698 (318)
Skr. 2003/04:75	86 (247)	35	734 (456)
Skr. 2004/05:75	76 (223)	34	938 (659)
Skr. 2005/06:75	50 (196)	26	1 045 (998)
Skr. 2006/07:75	61 (242)	25	1 106 (581)
Skr. 2007/08:75	45 (187)	23	1 069 (736)
Skr. 2008/09:75	34 (146)	23	1 280 (1 030)
Skr. 2009/10:75	44 (122)	36	1 791 (1 597)
Skr. 2010/11:75	33 (98)	34	2 101 (1 784)
Skr. 2011/12:75	21 (125)	17	1 204 (455)
Skr. 2012/13:75	53 (155)	34	870 (454)
Skr. 2013/14:75	38 (142)	27	869 (680)
Skr. 2014/15:75	41 (176)	23	668 (462)
Skr. 2015/16:75	52 (260)	20	777 (328)
Skr. 2016/17:75	93 (319)	29	817 (638)
Skr. 2017/18:75	95 (404)	24	863 (645)
Skr. 2018/19:75	85 (447)	19	773 (666)
Skr. 2019/20:75	104 (475)	22	987 (831)
Skr. 2020/21:75	104 (482)	22	942 (831)
Skr. 2021/22:75	128 (651)	20	1 059 (883)
Skr. 2022/23:75	180 (810)	22	926 (673)
Skr. 2023/24:75	127 (649)	20	1 062 (821)
Skr. 2024/25:75	153 (537)	28	1 404 (1 029)
Skr. 2025/26:75	149 (391)	38	1 416 (1 040)

Källa: Konstitutionsutskottets kansli genomgång av de skrivelser som anges i tabellen.

Kommentar: I de fall brister i redogörelsen för skrivelserna har upptäckts (t.ex. som en följd av felaktig redovisning av slutbehandling av vissa tillkännagivanden) har dessa rättats i tabellen.

^a Här anges både ett medelvärde och ett medianvärde (det sistnämnda inom parentes). Tiden för slutbehandling avser den sista viktiga åtgärden från regeringen som lett till slutbehandling.

^b Regeringens redogörelse under riksmötet 1997/98 avsåg övergångsvis 18 månader. Övriga riksmöten har regeringens redogörelse avsett 12 månader.

BILAGA 3

Finansutskottets yttrande 2025/26:FiU2y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 24 mars 2026 att anmoda övriga utskott att senast den 6 maj yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Det har inte väckts några följdmotioner med anledning av skrivelsen.

Finansutskottet yttrar sig över de riksdagsskrivelser som avser finansutskottets betänkanden. Vidare redovisar finansutskottet vissa uppgifter om regeringens redogörelser om tillkännagivanden i budgetpropositionerna.

Utskottets överväganden

Skrivelsen och vissa kompletterande uppgifter

Regeringen ska enligt 9 kap. 8 § riksdagsordningen varje år i en skrivelse till riksdagen redovisa vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen.

Skrivelse 2025/26:75 avser samtliga riksdagsskrivelser från 2025 och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen. Den avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtogs under tiden den 1 januari–31 december 2025. För att ge riksdagsutskotten en så aktuell bild som möjligt vid deras utvärderings- och uppföljningsarbete, har redovisningen fått omfatta även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Sammanlagt redovisas 72 riksdagsskrivelser med anledning av finansutskottets betänkanden i skrivelse 2025/26:75. Den äldsta riksdagsskrivelsen som rör finansutskottet är från riksmötet 2013/14. I följande tabell visas antalet riksdagsskrivelser som redovisas i skrivelse 2025/26:75 per utskott.

Tabell 1 Antal redovisade riksdagsskrivelser per utskott

Utskott	Antal riksdagsskrivelser	Procentuell andel
Justitieutskottet	92	16 %
Finansutskottet	72	13 %
Socialutskottet	63	11 %
Miljö- och jordbruksutskottet	56	10 %
Civilutskottet	38	7 %
Konstitutionsutskottet	37	7 %
Näringsutskottet	35	6 %
Utbildningsutskottet	27	5 %
Trafikutskottet	27	5 %
Socialförsäkringsutskottet	24	4 %
Skatteutskottet	22	4 %
Utrikesutskottet	17	3 %
Försvarsutskottet	17	3 %
Kulturutskottet	11	2 %
Arbetsmarknadsutskottet	8	1 %
Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet	4	1 %
Summa	561	100 %

Källa. Genomgång av det utskottsindelade registret på s. 457–477 i skr. 2025/26:75.

Av tabellen framgår att justitieutskottet är det utskott vars betänkanden lett till flest redovisade riksdagsskrivelser i skrivelsen. 13 procent av riksdagsskrivelserna rör betänkanden från finansutskottet. Ett betänkande kan leda till flera riksdagsskrivelser om flera departement ska vidta åtgärder med anledning av riksdagens beslut. Detta är särskilt tydligt när riksdagen beslutar om ändringar i statens budget. Finansutskottet bereder ärenden om ändringar i statens budget, som alltså kan höra till flera olika departement.

Av de 72 riksdagsskrivelser som avser betänkanden från finansutskottet redovisas 54 som slutbehandlade och 18 som inte slutbehandlade. Den vanligaste grunden för att riksdagsskrivelserna redovisas som slutbehandlade är att lagar utfärdats i enlighet med riksdagens beslut och att regleringsbrev beslutats med anledning av riksdagens beslut om ändringar i statens budget. Skälen för att redovisa riksdagsskrivelser som inte slutbehandlade är bl.a. att riksdagens budgetbeslut inte redovisas som slutbehandlade förrän efter att årsredovisningen för staten lämnats till riksdagen i april varje år. Riksdagsskrivelser som endast redovisar lagar som utfärdats och regleringsbrev som beslutats behandlas inte ytterligare i det följande.

I några fall hänvisar regeringen i skrivelse 75 till att den i olika skrivelser och propositioner, bl.a. budgetpropositionen, har redovisat sin behandling av tillkännagivanden. Före budgetpropositionen för 2017 förekom bara redovisningar av enstaka tillkännagivanden i budgetpropositionerna. I följande tabell visas hur många tillkännagivanden som har behandlats i de åtta senaste budgetpropositionerna. Uppgifterna avser samtliga volymer i budgetpropositionerna.

Tabell 2 Behandlingen av tillkännagivanden i budgetpropositionerna för 2017–2026

BP	Totalt	Slutbehandlade	Ej slutbehandlade	Procent slutbehandlade
BP26	70	67	3	96 %
BP25	107	103	4	96 %
BP24	91	78	13	86 %
BP23	129	98	31	76 %
BP22	100	62	38	62 %
BP21	81	36	45	44 %
BP20	126	67	59	53 %
BP19	67	24	43	36 %
BP18	111	48	63	43 %
BP17	44	25	19	57 %
Summa	926	608	318	66 %

Källa: Genomgång av budgetpropositionerna för 2017–2026.

Av tabellen framgår att regeringen numera regelmässigt redovisar behandling av tillkännagivanden i budgetpropositionen. Andelen som redovisades som slutbehandlade i budgetpropositionen för 2026 (BP26) var 96 procent, dvs. en lika hög andel som i budgetpropositionen för 2025.

Det förekommer även att regeringen redovisar behandlingen av tillkännagivanden i en proposition eller skrivelse som direkt handlar om det som tillkännagivandet avser.

Riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från finansutskottet – slutbehandlade

I detta avsnitt redovisas de riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från finansutskottet och som rör tillkännagivanden. Även bemyndiganden och liknande av särskilt intresse redovisas. Riksdagsskrivelserna redovisas i kronologisk ordning, med den äldsta riksdagsskrivelsen först.

1 Uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2013/14:1, Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna, betänkande 2013/14:FiU1 punkt 8 om uppföljning av förslaget om ändrade 3:12-regler.

Regeringen har gett Kommittén om förenklad beskattning av ägare till fåmansföretag (Fi 2022:04) i uppdrag att göra en uppföljning. Kommittén har i två tilläggsdirektiv fått ett utvidgat uppdrag och förlängd utredningstid (dir. 2023:10 som beslutades den 26 januari 2023 och dir. 2023:128 som beslutades den 7 september 2023). Kommittén redovisade sitt uppdrag den 3 juni 2024 genom betänkandet Förenkla och förbättra! (SOU 2024:36). Betänkandet har remitterats och remisstiden löpte ut den 18 oktober 2024. I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 13.8) föreslog regeringen enklare och bättre skatte-regler för delägare i fåmansföretag. Genom förslagen i nämnda proposition ansåg regeringen att tillkännagivandet var tillgodosett och därmed slutbehandlat. Riksdagen antog den 27 november 2025 regeringens förslag (bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64) och lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2026. Punkten är slutbehandlad.

2 Avsteg från principen om affärsmässighet vid förvärv av vissa fastigheter (bemyndigande, slutbehandlat)

Proposition 2021/22:1 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, betänkande 2021/22:FiU2 punkt 1 om statens budget inom utgiftsområde 2, delpunkt d Förvärv av fastigheter.

Riksdagen har godkänt att regeringen under 2022–2025 beslutar om avsteg från principen om affärsmässighet vid förvärv av fastigheter som ska ingå i det slutna beståndet av försvarsanläggningar även om de har ett betydande värde, under förutsättning att det krävs för att genomföra beslut om totalförsvaret. Regeringen har haft en löpande dialog med berörda myndigheter och kommunicerat möjligheten till avsteg från principen om affärsmässighet med dem. Principen har haft betydelse för tillämpningen när det gäller

handläggning och beslut i enskilda ärenden. Därutöver har regeringen bl.a. i Fortifikationsverkets regleringsbrev för budgetåren 2022–2025 bemyndigat myndigheten att förvärva fast egendom, även om det funnits skäl att göra avsteg från kravet på affärsmässighet. Tidsperioden för bemyndigandet har löpt ut. Punkten är slutbehandlad.

*3 Utreda hur flytt av tjänstepension kan underlättas
(tillkännagivande, slutbehandlat)*

Proposition 2021/22:74 En utvidgad rätt till återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar, betänkande 2021/22:FiU36 punkt 2 om att utreda hur flytt av tjänstepension kan underlättas.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör utreda hur flytt av tjänstepension kan underlättas (bet. 2021/22:FiU36 s. 7). Regeringen gav i regleringsbrevet för 2023 Finansinspektionen i uppdrag att bl.a. identifiera eventuella legala och praktiska hinder för flytt av individuell tjänstepensionsförsäkring och föreslå åtgärder för att undanröja dem. Uppdraget redovisades den 15 september 2023. I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 2 avsnitt 3.3.3 s. 23) redovisade regeringen att Finansinspektionen inte föreslår några lagändringar och att regeringen därmed ansåg att tillkännagivandet var tillgodosett och slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

*4 Utreda möjligheten att ta bort kravet på firmatecknares underskrift
vid flytt av tjänstepension från tidigare arbetsgivare
(tillkännagivande, slutbehandlat)*

Proposition 2021/22:74 En utvidgad rätt till återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar, betänkande 2021/22:FiU36 punkt 3 om att utreda möjligheten att ta bort kravet på firmatecknares underskrift vid flytt av tjänstepension från tidigare arbetsgivare.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen bör utreda om det är möjligt att ta bort kravet på underskrift av tidigare arbetsgivare vid flytt av tjänstepension (bet. 2021/22:FiU36 s. 8). Regeringen gav i regleringsbrevet för 2023 Finansinspektionen i uppdrag att bl.a. identifiera eventuella legala och praktiska hinder för flytt av individuell tjänstepensionsförsäkring och föreslå åtgärder för att undanröja dem. Uppdraget redovisades den 15 september 2023. I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 2 avsnitt 3.3.3 s. 23) redovisade regeringen att Finansinspektionen inte föreslår några lagändringar och att regeringen därmed ansåg att tillkännagivandet var tillgodosett och slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

5 Sänkt skatt för pensionärer (tillkännagivande, slutbehandlat)

Proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022, proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget – stöd till Ukraina, betänkande 2021/22:FiU21 punkt 2 om skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om sänkt skatt för pensionärer (bet. 2021/22:FiU21 s. 9 f.). Tillkännagivandet innebär att skatten för samtliga pensionärer skulle sänkas den 1 januari 2023 genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget med 6 miljarder kronor. Den 28 september 2023 beslutade regeringen om propositionen Vissa förslag om sänkt skatt på arbetsinkomster och pension (prop. 2023/24:13). I propositionen föreslogs bl.a. att skatten för pensionärer skulle sänkas med totalt 2,18 miljarder kronor den 1 januari 2024 genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget för personer som vid årets ingång hade fyllt 66 år.

I budgetpropositionen för 2025 föreslog regeringen att skatten för pensionärer skulle sänkas med totalt 2,41 miljarder kronor den 1 januari 2025 genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget för personer som vid årets ingång hade fyllt 66 år (prop. 2024/25:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 12.1.4).

Den 16 oktober 2025 beslutade regeringen om propositionen Sänkt skatt på arbetsinkomster, pension och sjuk- och aktivitetsersättning (prop. 2025/26:32). I propositionen föreslogs bl.a. att skatten för pensionärer skulle sänkas med totalt 4,04 miljarder kronor den 1 januari 2026 genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget för personer som vid årets ingång hade fyllt 66 år. Genom förslaget i propositionen ansåg regeringen att tillkännagivandet var slutbehandlat. Punkten är slutbehandlad.

6 Mål för finansmarknadsområdet (mål, slutbehandlat)

Proposition 2025/26:1 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, betänkande 2025/26:FiU2 punkt 1 om mål för finansmarknadsområdet inom utgiftsområde 2.

Riksdagen har godkänt de mål för finansmarknadsområdet inom utgiftsområde 2 som regeringen föreslagit. Den 18 december 2025 beslutade regeringen om förordningen (2025:1578) om ändring i förordningen (2023:910) med instruktion för Finansinspektionen. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 2026. Punkten är slutbehandlad.

Riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från finansutskottet – inte slutbehandlade

I detta avsnitt redovisas de riksdagsskrivelser som regeringen anser inte är slutbehandlade. Riksdagsskrivelserna redovisas i kronologisk ordning, med den äldsta först.

7 Nationella kvalitetskrav för de verksamheter som bedrivs inom välfärdens områden (tillkännagivande, inte slutbehandlat)

Proposition 2017/18:159 Tillstånd att ta emot offentlig finansiering inom socialtjänsten, assistansersättningen och skollagsreglerad verksamhet, betänkande 2017/18:FiU44 punkt 2 om nationella kvalitetskrav m.m.

Den 28 september 2021 gav regeringen Statens skolverk (Skolverket) i uppdrag att föreslå nationella målsättningar för de skolformer för vilka det inte fanns nationella målsättningar och för fritidshemmet. Skolverket skulle vid behov föreslå justeringar av befintliga nationella målsättningar. Skolverket skulle vidare ta fram och utveckla delmål och indikatorer för uppföljning och analys av huvudmännens verksamhet och resultaten av denna verksamhet. Skolverket skulle även identifiera, sammanställa och utveckla framgångsfaktorer för effektiv skolutveckling. Den 30 april 2022 redovisade Skolverket uppdraget i den del som avsåg de nationella målsättningarna.

Den 8 juni 2022 beslutade riksdagen i enlighet med propositionen Skolans arbete med trygghet och studiero (prop. 2021/22:160) om skärpningar i skollagens (2010:800) bestämmelser om skolornas och huvudmännens ansvar att bedriva systematiskt kvalitetsarbete (bet. 2021/22:UbU28, rskr. 2021/22:364). Riksdagen beslutade vid samma tillfälle också om ett bemyndigande i skollagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas samt om ändringar i bestämmelsen om hur Skolverket ska formulera sina förelägganden. Dessa åtgärder syftar till att Statens skolinspektion (Skolinspektionen) ska kunna få vitesförelägganden utdömda i domstol vid brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Ändringarna trädde i kraft den 1 augusti 2022.

Den 2 februari 2022 beslutade riksdagen i enlighet med propositionen Ökade möjligheter att stänga skolor med allvarliga brister (prop. 2021/22:45), bl.a. att Skolinspektionen skulle få större möjligheter att stänga både kommunala och fristående skolor som har allvarliga och återkommande brister (bet. 2021/22:UbU10, rskr. 2021/22:136). Regeringen redogjorde i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 25 avsnitt 2.5.7) för vilka åtgärder som vidtagits med anledning av tillkännagivandet i den del som rör skolväsendet. Regeringen gjorde bedömningen att tillkännagivandet genom dessa åtgärder var tillgodosett i denna del.

Regeringen gav den 22 december 2020 en utredare i uppdrag att föreslå en äldreomsorgslag som skulle komplettera socialtjänstlagen med särskilda bestämmelser om vård och omsorg om äldre och bl.a. innehålla bestämmelser om en nationell omsorgsplan (dir. 2020:142). Syftet med utredningen var att långsiktigt stärka förutsättningarna för äldreomsorgen samt tydliggöra dess uppdrag och innehåll. Den 28 juni 2022 överlämnades betänkandet Nästa steg, ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41). Betänkandet har remissbehandlats. Efter en genomgång och analys av remissinstansernas synpunkter på förslaget om en äldreomsorgslag valde

regeringen att inte gå vidare med förslaget. Äldreomsorgen kommer därför även i fortsättningen att regleras i socialtjänstlagen.

Regeringen beslutade den 23 januari 2025 om propositionen En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter (prop. 2024/25:89). Den nya socialtjänstlagen syftar till att skapa förutsättningar för en mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Den dåvarande bestämmelse om att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras föreslogs föras över till den nya socialtjänstlagen. Socialnämnden ska därutöver fortlöpande följa upp kvaliteten i verksamheten. Att socialtjänsten följer upp sin verksamhet är enligt regeringen en förutsättning för att kunna säkerställa att den är av god kvalitet. Det föreslogs även att socialtjänstens verksamhet ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Genom beslut den 20 maj 2025 antog riksdagen den föreslagna lagen (prop. 2024/25:89, bet. 2024/25:SoU23, rskr. 2024/25:210). Lagen trädde i kraft den 1 juli 2025.

Den 2 oktober 2024 fick en utredare i uppdrag att analysera och föreslå åtgärder som ger Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) bättre förutsättningar att motverka oseriösa och kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården. Utredaren skulle bl.a. analysera och bedöma om det i samband med en anmälan av verksamhet enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) bör lämnas ytterligare uppgifter, och i så fall vilka, i syfte att förbättra Ivos förutsättningar att förhindra etablering av oseriösa och kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården. Uppdraget redovisades den 15 april 2025 genom promemorian Förbättrade förutsättningar för IVO – förslag för att motverka oseriösa och kriminella aktörer inom hälso- och sjukvården (Ds 2025:17). Promemorian har remitterats och remisstiden löpte ut den 29 september 2025. Remissvaren har sammanställts och förslagen bereds nu i Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

8 Fastigheten Ladugårdsbron 14 (bemyndigande, inte slutbehandlat)

Proposition 2018/19:99 Vårändringsbudget för 2019, betänkande 2018/19:FiU21 om lagstiftning och andra förslag som ligger till grund för inkomstberäkning.

Riksdagen har godkänt att regeringen genom försäljning överlåter fastigheten Ladugårdsbron 14 i Stockholm. Under 2022 begärdes ett förnyat underlag in från Statens fastighetsverk. Underlaget ingår i den fortsatta beredningen av ärendet. Ny information om denna fastighet har därefter tillkommit. Ett förnyat underlag begärdes in från Statens fastighetsverk under slutet av 2025. Ärendet bereds därför alltjämt i Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

9 Amorteringskravet och andra frågor om makrotillsyn och hushållens skuldsättning (tillkännagivande, inte slutbehandlat)

Betänkande 2019/20:FiU22 punkt 3 om amorteringskravet och andra frågor om makrotillsyn och hushållens skuldsättning.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen samlat bör utvärdera effekterna av makrotillsynsåtgärder och även återkomma med förslag till åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden (bet. 2019/20:FiU22 s. 24 f.). Regeringen gav den 20 december 2020 Finansinspektionen i uppdrag att göra en samlad utvärdering av effekterna av vidtagna makrotillsynsåtgärder. Uppdraget redovisades den 30 juni 2021. Utvärderingen visar att de åtgärder som Finansinspektionen vidtagit har bidragit till att bromsa både skuldutväxten och bostadsprisutvecklingen och att fler hushåll amorterat på sina bolån. Åtgärderna har därutöver motverkat att långivare använder höga belåningsgrader eller låg amortering som konkurrensmedel. Sammantaget har Finansinspektionens åtgärder lett till att hushållen haft större motståndskraft att klara av både effekter till följd av pandemin och ränteuppgångar under 2021 än vad de annars skulle ha haft. I budgetpropositionen för 2023 behandlade regeringen tillkännagivandet och instämde i Finansinspektionens bedömning. Tillkännagivandet bedömdes därför vara tillgodosett när det gällde utvärdering av makrotillsynsåtgärder (prop. 2022/23:1 utg.omr. 2 avsnitt 3.3.1).

Regeringen beslutade den 3 december 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag på åtgärder för att underlätta för hushåll som för första gången ska köpa en bostad, s.k. förstagångsköpare (dir. 2020:125). Utredningen överlämnade den 4 april 2022 betänkandet Startlån till förstagångsköpare av bostad (SOU 2022:12). I betänkandet lämnas förslag om ett startlån i syfte att få fler förstagångsköpare att klara kontantinsatsen till en ägd bostad. Betänkandet har remitterats och bereds inom Regeringskansliet.

Regeringen beslutade den 13 april 2023 om kommittédirektiven Översyn av låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder (dir. 2023:53). Enligt direktiven ska en kommitté se över låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder. Kommittén ska analysera hur låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder kan utformas för att hantera makroekonomiska risker och konsumentskydd och på det sättet bidra till en ändamålsenlig tillämpning av åtgärderna. I syfte att göra det möjligt för fler människor att äga sitt boende, sänka tröskeln för inträde på den ägda bostadsmarknaden och bidra till att färre bolånetagare kompletterar lån mot säkerhet i bostad med lån utan säkerhet (blankolån) vid bostadsköp, gav regeringen den 25 januari 2024 Finansinspektionen i uppdrag att ta ställning till en höjning av begränsningen av belåningsgraden vid krediter mot säkerhet i bostad (bolånetaket) från 85 procent till 90 procent. Finansinspektionen redovisade uppdraget den 22 februari 2024.

Kommittén om översyn av låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder överlämnade betänkandet Reglering av hushållens skulder (SOU 2024:71) den 4 november 2024. Kommittén föreslår bl.a. ett bolånetak på omkring 90

procent, att det skärpta amorteringskravet avskaffas och ersätts med ett enhetligt amorteringskrav om 1 procent för belåningsgrader över 50 procent och att det införs ett skuldkvotstak för bolånen på 550 procent av bruttoinkomsten tillsammans med en flexibilitetskvot på 10 procent av nyutlåningen. Av försiktighetsskäl föreslår kommittén att åtgärderna ska genomföras stegvis.

Promemorian Utveckling av makrotillsynsområdet har tagits fram inom Regeringskansliet. Den innehåller förslag som beskrivs underlättas för företagångsköpare på bostadsmarknaden, däribland en höjning av bolånetaket till 90 procent. I promemorian föreslås lagändringar som ska träda i kraft den 1 april 2026. Promemorian har remitterats och remisstiden gick ut den 17 oktober 2025. Den 18 december 2025 presenterade regeringen lagrådsremissen Utveckling av makrotillsynsområdet. I lagrådsremissen föreslås bl.a. att det skärpta amorteringskravet tas bort, att när det gäller bostadskrediter med belåningsgrader som inte överstiger 50 procent ska kreditgivare verka för att de amorteras i syfte att upprätthålla en sund amorteringskultur och att bolånetaket ska få uppgå till 90 procent av bostadens marknadsvärde vid köp av en ny bostad och 80 procent av bostadens marknadsvärde när det gäller krediter som tas för att utöka en befintlig bostadskredit. Den 5 februari 2026 beslutade regeringen om propositionen Utveckling av makrotillsynsområdet (prop. 2025/26:119). I propositionen föreslås bl.a. att det skärpta amorteringskravet tas bort, dvs. kravet på ytterligare amortering med minst 1 procent om kredittagarens samlade bostadskrediter överstiger 4,5 gånger bruttoårsinkomsten, och att bolånetaket ska få uppgå till 90 procent av bostadens marknadsvärde vid köp av en ny bostad och 80 procent av bostadens marknadsvärde när det gäller krediter som tas för att utöka en befintlig bostadskredit. Syftet med förslagen i propositionen är att bidra till en sund amorteringskultur, minskade trösklar på bostadsmarknaden och bättre förutsättningar för olika grupper att äga sin bostad utan att det görs avkall på den finansiella stabiliteten.

Ärendet är under fortsatt beredning. Punkten är inte slutbehandlad.

10 Regelverket för korttidspermitteringar (tillkännagivande, inte slutbehandlat)

Utskottsiniciativ. Betänkande 2020/21:FiU38 punkt 1 om regelverket för korttidspermitteringar.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om att regeringen skyndsamt bör se över reglerna om korttidspermittering för att underlätta för företag inom hårt drabbade branscher (bet. 2020/21:FiU38 s. 5 f.). Den 10 juni 2021 beslutade regeringen om propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur, idrott och civilsamhälle samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:208). I propositionen lämnades bl.a. förslag till lagstiftning som innebar att det förstärkta stödet vid

korttidsarbete som hade gällt under perioden december 2020–juni 2021 förlängdes med ytterligare tre månader t.o.m. september 2021. Med beaktande av bl.a. tillkännagivandet föreslogs en ny s.k. jämförelsemånad under förlängningen av stödet. På så vis kunde större hänsyn tas till arbetsgivare med säsongsberoende verksamheter (prop. 2020/21:208 s. 17). Den 23 september 2021 tillsatte regeringen en kommitté som skulle se över stödet vid korttidsarbete (dir. 2021:79) för att bl.a. undersöka om det gick att förenkla regelverket och göra det mer flexibelt. Vid kommitténs utvärdering av stödet skulle betydelsen för olika branscher och för arbetsgivare som bedriver säsongsberoende verksamhet beaktas. Kommittén överlämnade den 29 november 2022 sitt slutbetänkande En ny lag om stöd vid korttidsarbete – ett mer förutsägbart, förenklat och stärkt regelverk (SOU 2022:65). Betänkandet har remitterats.

Frågan bereds fortfarande i Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

11 Stöd vid korttidsarbete för säsongsvaryerande verksamhet (tillkännagivande, inte slutbehandlat)

Utskottsinitiativ. Betänkande 2020/21:FiU52 punkt 4 om stöd vid korttidsarbete för säsongsvaryerande verksamhet.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om flexibiliteten i regelverket för stöd vid korttidsarbete för säsongsvaryerande verksamhet (bet. 2020/21:FiU52 s. 26). Den 23 september 2021 tillsatte regeringen en kommitté som skulle se över stödet vid korttidsarbete och bl.a. analysera om regelverket kunde förenklas och göras mer flexibelt (dir. 2021:79). Kommittén överlämnade den 29 november 2022 sitt slutbetänkande En ny lag om stöd vid korttidsarbete – ett mer förutsägbart, förenklat och stärkt regelverk (SOU 2022:65). Betänkandet har remitterats. Frågan bereds fortfarande i Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

12 Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet (tillkännagivande, inte slutbehandlat)

Proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022, proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget – Stöd till Ukraina, betänkande 2021/22:FiU21 punkt 3 om införandet av en s.k. gas i pensionssystemet.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om den s.k. gasen i pensionssystemet (bet. 2021/22:FiU21 s. 10 f.). Frågan om en s.k. gas i pensionssystemet är avhängig den parlamentariskt sammansatta Arbetsgruppen för vårdande av pensionsöverenskommelsens (Pensionsgruppen) (S 2007:F) ställningstagande. Regeringen beslutade i oktober 2023 om en utvidgning av Pensionsgruppen till riksdagens samtliga partier och därefter återupptogs reformarbetet. Pensionsgruppen ställde sig i februari 2024 bakom att utreda bl.a. hur överskott i pensionssystemet kan hanteras. Den 27 februari 2024 inrättades en arbetsgrupp i Regeringskansliet (Socialdepartementet) med uppdrag att ta fram förslag till hantering av

överskott i pensionssystemet (S2024/00456). Pensionsgruppen kom den 26 augusti 2025 överens om principerna för överskottutdelning (en gas) i inkomstpensionssystemet. Socialdepartementet har arbetat fram departementspromemorian Utdelningsbart överskott i inkomstpensionssystemet (Ds 2025:24) som utgår från Pensionsgruppens överenskommelse. Departementspromemorian har remitterats och remisstiden gick ut den 15 december 2025. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en proposition under våren 2026. Punkten är inte slutbehandlad.

13 Kapitaltillskott till Svenska rymdaktiebolaget (bemyndigande, inte slutbehandlat)

Proposition 2021/22:269 Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina, betänkande 2021/22:FiU49 punkt Utgiftsområde 24 Näringsliv b).

Den 1 september 2022 beslutade regeringen om utbetalning av kapitaltillskott till Svenska rymdaktiebolaget om 476 miljoner kronor för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet. Den 7 september 2023 beslutade regeringen om utbetalning av kapitaltillskott om ytterligare 212 miljoner kronor och den 5 december 2024 om ytterligare 77 miljoner kronor för samma ändamål. Punkten är inte slutbehandlad.

14 Bidrag till Europeiska unionen för räntekostnader och kostnader för likviditetsförvaltning som avser ett makrofinansiellt stöd till Ukraina (bemyndigande, inte slutbehandlat)

Proposition 2022/23:99 Vårändringsbudget för 2023, betänkande 2022/23:FiU21 punkt Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, d).

Riksdagen har godkänt avtalet med Europeiska kommissionen om bidrag till Europeiska unionen för räntekostnader och kostnader för likviditetsförvaltning som avser ett makrofinansiellt stöd i form av lån till Ukraina under 2023 och bemyndigat regeringen att under 2024–2027 för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd besluta om bidrag enligt avtalet på sammanlagt högst 1 153 500 000 kronor.

Regeringen beslutade den 22 juni 2022 att avtalet med Europeiska kommissionen om bidrag för räntekostnader och kostnader för likviditetsförvaltning som avser ett makrofinansiellt stöd i form av lån till Ukraina under 2023 skulle ingås. Den 21 december 2023 beslutade regeringen om regleringsbrev för budgetåret 2024 för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Den 19 december 2024 beslutade regeringen om regleringsbrev för budgetåret 2025 för Sida. Den 18 december 2025 beslutade regeringen om regleringsbrev för budgetåret 2026 för Sida. Punkten är inte slutbehandlad.

15 Subventionering av kreditgarantiavgifter för byggande (anslagsvillkor, inte slutbehandlat)

Proposition 2024/25:99 Vårändringsbudget för 2025, betänkande 2024/25:FiU21 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Riksdagen har godkänt att anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik bör kunna användas för byggande i s.k. etablerings- och omställningskommuner i hela landet. Regeringens inriktning är att ändra anslagsvillkoret i regleringsbrevet avseende anslaget när en förordning om statligt subventionerade kreditgarantier är beslutad och kan träda i kraft. Beredning av en sådan förordning pågår i Regeringskansliet. Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Finansutskottet välkomnar regeringens genomarbetade redovisning i skrivelse 75. Utskottet delar regeringens bedömningar. Utskottet välkomnar att riksdagens godkännande av mål för finansmarknadsområdet inom utgiftsområde 2 har fått genomslag i en ändring av Finansinspektionens instruktion (redovisas under rubrik 6 ovan i avsnittet om slutbehandlade riksdagsskrivelser).

Redovisningen i skrivelse 75 är i finansutskottets delar så vitt kan bedömas i allt väsentligt korrekt (den enda ofullkomlighet som noterats är på s. 460 i registret, där uppgiften om var riksdagsskrivelse 2025/26:6 redovisas fallit bort).

Som framgått ovan är finansutskottet ett av de utskott vars betänkanden har lett till flest riksdagsskrivelser som redovisas i skrivelse 75. Detta är en följd av att finansutskottet bereder ärenden om ändringsbudgetar, och det har varit en stor mängd extra ändringsbudgetar under senare år. Det är rimligt att betänkandena med ändringsbudgetar leder till många riksdagsskrivelser eftersom många departement kan vara berörda av riksdagens beslut om ändringsbudget.

I flera fall hänvisas i skrivelse 75 till att regeringen i olika propositioner och skrivelser, bl.a. budgetpropositionen, har redovisat sin behandling av tillkännagivanden. Som framgått ovan redovisades behandlingen av totalt 70 tillkännagivanden i budgetpropositionen för 2026. Det förekommer alltså också att regeringen redovisar behandlingen av tillkännagivanden i andra propositioner och skrivelser, där den fråga som tillkännagivandet rör är aktuell. Genom att regeringen återrapporterar behandlingen av tillkännagivanden i olika propositioner och skrivelser kan utskotten ta ställning till regeringens återrapportering i ett lämpligt sammanhang. Finansutskottet har inte haft några invändningar mot regeringens redovisningar i olika propositioner.

Stockholm den 28 april 2026

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Charlotte Quensel (SD), Eva Lindh (S), Ida Drougge (M), Hans Eklind (KD), Martin Ådahl (C), David Perez (SD), Cecilia Rönn (L), Peder Björk (S), Patrik Lundqvist (S), Hanna Westerén (S), Ilona Szatmári Waldau (V), Annika Hirvonen (MP) och Merit Frost Lindberg (M).

BILAGA 4

Skatteutskottets yttrande 2025/26:SkU4y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett bl.a. skatteutskottet tillfälle att senast den 5 maj 2026 yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 samt eventuella följdmotioner i de delar som rör utskottet beredningsområde. Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Skatteutskottet har beslutat att yttra sig över redogörelsen i de delar som avser riksdagsskrivelser som utskottet medverkat till och som inte var slutbehandlade den 31 december 2025.

Utskottet har i sak inget att invända mot regeringens redovisning.

I yttrandet finns en avvikande mening (S, V, MP).

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (skr. 2025/26:75) lämnar regeringen en redovisning av vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen. I redovisningen ingår samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen. Den avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari–31 december 2025. För att underlätta för riksdagsutskotten att få en så aktuell bild som möjligt vid sitt utvärderings- och uppföljningsarbete, har redovisningen fått omfatta även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång.

Redovisningen omfattar alla riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen fr.o.m. nr 126 från riksmötet 2024/25 t.o.m. nr 137 från riksmötet 2025/26. Redovisningen omfattar dessutom de riksdagsskrivelser från tidigare riksmöten som inte tidigare har redovisats som slutbehandlade.

Inom skatteutskottets beredningsområde finns totalt 23 riksdagsskrivelser redovisade. Följande 6 riksdagsskrivelser är inte slutbehandlade:

- 2013/14:186 Förändrad trängselskatt och infrastruktursatsningar i Stockholm, punkt 3
- 2021/22:101 Riskskatt för kreditinstitut, punkterna 2,3 och 4
- 2021/22:268 Avdrag för sponsring av idrott och tonnageskatt m.m., punkterna 10 och 12
- 2021/22:372 Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen, punkt 7
- 2022/23:190 Investeringsparkonto, punkt 4
- 2025/26:78 Rapportering och utbyte av information om kryptotillgångar, punkt a) 1 och 2.

Förändrad trängselskatt och infrastruktursatsningar i Stockholm

I fråga om tillkännagivandet om ändring av beställningsbemyndiganden och överlåtelse av fastighet (bet. 2013/14:SkU24 punkt 3, rskr. 2013/14:186 anför regeringen att Fortifikationsverket tidigare har tecknat ett intentionsavtal tillsammans med Järfälla kommun och Försvarmakten om en möjlig etablering av ett nytt högkvarter för Försvarmakten på den aktuella fastigheten. Regeringen anför vidare att det har genomförts några mindre fastighetsjusteringar mellan kommunen och staten. Vidare har mark överförs från myndigheten till kommunen i takt med att detaljplaner har beslutats. Fortifikationsverket bedömer att det finns ett fortsatt behov av statlig äganderätt till en del av fastigheten för att kunna tillgodose totalförsvarets behov. Regeringen anför vidare att frågorna rör komplexa förhållanden som berör ett

flertal parter. Det förändrade omvärldsläget medför enligt regeringen behov av fortsatt och fördjupad analys. Under 2024 och 2025 har det pågått diskussioner mellan berörda parter.

Riskskatt för kreditinstitut

När det gäller tillkännagivandet om riskskatt för kreditinstitut (bet. 2021/22:SkU11 punkterna 2–4, rskr. 2021/22:101) anför regeringen att den för en dialog med Europeiska kommissionen om riskskatt för kreditinstitut där olika handlingsalternativ har lyfts fram. Dialogen är ännu inte avslutad. I budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.2) aviserade regeringen att en översyn av riskskatten ska initieras med anledning av tillkännagivanden från riksdagen. Den 26 september 2025 tillsatte regeringen en kommitté som ska göra en översyn av beskattningen av banker och andra kreditinstitut (dir. 2025:87). I uppdraget ingår bl.a. att analysera hur sådan verksamhet som Kommuninvest bedriver kan undantas från riskskatt. Regeringen anför att kommittén ska redovisa sitt uppdrag senast den 15 januari 2027.

När det gäller frågan om att utreda möjligheten att ändra lagen om riskskatt för kreditinstitut så att skatten inte drabbar lokalt förankrad bankverksamhet har regeringen för avsikt att analysera frågan men har fokuserat på den dialog som förs med Europeiska kommissionen om riskskatt för kreditinstitut. Regeringen anför att de handlingsalternativ som diskuteras med Europeiska kommissionen avseende undantag för Kommuninvest också har bäring på analysen av frågan om lokalt förankrad bankverksamhet. Regeringen hänvisar även i denna fråga till översynen av beskattningen av banker och andra kreditinstitut (dir. 2025:87).

Slutligen har regeringen när det gäller frågan om skadliga effekter för avsikt att följa frågan och hänvisar till den översyn som nämns ovan.

Avdrag för sponsring av idrott och tonnageskatt m.m.

I fråga om tillkännagivandet om avdrag för sponsring av idrott (bet. 2021/22:SkU14 punkt 10, rskr. 2021/22:268) anför regeringen att den beslutade om ett tilläggsdirektiv till utredningen som ser över skatteincitamenten för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (Fi 2024:103) den 4 november 2024. Utredaren ska bl.a. analysera om det finns behov av särskilda bestämmelser om avdrag eller annan skattelättnad för utgifter för sponsring i inkomstskattelagen. I sin analys ska utredaren göra en bedömning bl.a. av om det finns behov av lagändringar för att göra sponsring mer jämställd. Regeringen anför att utredningen ska slutredovisas den 19 januari 2026.

När det gäller tillkännagivandet om en utvärdering av tonnageskatten och stämpelskatt på fartygsinteckningar (bet. 2021/22:SkU14 punkt 12, rskr. 2021/22:268) anför regeringen att infrastruktur- och bostadsministern den

29 juni 2023 utsåg en bokstavsutredare som ska analysera om det finns skäl att avskaffa stämpelskatt vid beviljande av ansökan om inteckning i skepp samt utvärdera och föreslå åtgärder för att utveckla systemet med tonnagesbeskattning. Uppdraget redovisades i promemorian Vågade skatter till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet den 11 januari 2024 (LI2024/00068). Promemorian innehåller inga lagförslag, men har skickats på remiss. Remisstiden gick ut den 25 mars 2024. Remissinstansernas synpunkter på systemet med tonnagesbeskattning har analyserats i Finansdepartementet. Därefter skickade Finansdepartementet den 24 juni 2025 promemorian Förbättrade regler för svensk tonnagesbeskattning (Fi2025/0144) på remiss. Remisstiden gick ut den 3 oktober 2025. Regeringen beslutade den 20 november 2025 lagrådsremissen Förbättrade regler för svensk tonnagesbeskattning och en proposition planeras till 2026.

Finansdepartementet remitterade den 18 oktober 2024 promemorian Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp. Remisstiden löpte ut den 20 december 2024. Regeringen beslutade den 6 mars 2025 propositionen Slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp (prop. 2024/25:107). I propositionen föreslogs slopad stämpelskatt vid beviljande av ansökningar om inteckning i skepp. Riksdagen antog den 20 maj 2025 regeringens förslag (bet. 2024/25:SkU20, rskr. 2024/25:206) och lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2025.

Stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen

När det gäller tillkännagivandet om stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen (bet. 2021/22:SkU28 punkt 7, rskr. 2021/22:372) anför regeringen sitt beslut från den 28 september 2023 om att ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. analysera och ta ställning till om, och i sådana fall hur, ett utvidgat straffansvar i folkbokföringslagen bör utformas (dir. 2023:134). Utredningen om brottsbekämpning inom Skatteverket (Fi 2023:09) överlämnade den 17 juni 2025 sitt betänkande Folkbokföringsverket, biometri och brottsbekämpning (SOU 2025:75). Regeringen anför vidare att betänkandet för närvarande bereds i Regeringskansliet samt att regeringens avsikt är att en proposition ska lämnas under våren 2026.

Investeringsparkonto

I fråga om tillkännagivandet om investeringsparkonto (bet. 2022/23:SkU12 punkt 4, rskr. 2022/23:190) anför regeringen att frågan bereds inom Finansdepartementet. Regeringen gör bedömningen att frågan är komplex och kan behöva hanteras inom ramen för en statlig offentlig utredning.

Rapportering och utbyte av information om kryptotillgångar

När det gäller rapportering och utbyte av information om kryptotillgångar (bet. 2025/26:SKU4 punkt a) 1 och 2, rskr. 2025/26:78 ska regeringen underrätta OECD, i egenskap av depositarie, om att riksdagen har godkänt avtalen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis påminna om att konstitutionsutskottet framhållit vikten av att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt och gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång när det gäller att behandla riksdagens tillkännagivanden (bet. 2020/21:KU2 s. 29 f.).

I fråga om tillkännagivandet om ändring av beställningsbemyndiganden och överlåtelse av fastighet anför regeringen bl.a. att Fortifikationsverket bedömer att det finns ett fortsatt behov av statlig äganderätt till en del av fastigheten för att kunna tillgodose totalförsvarets behov samt att det förändrade omvärldsläget medför behov av fortsatt och fördjupad analys.

Utskottet ser ingen anledning att rikta kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

När det gäller tillkännagivandet om riskskatt för kreditinstitut, dvs. att undanta Kommuninvest från riskskatt, att utreda möjligheten att ändra lagen så att skatten inte drabbar lokalt förankrad bankverksamhet och frågan om skadliga effekter, konstaterar utskottet att regeringen fortfarande för en dialog med Europeiska kommissionen där olika handlingsalternativ har lyfts fram. Utskottet konstaterar vidare att regeringen i september 2025 tillsatte en utredning som bl.a. ska göra en översyn av beskattningen av banker och andra kreditinstitut. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 15 januari 2027.

Utskottet ser positivt på regeringens sätt att handlägga skrivelsen och avser att följa frågan när utredningen lämnat sitt betänkande.

I fråga om tillkännagivandet om avdrag för sponsring av idrott konstaterar utskottet att Utredningen om Skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet i januari 2026 överlämnade sitt slutbetänkande Utvidgad avdragsrätt för sponsring m.m. Utredningen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet ser därför ingen anledning att rikta kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

När det gäller tillkännagivandet om en utvärdering av tonnageskatten och stämpelskatt på fartygsinteckningar överlämnade regeringen den 9 april 2026 propositionen 2025/26:243 Förbättrade regler för svensk tonnagebeskattning till riksdagen. När det gäller frågan om stämpelskatt vid beviljande av ansökan om inteckning i skepp konstaterar utskottet att riksdagen i maj 2025 antog regeringens förslag att slopa stämpelskatten. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2025.

Utskottet ser därmed ingen anledning att rikta kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

När det gäller tillkännagivandet om stärkt kontroll och kvalitet i folkbokföringen konstaterar utskottet att regeringen har för avsikt att under våren 2026 överlämna en proposition.

Utskottet ser ingen anledning att rikta kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

I fråga om tillkännagivandet om att lagen om investeringssparkonto ska förtydligas genom att en ny punkt införs i lagen för att möjliggöra att fler kan delta i nyemissioner har regeringen gjort bedömningen att frågan är komplex och kan behöva hanteras inom ramen för en statlig offentlig utredning.

Utskottet ser ingen anledning att rikta kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

När det gäller rapportering och utbyte av information om kryptotillgångar konstaterar utskottet att de lagar och lagändringar som riksdagen antog för att förslaget om rapportering och utbyte av information om kryptotillgångar skulle kunna genomföras nyligen trädde i kraft.

Utskottet utgår från att regeringen så snart det är möjligt kommer att underrätta OECD om att riksdagen har godkänt avtalen.

Utskottet ser därmed ingen anledning att rikta kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Stockholm den 28 april 2026

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Boriana Åberg (M), Marie Olsson (S), Bo Broman (SD), Kalle Olsson (S), Marie Nicholson (M), Ida Ekeröth Clausson (S), Mathias Tegnér (S), Adam Reuterskiöld (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Vilhelmsson (C), Jimmy Ståhl (SD), Annika Hirvonen (MP), Anders Ekegren (L), Erik Hellsborn (SD) och Ulf Lindholm (SD).

Avvikande mening

Riksdagens skrivelser till regeringen - åtgärder under 2025 (S, V, MP)

Niklas Karlsson (S), Marie Olsson (S), Kalle Olsson (S), Ida Ekeröth Clausson (S), Mathias Tegnér (S), Ilona Szatmári Waldau (V) och Annika Hirvonen (MP) anför:

Vi konstaterar att riksdagen beslutade om tillkännagivandet i punkt 2 om riskskatt för kreditinstitut (prop. 2021/22:26, bet. 2021/22:SkU11, rskr. 2021/22:101) i mitten av december 2021. I Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2022 (skr. 2022/23:75) uppgav regeringen att den förde en dialog med Europeiska kommissionen om riskskatt för kreditinstitut. Samma information uppgavs i Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023 (skr. 2023/24:75). I Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 (skr. 2024/25:75) och i den nu aktuella skrivelsen (skr. 2025/26:75) uppges att dialogen ännu inte är avslutad. Vi vidhåller att regeringens hantering av frågan tar för lång tid och förutsätter att regeringen nu skyndsamt vidtar åtgärder för att tillgodose detta tillkännagivande.

BILAGA 5

Civilutskottets yttrande 2025/26:CU2y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 24 mars 2026 övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 och eventuella följdmotioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

I yttrandet redovisar civilutskottet de kommentarer som utskottets granskning av regeringens redogörelse för skrivelser inom utskottets beredningsområde ger anledning till. Utskottet lämnar vissa synpunkter på handläggningstiden för och redovisningen av tillkännagivanden som ännu inte är slutbehandlade. Utskottet har ingen annan uppfattning än regeringen när det gäller de tillkännagivanden som regeringen redovisar som slutbehandlade.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP).

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder som den vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redovisningen avser huvudsakligen åtgärder under tiden den 1 januari–31 december 2025. Dessutom lämnar regeringen vissa uppgifter om antalet gällande författningar. Flera av de riksdagsskrivelser som redovisas avser tillkännagivanden till regeringen. Inom civilutskottets beredningsområde redovisar regeringen totalt 37 tillkännagivanden, varav 23 redovisas som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Civilutskottets granskning av regeringens redogörelse för skrivelser inom utskottets beredningsområde ger anledning till följande kommentarer från utskottets sida.

Konstitutionsutskottet har tidigare uttalat att det borde höra till undantagen att tillkännagivanden inte kan slutredovisas inom två till tre år (bet. 2005/06:KU34 s. 19). Även om handläggningstiden i varje enskilt fall beror på tillkännagivandets innehåll och de beredningsåtgärder som krävs, utgår utskottet från att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsåtgång i sin behandling av riksdagens skrivelser. Utskottet kan konstatera att det är tolv tillkännagivanden som beslutades av riksdagen före riksmötet 2023/24 på förslag av civilutskottet som ännu inte är slutbehandlade.

Som utskottet tidigare uttalat är det positivt när regeringen utförligt redovisar vilka beredningsåtgärder som vidtagits och planeras samt anger när tillkännagivandet beräknas vara slutbehandlat. I årets redovisning noterar utskottet att det saknas en bedömning av när det tio år gamla tillkännagivandet om omvandling till ägarlägenheter beräknas vara slutbehandlat (bet. 2015/16:CU14 punkt 18). En sådan bedömning hade varit önskvärd.

När det gäller de tillkännagivanden som regeringen redovisar som slutbehandlade gör utskottet ingen annan bedömning än regeringen.

Stockholm den 5 maj 2026

På civilutskottets vägnar

Andreas Lennkvist Manriquez

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Lennkvist Manriquez (V), Mikael Eskilandersson (SD), Joakim Järrebring (S), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Lars Beckman (M), Denis Begic (S), Rashid Farivar (SD), Anna-Belle Strömberg (S), Jennie Wernäng (M), Larry Söder (KD), Alireza Akhondi (C), Björn Tidland (SD), Amanda Palmstierna (MP), Mats Persson (L), Markus Kallifatides (S) och Patrik Jönsson (SD).

Avvikande meningar

1. Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (S)

Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S) och Markus Kallifatides (S) anför:

Inledningsvis vill vi instämma i det som utskottet anför om vikten av att regeringen anstränger sig för att undvika onödig tidsåtgång i sin behandling av riksdagens skrivelser, och att det är viktigt att regeringen redovisar en bedömning av när tillkännagivandena beräknas vara slutbehandlade.

Vi gör dock en annan bedömning än utskottet när det gäller tillkännagivandet om kvalitetssäkring och domstolens beslutsunderlag som regeringen redovisar som slutbehandlat (bet. 2020/21:CU17 punkt 12). I den delen vidhåller vi de synpunkter som redovisades under utskottets beredning av propositionerna 2024/25:10 Tryggare hem för barn och 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar (se bet. 2024/25:CU4 s.y. 4 och bet. 2025/26:CU21 res. 2). Vi menar alltså fortfarande att de åtgärder som regeringen har vidtagit och som redovisas i propositionerna konstitutionellt sett inte är tillräckliga för att tillgodose det som utskottet och riksdagen efterfrågade i tillkännagivandet. Till att börja med motsvarar åtgärderna inte det som anfördes i de motioner som riksdagen biföll när tillkännagivandet beslutades. Dessutom har det myndighetsuppdrag som regeringen hänvisar till ännu inte slutredovisats.

Tillkännagivandet i punkt Ju 44 (s. 58) i regeringens skrivelse är därmed inte tillgodosett.

Avslutningsvis vill vi anföra följande.

Under utskottets behandling av frågan om ett yttrande till konstitutionsutskottet har vi tillsammans med ledamöterna från Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet lyft fram att regeringen i proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar redovisade två tillkännagivanden som sakligt sett inte hörde hemma i det ärendet, och att regeringen alltså inte hörsammat konstitutionsutskottets uttalanden om att frågan om ett tillkännagivande ska bedömas i sitt sakliga sammanhang (bet. 2016/17:KU21). Vi hade gärna sett uttalanden från ett enigt civilutskott om detta, och vi beklagar att det inte har gått att nå enighet.

De två tillkännagivanden som redovisades i propositionen var dels det ovan nämnda tillkännagivandet om kvalitetssäkring och domstolens beslutsunderlag, dels ett tillkännagivande om digital bekräftelse av föräldraskap före barnets födelse (bet. 2020/21:CU16 punkt 5). Följden blev att tyngdpunkten i ärendet flyttades från de lagförslag som riksdagen skulle ta beslut om, och debatten i kammaren kom alltså att handla om helt andra frågor än dessa lagförslag. Enligt vår mening var detta olyckligt, också utifrån medborgarnas

möjlighet till insyn i den demokratiska processen. För en medborgare som följde debatten måste det ha framstått som svårbegripligt att ledamöterna i riksdagen debatterade faderskapsfrågor i ett ärende om elektroniska bouppteckningar och dödsboanmälningar.

Som konstitutionsutskottet har uttalat är avsikten inte att tillkännagivanden ska redovisas i propositioner och skrivelser som behandlar en sakfråga som inte är direkt knuten till tillkännagivandet (bet. 2017/18:KU21 s. 43).

2. Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (V)

Andreas Lennkvist Manriquez (V) anför:

Under utskottets behandling av frågan om ett yttrande till konstitutionsutskottet har jag tillsammans med ledamöterna från Socialdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet lyft fram att regeringen i proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar redovisade två tillkännagivanden som sakligt sett inte hörde hemma i det ärendet, och att regeringen alltså inte hörsammat konstitutionsutskottets uttalanden om att frågan om ett tillkännagivande ska bedömas i sitt sakliga sammanhang (bet. 2016/17:KU21). Jag hade gärna sett uttalanden från ett enigt civilutskott om detta, och jag beklagar att det inte har gått att nå en enighet. I sak instämmer jag i de synpunkter som ledamöterna från Socialdemokraterna för fram i denna fråga.

3. Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (C)

Alireza Akhondi (C) anför:

Inledningsvis vill jag instämma i det som utskottet anför om vikten av att regeringen anstränger sig för att undvika onödig tidsåtgång i sin behandling av riksdagens skrivelser, och att det är viktigt att regeringen redovisar en bedömning av när tillkännagivandena beräknas vara slutbehandlade.

Jag gör dock en annan bedömning än utskottet när det gäller tillkännagivandet om kvalitetssäkring och domstolens beslutsunderlag som regeringen redovisar som slutbehandlat (bet. 2020/21:CU17 punkt 12). I den delen vidhåller jag de synpunkter som redovisades under utskottets beredning av proposition 2024/25:10 Tryggare hem för barn och proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar (se s.y. 4 i bet. 2024/25:CU4 och res. 1 i bet. 2025/26:CU21). Det handlar i korthet om att de åtgärder som regeringen har vidtagit och som redovisades i propositionerna inte är tillräckliga för att detta mycket viktiga tillkännagivande ska anses vara tillgodosett. Det regeringsuppdrag som regeringen hänvisar till är inte en uppföljning av om tidsgränsen för vårdnadsutredningar har påverkat kvaliteten på utredningarna. Regeringen borde inte ha skrivit av tillkännagivandet innan en ordentlig faktabaserad uppföljning av kvaliteten har genomförts.

Även när det gäller tillkännagivandet om digital bekräftelse av föräldraskap gör jag en annan bedömning än utskottet (bet. 2020/21:CU16 punkt 5). I den delen vidhåller jag de synpunkter som redovisades under utskottets beredning av proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar (se res. 3 i bet. 2025/26:CU21). Det handlar i korthet om att regeringen utan godtagbara skäl har valt att inte tillmötesgå tillkännagivandet. Det förhållandet att en majoritet använder den enda i dag tillgängliga digitala lösningen är inte ett argument för att den lösningen är tillräckligt bra eller att den uppfyller riksdagens vilja.

Tillkännagivandena i punkt Ju 44 (s. 58) och punkt Ju 53 (s. 76) i regeringens skrivelse är därmed inte tillgodosedda och bör inte stå som slutbehandlade utan som öppna.

Avslutningsvis vill jag anföra följande.

Under utskottets behandling av frågan om ett yttrande till konstitutionsutskottet har jag tillsammans med ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet lyft fram att regeringen i proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar redovisade två tillkännagivanden som sakligt sett inte hörde hemma i det ärendet, och att regeringen alltså inte hörsammat konstitutionsutskottets uttalanden om att frågan om ett tillkännagivande ska bedömas i sitt sakliga sammanhang (bet. 2016/17:KU21). Jag hade gärna sett uttalanden från ett enigt civilutskott om detta, och jag beklagar att det inte har gått att nå enighet. I sak instämmer jag i de synpunkter som ledamöterna från Socialdemokraterna för fram i denna fråga.

4. Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (MP)

Amanda Palmstierna (MP) anför:

Inledningsvis vill jag instämma i det som utskottet anför om vikten av att regeringen anstränger sig för att undvika onödig tidsåtgång i sin behandling av riksdagens skrivelser, och att det är viktigt att regeringen redovisar en bedömning av när tillkännagivandena beräknas vara slutbehandlade.

Jag gör dock en annan bedömning än utskottet när det gäller tillkännagivandet om kvalitetssäkring och domstolens beslutsunderlag som regeringen redovisar som slutbehandlat (bet. 2020/21:CU17 punkt 12). I den delen vidhåller jag de synpunkter som redovisades under utskottets beredning av proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar (se res. 1 i bet. 2025/26:CU21). Det handlar i korthet om att de åtgärder som regeringen har vidtagit och som redovisades i propositionen inte är tillräckliga för att detta mycket viktiga tillkännagivande ska anses vara tillgodosett. Det regeringsuppdrag som regeringen hänvisar till är inte en uppföljning av om tidsgränsen för vårdnadsutredningar har påverkat kvaliteten på utredningarna. Regeringen borde inte ha skrivit av tillkännagivandet innan en ordentlig faktabaserad uppföljning av kvaliteten har genomförts.

Tillkännagivandet i punkt Ju 44 (s. 58) i regeringens skrivelse är därmed inte tillgodosett och bör inte stå som slutbehandlat utan som öppet.

Avslutningsvis vill jag anföra följande.

Under utskottets behandling av frågan om ett yttrande till konstitutionsutskottet har jag tillsammans med ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Centerpartiet lyft fram att regeringen i proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar redovisade två tillkännagivanden som sakligt sett inte hörde hemma i det ärendet, och att regeringen alltså inte hörsammat konstitutionsutskottets uttalanden om att frågan om ett tillkännagivande ska bedömas i sitt sakliga sammanhang (bet. 2016/17:KU21). Jag hade gärna sett uttalanden från ett enigt civilutskott om detta, och jag beklagar att det inte har gått att nå en enighet. I sak instämmer jag i de synpunkter som ledamöterna från Socialdemokraterna för fram i denna fråga.

BILAGA 6

Utrikesutskottets yttrande 2025/26:UU4y

Riksdagens skrivelser till regeringen och riksdagsstyrelsen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 24 mars 2026 att be övriga utskott att senast den 5 maj yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 samt eventuella följdmotioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Beslutet gäller för utrikesutskottet även i fråga om riksdagsstyrelsens redogörelse 2025/26:RS4 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen. Inga följdmotioner har väckts med anledning av skrivelsen eller redogörelsen.

Utrikesutskottet har granskat regeringens redovisade behandling av riksdagskrivelser med anledning av betänkanden från utrikesutskottet och från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet i de fall det sammansatta utskottet har behandlat ärenden som har överlämnats från utrikesutskottet. Utskottet anser att konstitutionsutskottet bör föreslå att skrivelsen och redogörelsen läggs till handlingarna.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

Regeringen ska varje år i en skrivelse till riksdagen redovisa vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen (9 kap. 8 § riksdagsordningen). Regeringen lämnade den 17 mars 2026 skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025. Redovisningen omfattar huvudsakligen åtgärder under perioden den 1 januari–31 december 2025.

Riksdagsskrivelser inom utrikesutskottets område

I skrivelsen redovisar regeringen 17 riksdagsskrivelser från riksmötena 2020/21, 2021/22, 2022/23, 2023/24, 2024/25 och 2025/26 som innehåller beslut med anledning av betänkanden från utrikesutskottet (se tabell 1).

Regeringen redovisar även två riksdagsskrivelser som innehåller beslut med anledning av betänkanden från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet där behandlingen avser ärenden som överlämnats från utrikesutskottet (se tabell 2).

Av de riksdagsskrivelser som beskrivs ovan redovisas 12 som slutbehandlade och 7 som inte slutbehandlade.

Översikt över riksdagsskrivelser

Tabellerna nedan visar riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av betänkanden från utrikesutskottet respektive från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet där behandlingen avser ärenden som överlämnats från utrikesutskottet.

I den första tabellen har en uppgift rättats jämfört med skrivelsen. Det gäller riksdagsskrivelse 2024/25:185 som i löptexten i skrivelsen anges som slutbehandlad men i tabellen i skrivelsen på s. 464 anges som inte slutbehandlad. Utrikesdepartementet har bekräftat att tabellen är felaktig och att den aktuella riksdagsskrivelsen är slutbehandlad. Den korrekta uppgiften anges därmed i tabellen nedan.

Tabell 1 Riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från utrikesutskottet

Riksdagsskrivelse	Betänkande (* tillkännagivande)	Slutbehandlad	Inte slutbehandlad
2020/21:358	2020/21:UU10* Verksamheten i Europeiska unionen under 2020		X
2021/22:187	2021/22:UU11* Vissa säkerhetspolitiska frågor	X	

Riksdagsskrivelse	Betänkande (* tillkännagivande)	Slutbehandlad	Inte slutbehandlad
2021/22:256	2021/22:UU15* Mänskliga rättigheter i länder och regioner m.m.		X
2022/23:184	2022/23:UU15* Mänskliga rättigheter		X
2022/23:247	2022/23:UU10* Verksamheten i Europeiska unionen under 2022		X
2023/24:184	2023/24:UU10* Verksamheten i Europeiska unionen under 2023		X
2024/25:175	2024/25:UU11 Internationellt bistånd genom multilaterala organisationer	X	
2024/25:185	2024/25:UU18 Uppsägning av avtalet med Organisationen för det globala nätverket för vattenfrågor (GWPO)	X	
2024/25:186	2024/25:UU17 Ny lag om internationella sanktioner	X	
2024/25:230	2024/25:UU14 Nordiskt samarbete inklusive Arktis	X	
2024/25:231	2024/25:UU14* Nordiskt samarbete inklusive Arktis		X
2024/25:233	2024/25:UU10 Verksamheten i Europeiska unionen under 2024	X	
2024/25:234	2024/25:UU9 Strategisk exportkontroll 2024 – krigsmateriel och produkter med dubbla användnings- områden	X	
2024/25:235	2024/25:UU19 Verksamheten i Nordatlantiska fördrags- organisationen (Nato) under 2024	X	
2024/25:250	2024/25:UU16 Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)	X	
2025/26:99	2025/26:UU1 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	X	

Riksdagsskrivelse	Betänkande (* tillkännagivande)	Slutbehandlad	Inte slutbehandlad
2025/26:120	2025/26:UU2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	X	

Källa: Regeringens skrivelse 2025/26:75.

Tabell 2 Riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från sammansatta utrikes- och försvarsutskottet

Riksdagsskrivelse	Betänkande (* tillkännagivande)	Slutbehandlad	Inte slutbehandlad
2024/25:104	2024/25:UFöU2 Svenskt bidrag till Natos avskräckning och försvar under 2025		X
2024/25:166	2024/25:UFöU3 Svenskt deltagande i luftförsvarsoperation inom ramen för Nato	X	

Källa: Regeringens skrivelse 2025/26:75.

Inte slutbehandlade tillkännagivanden inom utrikesutskottets område

Nedan redovisas tillkännagivanden inom utrikesutskottets område som inte är slutbehandlade. I skrivelsen redovisas inte några propositions- eller skrivelseärenden med anledning av utrikesutskottets betänkanden som inte är slutbehandlade. Slutbehandlade ärenden redovisas inte separat i detta yttrande men framgår av tabell 1 ovan och av skrivelsen.

Verksamheten i Europeiska unionen under 2020, rskr. 2020/21:358

- Punkt 4 om EU:s sanktionslagstiftning mot allvarliga kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en breddning av EU:s sanktionslagstiftning mot allvarliga kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna (bet. 2020/21:UU10 s. 33–34).

Regeringen redovisar vilka åtgärder som har vidtagits hittills och anför bl.a. att Sverige vid flera tillfällen och på olika nivåer inom EU lyft fram frågan om sanktioner mot korruption. Regeringen anger att det saknas politisk enighet bland medlemsstaterna att gå framåt med sanktioner mot korruption och att det därför inte har varit möjligt att vidta några åtgärder under 2024 eller 2025. Punkten är därmed inte slutbehandlad enligt regeringen.

- Punkt 5 om en nationell sanktionslagstiftning för mänskliga rättigheter:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en nationell sanktionslagstiftning för mänskliga rättigheter (bet. 2020/21:UU10 s. 34).

Av regeringens skrivelse framgår att frågan fortfarande bereds inom Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad. Ingen närmare motivering anges.

Mänskliga rättigheter i länder och regioner m.m., rskr. 2021/22:256

- Punkt 3 om House of Sweden i Taipei:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att förstärka svensk närvaro genom ett "House of Sweden" i Taipei (bet. 2021/22:UU15 s. 17).

Regeringen anför att Business Swedens kontor i Taipei har förstärkts sedan riksdagens tillkännagivande. Punkten är inte slutbehandlad enligt regeringen.

Mänskliga rättigheter, rskr. 2022/23:184

- Punkt 9 om terrorlistning av Islamiska revolutionsgardet:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att skapa enighet inom EU för att lista Islamiska revolutionsgardet (IRGC) som terroristorganisation (bet. 2022/23:UU15 s. 28–29).

Regeringen redogör för åtgärder som vidtogs under 2023 och 2024. Därutöver anför regeringen att Sverige under 2025 fortsatte att uttrycka stöd för enighet inom EU för att lista IRGC under EU:s sanktionsregim mot terrorism. Detta gjordes vid EU:s utrikesministermöte i mars samt i olika arbetsgrupper. Enligt regeringen konsulterade Sverige även andra EU-medlemsstater aktivt, löpande under året för att komma vidare i frågan. Tillsammans med andra likasinnade lyckades regeringen i januari 2026 skapa EU-enighet för terrorlistning av IRGC, och vid rådet för utrikesfrågor (FAC) den 29 januari 2026 nåddes en politisk överenskommelse om detta. Rådets beslut om att lista IRGC under EU:s sanktionsregim mot terrorism fattades slutligen den 19 februari 2026. Punkten anges som inte slutbehandlad.

Verksamheten i Europeiska unionen under 2022, rskr. 2022/23:247

- Punkt 10 om terroristlistning av Wagnergruppen:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en terroristlistning av Wagnergruppen (bet. 2022/23:UU10 s. 73–74).

Regeringen redogör för åtgärder som har vidtagits under tidigare år och anför att Sverige under 2025 fortsatte att stödja att EU-institutionerna ska se över de rättsliga förutsättningarna att lista Wagnergruppen under EU:s terrorismsanktioner. Regeringen anger att frågan bereds vidare inom Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Verksamheten i Europeiska unionen under 2023, rskr. 2023/24:184

- Punkt 3 om översyn av sanktionerna mot terrorism:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en översyn av EU:s sanktioner mot terrorism och en terroristlistning av Islamiska revolutionsgardet (bet. 2023/24:UU10 s. 30–31).

När det gäller den del av tillkännagivandet som rör en översyn av sanktionerna mot terrorism anför regeringen att den under 2025 fortsatte att stödja arbetet med en översyn av regelverket för EU:s terrorismsanktioner. I den del av tillkännagivandet som gäller listning av Islamiska revolutionsgardet avses detta hanteras tillsammans med tillkännagivandet om terroristlistning av Islamiska revolutionsgardet (rskr. 2022/23:184, se ovan). Regeringen anger att punkten inte är slutbehandlad.

Nordiskt samarbete 2024, rskr. 2024/25:231

- Punkt 5 om en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission:

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen ska verka för att en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission tillsätts (bet. 2024/25:UU14 s. 15).

Regeringen avser att behandla frågan i 2026 års skrivelse om nordiskt samarbete, och punkten anges därmed som inte slutbehandlad.

Inte slutbehandlade propositions- och skrivelseärenden inom det sammansatta utrikes- och försvarsutskottets område

I skrivelsen redovisas inte några tillkännagivanden som inte är slutbehandlade som rör betänkanden från det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet där ärendet har överlämnats från utrikesutskottet. Slutbehandlade ärenden redovisas inte separat i detta yttrande men framgår av tabell 2 ovan och av skrivelsen. Följande skrivelseärende som inte är slutbehandlat tas däremot upp i skrivelsen:

Svenskt bidrag till Natos avskräckning och försvar under 2025, rskr. 2024/25:104

- Punkt 1 om svenskt bidrag till Natos avskräckning och försvar under 2025:

Ärendet avses enligt regeringen slutbehandlas genom en skrivelse om verksamheten inom Nato under helåret 2025 och är därmed inte slutbehandlat (bet. 2024/25:UFöU2).

Riksdagsstyrelsens redogörelse

Riksdagsstyrelsen ska årligen i en redogörelse redovisa vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till styrelsen

(tilläggsbestämmelse 9.17.3 riksdagsordningen). Riksdagsstyrelsen lämnade den 19 februari 2026 redogörelse 2025/26:RS4 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen. I redogörelsen redovisar riksdagsstyrelsen vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som har överlämnats till styrelsen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen beslut av riksdagsstyrelsen under tiden den 1 januari–31 december 2025. Redogörelsen innehåller tre riksdagsskrivelser med anledning av utrikesutskottets betänkanden:

- Riksdagens skrivelse 2024/25:197 som hänför sig till utrikesutskottets betänkande 2024/25:UU13 som i sin tur behandlar riksdagsstyrelsens redogörelse 2024/25:RS3 om verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska IPU-delegationens arbete under 2024. Den 15 maj 2025 beslutade riksdagen att lägga redogörelsen till handlingarna. Skrivelsen är därmed slutbehandlad enligt riksdagsstyrelsen.
- Riksdagens skrivelse 2024/25:236 som hänför sig till utrikesutskottets betänkande 2024/25:UU19 som i sin tur behandlar riksdagsstyrelsens redogörelse 2024/25:RS2. I redogörelsen redovisas verksamheten i Natos parlamentariska församling och riksdagens delegation till församlingen under 2024. Den 10 juni 2025 beslutade riksdagen att lägga redogörelsen till handlingarna. Skrivelsen är därmed slutbehandlad enligt riksdagsstyrelsen.
- Riksdagens skrivelse 2025/26:121 som hänför sig till utrikesutskottets betänkande 2025/26:UU2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Skrivelsen är slutbehandlad. Förslagspunkt om statens budget inom utgiftsområde 7, a) anslagen för 2026: Riksdagsstyrelsen beslutade den 10 december 2025 om anslagsdirektiv för budgetåret 2026 för Riksrevisionen och när det gäller a) anslagen för 2026 i fråga om Riksrevisionen anslaget 1:5 Riksrevisionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tagit del av regeringens redogörelser i skrivelse 2025/26:75 i de delar som berör utskottets beredningsområde. Som utskottet tidigare har framfört är granskningen av regeringens årliga skrivelse om behandlingen av riksdagsskrivelser och riksdagsstyrelsens redogörelse ett tillfälle att stämma av regeringens och riksdagsstyrelsens uppfattningar om i vilken mån tillkännagivanden har tillgodosetts mot det behandlande utskottets uppfattning. Granskningen utgör därmed ett viktigt underlag för uppföljningen av de riksdagsbeslut som har fattats på förslag av utskottet.

När det gäller de slutbehandlade riksdagsskrivelserna på utrikesutskottets område och de ärenden i det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet som tas upp i detta yttrande har utskottet ingenting att invända. Utskottet kan konstatera att merparten av de ärenden som anges som slutbehandlade är propositions- och skrivelseärenden som inte har motiverat tillkännagivanden utan enbart har lagts till handlingarna av regeringen. I fråga om

utrikesutskottets tillkännagivande om relationerna med Ryssland (bet. 2021/22:UU11, rskr. 2021/22:187) redovisade regeringen i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 5) tillkännagivandet som tillgodosett och slutbehandlat. Utskottet påminner om att det vid beredningen av budgetpropositionen inte hade några invändningar mot regeringens redovisning av tillkännagivandet. Utskottet står fortfarande bakom denna uppfattning.

Utskottet har inte heller något att invända mot de riksdagsskrivelser som riksdagsstyrelsen har redovisat i redogörelse 2025/26:RS4 med anledning av utrikesutskottets betänkanden.

När det gäller de tillkännagivanden som ännu inte är slutbehandlade vill utskottet framföra nedanstående synpunkter.

När det avser riksdagsskrivelse 2024/25:231 punkt 5 om en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission hänvisar regeringen i skrivelsen till att den avser att behandla frågan i 2026 års skrivelse om nordiskt samarbete och att punkten därmed inte är slutbehandlad. I skrivelse 2025/26:90 Nordiskt samarbete 2025 anger regeringen bl.a. att de nordiska staterna har byggt upp ett välfungerande samarbete inom ramen för Nordefco (Nordic Defence Cooperation) och att samarbetet har nått en ny nivå eftersom samtliga nordiska länder nu är medlemmar i Nato. Regeringen anger även att den parlamentariska förankringen sker kontinuerligt och i olika konstellationer, bl.a. i dialog med Nordiska rådet och dess utskott och på nationell nivå. För att värna effektivitet och tydlighet i beslutsfattandet bör överlappande mandat och parallella processer enligt regeringen undvikas. Betydelsen av ett starkt nordiskt försvarssamarbete och det viktiga samt välfungerande utbytet mellan Nordiska rådet och Nordefco lyftes också fram i de nordiska regeringarnas gemensamma svar till Nordiska rådet, den 20 januari 2025. I svaret angav de nordiska regeringarna att Nordiska rådets rekommendation om en nordisk försvars- och säkerhetspolitisk kommission inte borde tillgodoses. Mot denna bakgrund gör regeringen bedömningen att riksdagens tillkännagivande inte bör tillgodoses och att tillkännagivandet därmed är slutbehandlat.

Konstitutionsutskottet anförde i förra årets betänkande med anledning av behandlingen av riksdagens skrivelser (bet. 2024/25:KU21) bl.a. att regeringen har rätt att inte följa ett tillkännagivande och att regeringen då bör meddela riksdagen skälen för detta. När det gäller inte slutbehandlade tillkännagivanden har konstitutionsutskottet uttalat att regeringen har möjlighet att återkomma till riksdagen i frågan i budgetpropositionen eller i en annan proposition eller skrivelse innan skrivelse 75 lämnas till riksdagen nästa gång (bet. 2016/17:KU21). Konstitutionsutskottet har vidare framfört att om regeringen har tagit ställning till hur den ser på ett tillkännagivande när den årliga skrivelse 75 lämnas bör regeringens bedömning också redovisas i skrivelsen. Konstitutionsutskottet har anført att detta bidrar till en mer skyndsam hantering av tillkännagivandena eftersom de annars behöver redovisas också i nästa års skrivelse 75 (bet. 2024/25:KU21). Utskottet kan konstatera att skrivelse 2025/26:90 Nordiskt samarbete 2025 överlämnades till

riksdagen den 12 mars 2026, att skrivelse 2025/26:75 överlämnades den 17 mars och att regeringen fattade beslut om de båda skrivelserna den 12 mars. Ärendena sammanföll därmed i detta fall tidsmässigt. På en principiell nivå kan dock noteras att om regeringen som regel inväntar en annan proposition eller skrivelse för slutredovisningen av tillkännagivanden och först därefter återkommer i skrivelse 75 är risken att det blir förseningar i hanteringen av ärendena. Utskottet skulle därför värdesätta om konstitutionsutskottet ytterligare kunde klargöra sin syn på rådande praxis i denna fråga. Eftersom det aktuella tillkännagivandet inte redovisas som slutbehandlat i skrivelse 75 återkommer utskottet till frågan inom ramen för behandlingen av skrivelse 2025/26:90 Nordiskt samarbete 2025 (bet. 2025/26:UU4).

När det gäller riksdagsskrivelse 2022/23:184 punkt 9 och riksdagsskrivelse 2023/24:184 punkt 3 som båda rör terrorlistning av Islamiska revolutionsgardet (IRGC) anger regeringen i skrivelsen att Europeiska unionens råd beslutade om att lista IRGC under EU:s sanktionsregim mot terrorism den 19 februari 2026. I skrivelsen anges att punkterna inte är slutbehandlade. Utskottet konstaterar att det inte framgår av skrivelsen vilka ytterligare åtgärder som krävs för att regeringen ska betrakta tillkännagivandena som slutbehandlade. När det gäller riksdagsskrivelse 2020/21:358 punkt 5 om en nationell sanktionslagstiftning för mänskliga rättigheter kan utskottet konstatera att ingen närmare motivering anges till varför punkten inte är slutbehandlad. I de fall regeringen anser att ytterligare åtgärder krävs innan ett tillkännagivande kan anses slutbehandlat vill utrikesutskottet framhålla vikten av att regeringen är utförlig i sina redogörelser för vidtagna, pågående och planerade åtgärder, något som även konstitutionsutskottet tidigare har framfört (bl.a. i bet. 2016/17:KU21 och bet. 2024/25:KU21). Sådana redogörelser ger riksdagen en möjlighet att reagera på regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivanden och ger utskotten ett underlag för sin beredning av ärenden, t.ex. motioner, som rör åtgärder inom det aktuella området.

Utskottet föreslår sammanfattningsvis att konstitutionsutskottet lägger skrivelsen till handlingar med de bedömningar och iakttagelser som görs i detta yttrande.

Stockholm den 5 maj 2026

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Fredrik Ahlstedt (M), Alexandra Völker (S), Yasmine Eriksson (SD), Olle Thorell (S), Fredrik Malm (L), Annika Strandhäll (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Katarina Tolgfors (M) och Anna Lasses (C).

BILAGA 7

Socialutskottets yttrande 2025/26:SoU2y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 24 mars 2026 att anmoda övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Ingen följdmotion har väckts med anledning av skrivelsen.

I detta yttrande redovisar socialutskottet sina överväganden i fråga om behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller utskottets beredningsområde.

I yttrandet finns en avvikande mening (S).

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen. Redovisningen tar upp samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret och äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade av regeringen. Det har inte väckts några motioner med anledning av skrivelsen. Totalt redovisar regeringen 63 riksdagsskrivelser med beslut som riktats till regeringen med anledning av socialutskottets betänkanden, varav 31 riksdagsskrivelser redovisas som slutbehandlade.

Flera av de riksdagsskrivelser som redovisas avser tillkännagivanden till regeringen. Inom socialutskottets beredningsområde redovisar regeringen totalt 61 tillkännagivanden, varav 16 redovisas som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tagit del av regeringens redogörelse i skrivelse 2025/26:75 i de delar som berör socialutskottets beredningsområde. Utskottet noterar de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av riksdagens skrivelser. När det gäller de riksdagsskrivelser som regeringen redovisar som slutbehandlade gör utskottet ingen annan bedömning än regeringen.

Stockholm den 28 april 2026

På socialutskottets vägnar

Christian Carlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christian Carlsson (KD), Jessica Stegrud (SD), Noria Manouchi (M), Karin Sundin (S), Carita Boulwén (SD), Mikael Dahlqvist (S), Malin Höglund (M), Anna Vikström (S), Leonid Yurkovskiy (SD), Gustaf Lantz (S), Thomas Ragnarsson (M), Karin Rågsjö (V), Christofer Bergenblock (C), Mona Olin (SD), Nils Seye Larsen (MP), Dzenan Cisija (S) och Jakob Olofsgård (L).

Avvikande mening

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (S)

anför:

Inledningsvis vill vi påminna om att konstitutionsutskottet framhållit vikten av att regeringen behandlar riksdagens skrivelser skyndsamt och gör ansträngningar för att undvika onödigt tidsåtgång när det gäller att behandla riksdagens tillkännagivanden (bet. 2024/25:KU21 s. 27 f.).

Vi noterar att det finns ett flertal tillkännagivanden inom utskottets beredningsområde som ännu inte är tillgodosedda, och vi vill understryka att det är av stor vikt att regeringen nu skyndsamt vidtar åtgärder för att behandla dessa. Vi vill särskilt lyfta fram tre ej slutbehandlade tillkännagivanden. När det gäller dessa anser vi att regeringens hantering har tagit för lång tid. Det gäller tillkännagivandet om huvudmannaskap för personlig assistans (bet. 2020/21:SoU10, rskr. 2020/21:80) och de två tillkännagivandena som rör stöd till personer med funktionsnedsättningar (bet. 2023/24:SoU13 punkt 6 och 7, rskr. 2023/24:256).

I november 2020 beslutade riksdagen om ett tillkännagivande om huvudmannaskap för personlig assistans (bet. 2020/21:SoU10, rskr. 2020/21:80). I tillkännagivandet anförde riksdagen att regeringen skyndsamt skulle ta initiativ till en utredning som skulle ha statligt helhetsansvar för personlig assistans som målsättning. Enligt tillkännagivandet skulle utredningen presentera lagförslag för regeringen senast våren 2022, och regeringen skulle återkomma till riksdagen med lagförslagen så att de kunde träda i kraft före valperiodens slut. I skrivelsen redogör regeringen för att man gjort bedömningen att det mot bakgrund av frågans komplexitet inte var möjligt att presentera ett lagförslag vid den tidpunkt som riksdagen tillkännagett för regeringen. Vidare anför man att Huvudmannaskapsutredningens slutbetänkande har remissbehandlats och för närvarande bereds inom Regeringskansliet.

Huvudmannaskapsutredningen överlämnade sitt slutbetänkande Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) till regeringen i mars 2023. Utredningens största och viktigaste förslag innebär att staten genom Försäkringskassan ska ta över det fulla ansvaret för beslut och finansiering av all personlig assistans. Vi anser att regeringen bör genomföra Huvudmannaskapsutredningens förslag.

I juni 2024 beslutade riksdagen om ett tillkännagivande till regeringen om att se över förutsättningarna för avgiftsfri ledsagning för personer med synnedsättning och om att reglera insatsen i en särskild lag (bet. 2023/24:SoU13 punkt 6, rskr. 2023/24:256). Regeringen anför i skrivelsen att frågan inte har kunnat prioriteras under 2025. Riksdagens tillkännagivande beslutades mot bakgrund av Socialstyrelsens rapport Förändringar av ledsagning över tid – Rapport till regeringen, som överlämnades i juni 2023. I

rapporten föreslår Socialstyrelsen bl.a. att förutsättningarna för att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag utreds. Enligt vår mening är det angeläget att regeringen snarast påbörjar detta arbete.

I juni 2024 beslutade riksdagen också om ett tillkännagivande om uppräknings av assistansersättning (bet. 2023/24:SoU13 punkt 7, rskr. 2023/24:256). Enligt beslutet bör regeringen årligen redovisa hur schablonbeloppet har räknats fram och göra en översyn av modellen för uppräknings av assistansersättningen. Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9 s. 184) angett att man avser att undersöka införandet av en indexering av schablonbeloppet för assistansersättningen i syfte att öka förutsägbarheten för assistansmottagare och assistansanordnare. Alla utförare av assistans är beroende av det s.k. timbeloppet för assistansersättningen. Vi anser därför att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med förslag i enlighet med riksdagens beslut.

Sammanfattningsvis anser vi att regeringens hantering av vissa tillkännagivanden tar för lång tid och vi förutsätter att regeringen nu skyndsamt vidtar åtgärder för att behandla riksdagens tillkännagivanden. I övrigt har vi inget att invända mot utskottets ställningstagande.

BILAGA 8

Trafikutskottets yttrande 2025/26:TU4y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Den 24 mars 2026 beslutade konstitutionsutskottet att ge övriga utskott möjlighet att yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 och eventuella följdmotioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Trafikutskottet har beslutat att yttra sig över skrivelsen med utgångspunkt i de riksdagsskrivelser som riksdagen har riktat till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden.

Trafikutskottet anser att regeringens redogörelse i allt väsentligt är formellt korrekt och ger en rättvisande bild av hur regeringen har behandlat riksdagens skrivelser med tillhörande tillkännagivanden. Utskottet konstaterar samtidigt att det finns ett stort antal tillkännagivanden som har beretts under lång tid och anser att regeringen måste hantera tillkännagivanden som en majoritet i riksdagen ställt sig bakom på ett skyndsamt sätt.

I yttrandet finns tre avvikande meningar (S, V, C, MP).

Innehållsförteckning

Utskottets överväganden.....	3
Bakgrund	3
Skrivelsen.....	3
Utskottets ställningstagande	6
Avvikande meningar.....	8
1. Behandlingen av tillkännagivandet om fördjupad översyn av förarutbildningen (rskr. 2018/19:165) (S, V, C)	8
2. Behandlingen av tillkännagivandet om ett långsiktigt hållbart transportsystem (rskr. 2022/23:137) (S, V, C, MP)	9
3. Behandlingen av tillkännagivandena om kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar (rskr. 2004/05:178) och lagens omfattning (rskr. 2020/21:379) (MP)	9
<i>Bilaga 1</i>	
Regeringens redovisning av slutbehandlade tillkännagivanden	11
Riksdagsskrivelse 2004/05:178 om kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar	11
Riksdagsskrivelse 2018/19:165 om fördjupad översyn av förarutbildningen.....	12
Riksdagsskrivelse 2020/21:379 om lagens omfattning	13
Riksdagsskrivelse 2021/22:152 om vinterväghållning	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens redovisning av inte slutbehandlade tillkännagivanden	16
Riksdagsskrivelse 2014/15:144 om en strategi för luftfarten	16
Riksdagsskrivelse 2016/17:101 om regionala flygplatser	23
Riksdagsskrivelse 2016/17:185 om en strategi för luftfarten	25
Riksdagsskrivelse 2017/18:104 om en strategi för luftfarten	25
Riksdagsskrivelse 2017/18:104 om regionala flygplatser	26
Riksdagsskrivelse 2019/20:74 om instansordning vid överklagan	26
Riksdagsskrivelse 2019/20:223 om självkörande fordon	26
Riksdagsskrivelse 2019/20:223 om tunga transporter.....	28
Riksdagsskrivelse 2019/20:323 om synfältsdefekter och dispens	29
Riksdagsskrivelse 2020/21:379 om utfärdare av förarbevis.....	30
Riksdagsskrivelse 2022/23:137 om ett långsiktigt hållbart transportsystem	30
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Riksdagsskrivelser med anledning av trafikutskottets betänkanden som redovisas i regeringens skrivelse.....	4
Tabell 2 Slutbehandlade tillkännagivanden	5
Tabell 3 Inte slutbehandlade tillkännagivanden	5

Utskottets överväganden

Bakgrund

Enligt 9 kap. 8 § riksdagsordningen ska regeringen varje år i en skrivelse till riksdagen redovisa vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som har överlämnats till regeringen. Riksdagsskrivelser är meddelanden från riksdagen till regeringen om vilka beslut riksdagen har fattat i en viss fråga. Det kan till exempel vara att riksdagen bifallit ett utskotts förslag till beslut i ett betänkande.

Vissa riksdagsbeslut innebär att riksdagen riktar ett s.k. tillkännagivande till regeringen, till exempel med innebörden att regeringen bör vidta en viss åtgärd. Konstitutionsutskottet har framhållit att den konstitutionella praxis som har vuxit fram i fråga om tillkännagivanden innebär att utgångspunkten bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande (bet. 2024/25:KU21 s. 19). Tillkännagivanden är dock inte rättsligt bindande, och om regeringen inte delar riksdagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål bör den underrätta riksdagen om detta inom den eventuella tidsgräns som angetts i tillkännagivandet. Enligt konstitutionsutskottet bör regeringen redovisa skälen till att den inte har tillgodosett ett tillkännagivande.

Skrivelsen

I skrivelse 2025/26:75 redovisar regeringen hur den hanterat de riksdagsskrivelser som riksdagen beslutat om. Redovisningen tar upp samtliga riksdagsskrivelser från 2025 och äldre riksdagsskrivelser som inte ännu har rapporterats som slutbehandlade av regeringen. Regeringens redovisning omfattar huvudsakligen åtgärder under tiden 1 januari–31 december 2025.

Riksdagsskrivelser med anledning av trafikutskottets betänkanden

I skrivelsen redovisar regeringen beslut och beredningsläge för sammanlagt 27 riksdagsskrivelser som riksdagen framställt med anledning av trafikutskottets betänkanden. Regeringen anför att den slutbehandlat 16 av dessa riksdagsskrivelser under det gångna året, medan 11 ännu inte slutbehandlats. Redovisningen av riksdagsskrivelserna uppdelat per riksmöte framgår av tabell 1.

Tabell 1 Riksdagsskrivelser med anledning av trafikutskottets betänkanden som redovisas i regeringens skrivelse

Riksmöte	Antal skrivelser	Varav slutbehandlade	Varav inte slutbehandlade
2004/05	1	1	
2005/06	1	1	
2014/15	1		1
2016/17	2		2
2017/18	1		1
2018/19	1	1	
2019/20	3		3
2020/21	1		1
2021/22	1	1	
2022/23	1		1
2024/25	8	6	2
2025/26	6	6	
<i>Antal</i>	<i>27</i>	<i>16</i>	<i>11</i>

Tillkännagivanden med anledning av trafikutskottets betänkanden

Med anledning av de 27 riksdagsskrivelserna redovisar regeringen även beredningsläget för 15 tillkännagivanden som riksdagen riktat till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden. En riksdagsskrivelse kan omfatta flera tillkännagivanden. Den redovisas därmed inte som slutbehandlad förrän samtliga tillkännagivanden är slutbehandlade.

Styckena nedan redogör närmare för de tillkännagivanden som regeringen redovisar i skrivelsen.

Slutbehandlade tillkännagivanden

Inom trafikutskottets beredningsområde redovisar regeringen fyra tillkännagivanden från fyra riksdagsskrivelser som slutbehandlade. Alla slutbehandlade tillkännagivanden hör till äldre riksmöten (t.o.m. 2022/23). Regeringen har tidigare under riksmötet redovisat dessa tillkännagivanden som slutbehandlade, i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 22 Kommunikationer). Tabell 2 listar de slutbehandlade tillkännagivandena.

Tabell 2 Slutbehandlade tillkännagivanden

Riksmöte	Riksdags- skrivelse	Betänkande	Tillkännagivande	Redovisad slutbehandling
2004/05	2004/05:178	2004/05:TU7	Kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar	prop. 2025/26:1
2018/19	2018/19:165	2018/19:TU7	Fördjupad översyn av förarutbildningen	prop. 2025/26:1
2020/21	2020/21:379	2020/21:TU12	Lagens omfattning	prop. 2025/26:1
2021/22	2021/22:152	2021/22:TU7	Vinterväghållning	prop. 2025/26:1
<i>Antal</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>1</i>

I bilaga 1 finns en närmare redogörelse för det arbete som regeringen har utfört med anledning av respektive slutbehandlat tillkännagivande.

Inte slutbehandlade tillkännagivanden

Regeringen uppger att elva tillkännagivanden i totalt nio riksdagsskrivelser som framställts med anledning av trafikutskottets betänkanden ännu inte är slutbehandlade. Samtliga härrör från äldre riksmöten (t.o.m. 2022/23). Tillkännagivandena finns samlade i tabell 3.

Tabell 3 Inte slutbehandlade tillkännagivanden

Riksmöte	Riksdags- skrivelse	Betänkande	Tillkännagivande	Tidsåtgång i år (dagar)*
2014/15	2014/15:144	2014/15:TU7	En strategi för luftfarten	10 (4 005)
2016/17	2016/17:101	2016/17:TU4	Regionala flygplatser	9 (3 376)
	2016/17:185	2016/17:TU10	En strategi för luftfarten	8 (3 277)
2017/18	2017/18:104	2017/18:TU1	En strategi för luftfarten	8 (3 012)
			Regionala flygplatser	8 (3 012)
2019/20	2019/20:74	2019/20:TU4	Instansordning vid överklagan	6 (2 296)
	2019/20:223	2019/20:TU11	Självkörande fordon	5 (2 150)
			Tunga transporter	5 (2 150)
	2019/20:323	2019/20:TU14	Synfälsdefekter och dispens	5 (2 101)
2020/21	2020/21:379	2020/21:TU12	Utfärdare av förarbevis	4 (1 730)
2022/23	2022/23:137	2022/23:TU4	Ett långsiktigt hållbart transportsystem	3 (1 100)
<i>Antal</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>11</i>	<i>–</i>

* Avser tiden mellan dagen för riksdagens beslut om tillkännagivandet och regeringens beslut om skrivelsen.

Regeringen redogör inte för när något av tillkännagivandena beräknas vara slutbehandlat men framhåller att den avser att återkomma till riksdagen under 2026 med anledning av tillkännagivandena om regionala flygplatser.

Bilaga 2 innehåller en beskrivning av det arbete som regeringen hittills har utfört med anledning av tillkännagivandena och, i förekommande fall, den fortsatta beredningsprocessen.

Övriga ärendetyper

I skrivelsen redovisar regeringen beredningsläget för samtliga riksdags-skrivelser. Detta innebär att regeringens skrivelse också omfattar riksdags-skrivelser utan tillkännagivanden, t.ex. rena lagstiftningsärenden där regeringen utfärdat lagar eller beslut om förordningar till följd av riksdagens beslut.

Riksdagsskrivelse 2025/26:126 respektive 127 om utgiftsområde 22 Kommunikationer är ett exempel på en annan ärendetyp. I skrivelsen har riksdagen godkänt regeringens förslag om anslagen för 2026, varpå regeringen har fattat beslut om regleringsbrev. Därutöver har regeringen avskrivit ett ärende om en rapport från riksrevisionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tagit del av regeringens redogörelser i skrivelse 2025/26:75 i de delar som berör utskottets beredningsområde. Utskottet noterar att regeringen i årets skrivelse redovisar beredningsläget för totalt 27 riksdagsskrivelser innehållande 15 tillkännagivanden som riksdagen riktat till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden.

Utskottet anser att regeringens skrivelse i allt väsentligt ger en formellt korrekt och rättvisande bild av vilka åtgärder som regeringen har vidtagit med anledning av respektive tillkännagivande. Utskottet noterar att regeringen i de flesta fall lämnar utförliga beskrivningar av sin hantering av tillkännagivandena och ser positivt på regeringens goda framdrift i syfte att tillgodose och slutbehandla dessa.

Regeringens hantering av slutbehandlade tillkännagivanden

När det gäller de fyra tillkännagivanden som regeringen redovisar som slutbehandlade i skrivelsen kan utskottet konstatera att regeringen redan har redovisat dessa som slutbehandlade i budgetpropositionen som lämnats tidigare under riksmötet. Utskottet påminner om att det vid beredningen av budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 22, bet. 2025/26:TU1 s. 20) inte hade några invändningar mot regeringens redovisning och återrapportering av beredningsläget för tillkännagivandena. Utskottet står fortfarande bakom denna uppfattning.

Regeringens hantering av ännu inte slutbehandlade tillkännagivanden

När det gäller de 15 tillkännagivanden som ännu inte är slutbehandlade noterar utskottet att regeringens redogörelser främst innehåller information om redan vidtagna åtgärder. Utskottet vill därför särskilt välkomma de fall där regeringen även redovisar information om den planerade fortsatta beredningen av ett ärende, t.ex. när regeringen beräknar att ett tillkännagivande kan vara

slutbehandlat. Enligt utskottet bör regeringen i möjligaste mån redovisa planerade åtgärder för att tillgodose riksdagens tillkännagivanden samt när den bedömer att ett tillkännagivande kan förväntas vara slutbehandlat.

Utskottet noterar vidare att samtliga elva tillkännagivanden som inte är slutbehandlade hör till äldre riksmöten (t.o.m. 2022/23). Ett stort antal tillkännagivanden från trafikutskottet har därmed beretts under lång tid. Som utskottet framhållit i sina tidigare yttranden i ärendet är det väl medvetet om att handläggningstiden kan variera beroende på innehållet i respektive tillkännagivande. Samtidigt anser utskottet att regeringen måste hantera tillkännagivanden som en majoritet i riksdagen har ställt sig bakom på ett skyndsamt sätt. Enligt utskottet bör situationer där tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år inte förekomma annat än i undantagsfall.

Med anledning av det som anförs i den avvikande meningen om behandlingen av tillkännagivandet om ett långsiktigt hållbart transportsystem (rskr. 2022/23:137) om transportmålet vill utskottet påminna om att Miljömålsberedningen i januari 2025 fick i uppdrag att utvärdera och lämna förslag på hur de nationella etappmålen kan utformas så att de bättre överensstämmer med Sveriges åtaganden inom EU och styr effektivt mot Sveriges klimatmål: nettonollutsläpp senast år 2045. Miljömålsberedningen lämnade sitt betänkande till regeringen den 30 oktober 2025, och detta bereds i Regeringskansliet. Utskottet anser att det är angeläget att inte föregripa den beredningsprocessen.

Sammanfattande bedömning

Utskottet menar sammanfattningsvis att regeringens redogörelser i skrivelsen i allt väsentligt ger en formellt korrekt och rättvisande bild och välkomnar regeringens goda framdrift med att tillgodose riksdagens tillkännagivanden. Utskottet påminner om att tillkännagivanden som en majoritet i riksdagen ställt sig bakom måste hanteras på ett skyndsamt sätt.

Stockholm den 28 april 2026

På trafikutskottets vägnar

Ulrika Heie

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulrika Heie (C), Thomas Morell (SD), Aylin Nouri (S), Maria Stockhaus (M), Mattias Ottosson (S), Åsa Karlsson (S), Sten Bergheden (M), Kadir Kasirga (S), Helena Gellerman (L), Carina Ödebrink (S), Ann-Sofie Lifvenhage (M), Malin Östh (V), Johanna Rantsi (M), Linus Lakso (MP), Crister Carlsson (M), Kent Kumpula (SD) och Dan Hovskär (KD).

Avvikande meningar

1. **Behandlingen av tillkännagivandet om fördjupad översyn av förarutbildningen (rskr. 2018/19:165) (S, V, C)**

Ulrika Heie (C), Aylin Nouri (S), Mattias Ottosson (S), Åsa Karlsson (S), Kadir Kasirga (S), Carina Ödebrink (S) och Malin Östh (V) anför:

Vi delar inte regeringens uppfattning att tillkännagivandet om en fördjupad översyn av förarutbildningen är slutbehandlat. Enligt tillkännagivandet ska regeringen bl.a. genomföra en generell översyn av förarutbildningen.

Våren 2023 gav regeringen Transportstyrelsen i uppdrag att göra en översyn av förarutbildningssystemet. Målet var att lämna förslag på hur systemet kan utvecklas så att det blir enklare och mer ändamålsenligt, så att fler blivande förare kommer bättre förberedda till förarprov samt får bättre stöd för att tillgodogöra sig de kunskaper och färdigheter som krävs för att bli trafiksäkra, risk- och miljömedvetna förare. Transportstyrelsen redovisade uppdraget den 15 september 2024 i rapporten Översyn av förarutbildningen för behörighet B.

Den 24 februari 2026 presenterade regeringen en proposition om ett slopat krav på introduktionsutbildning för övningskörning (prop. 2025/26:127). Vi instämmer i regeringens förslag om att ta bort kravet på introduktionsutbildning för dem som övningskör privat och för deras handledare. Den nuvarande introduktionsutbildningen har inte fungerat tillräckligt väl, och att avskaffa kravet är därför rimligt. Samtidigt anser vi att det är anmärkningsvärt att regeringen inte har beaktat Transportstyrelsens övriga förslag i den rapport som regeringen själv beställt i frågan, vilket också redovisas i ett särskilt yttrande i betänkande 2025/26:TU16.

Transportstyrelsen konstaterar i sin rapport att den privata övningskörningen behöver stärkas och pekar särskilt på behovet av att höja kunskapsnivån och förmågan hos handledarna, vilket i sin tur stärker kvaliteten i övningskörningen och de blivande förarnas förutsättningar. Transportstyrelsen föreslår därför att dagens introduktionsutbildning avskaffas och ersätts av flera åtgärder, bl.a. en ny handledarutbildning för att stärka handledarnas kunskap och förmåga. Vi menar att detta är ett förslag som förtjänar att beaktas eftersom det kan bidra till att stärka kvaliteten i den privata övningskörningen.

De åtgärder som regeringen hänvisar till och hittills har vidtagit är steg i rätt riktning. Vi anser dock att även övriga förslag i Transportstyrelsens rapport behöver beaktas. Vi anser därmed att tillkännagivandet inte är slutbehandlat och att regeringen behöver vidta ytterligare åtgärder på området.

2. Behandlingen av tillkännagivandet om ett långsiktigt hållbart transportsystem (rskr. 2022/23:137) (S, V, C, MP)

Ulrika Heie (C), Aylin Nouri (S), Mattias Ottosson (S), Åsa Karlsson (S), Kadir Kasirga (S), Carina Ödebrink (S), Malin Östh (V) och Linus Lakso (MP) anför:

Vi anser att regeringen behöver klargöra om de fortsatt avser att tillgodose de delar av tillkännagivandet om ett långsiktigt hållbart transportsystem som rör det nationella målet om att minska utsläppen från inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) med 70 procent till 2030 jämfört med 2010, även kallat transportmålet.

Vi konstaterar att regeringen i sin skrivelse anger att den i sitt uppdrag till Trafikverket om en nationell plan för perioden 2026–2037 betonade att de av riksdagen beslutade klimatmålen ska nås. Vi vill också påminna om att Miljömålsberedningen den 30 oktober 2025 överlämnade sitt betänkande med förslag om uppdaterade klimatmål till 2030. Förslagen bygger på en bred överenskommelse mellan riksdagens åtta partier. Vid pressträffen i samband med överlämnandet betonade klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L) själv värdet av denna enighet samt att det var angeläget att stå fast vid klimatmålen.

Nu har dock klimat- och miljöministern öppnat för att avskaffa transportmålet. Vi vill dock understryka att detta mål är en central del av det klimatpolitiska ramverket och har varit vägledande för investeringar och styrmedel inom transportsektorn. Transportsektorn står för en betydande del av Sveriges territoriella utsläpp. Att ändra eller avskaffa målet får därför stora konsekvenser för såväl infrastrukturplanering som näringslivets omställning och Sveriges möjligheter att leva upp till sina internationella åtaganden.

Mot bakgrund av ovan anser vi att det är angeläget med ett klargörande från regeringen om huruvida de anser att transportmålet bör kvarstå samt om regeringen avser att tillgodose de delar av tillkännagivandet som inbegriper transportmålet.

3. Behandlingen av tillkännagivandena om kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar (rskr. 2004/05:178) och lagens omfattning (rskr. 2020/21:379) (MP)

Linus Lakso (MP) anför:

Jag delar inte regeringens uppfattning att tillkännagivandet om kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar (rskr. 2004/05:178) och det nära sammankopplade tillkännagivandet om att införa ett nytt tekniskt obligatoriskt förarbevis kopplat till fart för vissa vattenfordon (rskr. 2020/21:379) är slutbehandlade.

I sin skrivelse hänvisar regeringen till den nya lagen (SFS 2021:626) om förarbevis för vattenskoter som trädde i kraft den 1 maj 2022. Lagen innebär att en vattenskoter får framföras endast av den som har ett förarbevis samt att

förarbevis får utfärdas till den som har fyllt 15 år och har genomgått föreskriven utbildning med godkänt resultat.

Lagen som regeringen hänvisar till i sin skrivelse avser dock endast vattenskoter och inte andra typer av fritidsbåtar som med hög fart kan framföras på vatten, vilka också omfattas av de här aktuella tillkännagivandena.

De åtgärder som regeringen hänvisar till och hittills har vidtagit är steg i rätt riktning. Däremot motsvarar de inte fullt ut avsikten med riksdagens tillkännagivanden. Jag anser därmed att tillkännagivandena inte är slutbehandlade och att regeringen behöver vidta ytterligare åtgärder på området.

BILAGA 1

Regeringens redovisning av slutbehandlade tillkännagivanden

Riksdagsskrivelse 2004/05:178 om kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar

Riksdagsskrivelse 2004/05:178 innehåller ett tillkännagivande där riksdagen framför att regeringen snarast bör låta utreda förutsättningarna för obligatorisk utbildning och förarbevis för att få framföra vissa fritidsbåtar.

Vissa tidigare initiativ på området

Regeringen påminner inledningsvis om att frågan om kompetensbevis och hastighetsbegränsningar för fritidsbåtar behandlades i proposition 2005/06:160 Moderna transporter. Regeringen utarbetade och remitterade även under 2008 en departementspromemoria om behörighetsbevis för fritidsbåtar och fritidsskepp. En remissammanställning har gjorts och ett fördjupat kunskapsunderlag i frågan har tagits fram inom Regeringskansliet.

Regeringen uppger att frågan om särskild reglering av vattenskotrar aktualiserades under sommaren 2013 och att Havs- och vattenmyndigheten i november 2013 redovisade ett regeringsuppdrag om att kartlägga besvär från vattenskotrar och andra mindre, motordrivna farkoster. Myndigheten analyserade även behovet av en särskild reglering för sådana farkoster.

Regeringen uppger att den under 2016 remitterade ett förslag om obligatoriskt förarbevis för vattenskotrar. Efter avslutad remiss gjordes en sammanställning av remissvaren. Därefter analyserades frågan vidare inom Regeringskansliet men förslaget ledde inte till någon lagstiftning. I april 2019 beslutade regeringen om en ändring i förordningen (1993:1053) om användning av vattenskotrar som innebär att en vattenskotter får framföras endast av den som har fyllt 15 år. Förordningsändringen trädde i kraft den 1 juni 2019.

Regeringen uppger vidare att den i april 2021 beslutade om propositionen Förarbevis för vattenskotrar som innehöll förslag till ny lag om förarbevis för vattenskotrar. Riksdagen antog propositionen i juni 2021 och lagen trädde i kraft den 1 maj 2022. Lagen innebär att en vattenskotter endast får framföras av den som har ett förarbevis samt att förarbevis får utfärdas till den som har fyllt 15 år och har genomgått föreskriven utbildning med godkänt resultat.

Slutredovisning

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 22 avsnitt 3.3.3) anförde regeringen att den vid en samlad bedömning och mot bakgrund av den tid som har förflutit sedan tillkännagivandet beslutades anser att det inte framstår som motiverat att ta några nya initiativ i syfte att tillmötesgå

tillkännagivandet. Med hänvisning till denna bedömning anförde regeringen i propositionen att regeringen anser att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2018/19:165 om fördjupad översyn av förarutbildningen

Riksdagsskrivelse 2018/19:165 innehåller ett tillkännagivande om dels behovet av en generell översyn av förarutbildningen, dels att antalet tillstånd som en handledare kan ha bör begränsas till tio stycken och att möjligheten att införa tillståndsplikt för innehav av fordon med dubbelkommando bör ses över.

Åtgärder mellan 2018 och 2020

Regeringen påminner inledningsvis om att Trafikverket och Transportstyrelsen har gjort en översyn av förarutbildningen och i januari 2019 överlämnade en rapport med förslag om ett nytt förarutbildningssystem för personbil. Statens väg- och transportforskningsinstitut utvärderade även under 2018 begränsningen för handledare att handleda fler än 15 elever under en femårsperiod. Slutsatsen var att begränsningen troligen inte har haft avsedd effekt eftersom den som utför illegal verksamhet inte längre ansöker om handledartillstånd.

I september 2019 gav regeringen Transportstyrelsen i uppdrag att föreslå åtgärder mot fusk vid förarprov och illegal utbildningsverksamhet, där det ingick att överväga en ytterligare begränsning av antalet handledartillstånd som en person kan ha samt att införa en begränsning som innebär att endast Trafikverkets eller en godkänd trafikskolas fordon får användas vid prov. Uppdraget redovisades i oktober 2020 i rapporten Uppdrag att föreslå åtgärder mot fusk vid förarprov och illegal utbildningsverksamhet. Rapporten har remissbehandlats.

Åtgärder mellan 2021 och 2024

Regeringen beslutade i juli 2021 om en ändring i körkortsförordningen (1998:980) som innebär att endast fordon som ägs eller innehas av Trafikverket, en trafikskola med tillstånd eller en gymnasieskola får användas vid körprov för körkortsbehörighet B. Samtidigt beslutade regeringen att göra en ändring i vägtrafikdataförordningen (2019:382) som innebär ett krav på att registrera den elev som ett handledarskap avser. Detta har gjort det möjligt för Transportstyrelsen att begränsa antalet elever som en handledare kan ha till fem. Förordningsändringarna trädde i kraft den 1 december 2021.

Regeringen påminner om att riksdagen den 21 juni 2022 antog de lagändringar som regeringen föreslog i proposition 2021/22:190 Åtgärder mot fusk vid förarprov och mot illegal utbildningsverksamhet på transportområdet. Lagändringarna innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen

bestämmer får meddela föreskrifter om avstängning från prov på transportområdet, att illegal utbildningsverksamhet på transportområdet straffbeläggs i större utsträckning än tidigare samt att befintliga straffbestämmelser skärps. Som en följd av lagändringarna beslutade regeringen den 17 november 2022 om ett antal förordningsändringar som bl.a. innebär att Trafikverket ska stänga av den som genom att använda otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid olika typer av trafikprov från att delta i prov i antingen ett eller två år.

Regeringen redovisar även att den i februari 2023 gav Transportstyrelsen i uppdrag att göra en översyn av förarutbildningssystemet och föreslå nödvändiga författningsändringar som följer av översynen. Transportstyrelsen redovisade uppdraget den 15 september 2024 i rapporten Översyn av förarutbildningen för behörighet B.

Slutredovisning

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 22 avsnitt 3.3.3) redogjorde regeringen för de vidtagna åtgärderna och ansåg att tillkännagivandet med dessa är tillgodosett och slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2020/21:379 om lagens omfattning

Riksdagsskrivelse 2020/21:379 innehåller tre tillkännagivanden som gäller förarbevis för vattenskoter, varav ett rör lagens omfattning. Tillkännagivandet handlar om att införa ett nytt teknikneutralt obligatoriskt förarbevis kopplat till fart för vissa vattenfordon.

Lagen (2021:626) om förarbevis för vattenskoter trädde i kraft fullt ut den 1 maj 2022. Det här aktuella tillkännagivandet anknyter till det ovan redovisade tillkännagivandet om kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar (rskr. 2004/05:178).

Slutredovisning

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 22 avsnitt 3.3.3) anförde regeringen att den vid en samlad bedömning och mot bakgrund av den tid som har förflutit sedan det ursprungliga tillkännagivandet beslutades anser att det inte framstår som motiverat att ta några nya initiativ i syfte tillmötesgå tillkännagivandet. Med hänvisning till denna bedömning anförde regeringen i propositionen att den anser att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2021/22:152 om vinterväghållning

Riksdagsskrivelse 2021/22:152 innehåller två tillkännagivanden, varav ett rör vinterväghållning. Det handlar om att regeringen bör se över hur Trafikverket utformar upphandlingar med entreprenörer så att det är möjligt att – inom

rimliga tidsramar – utföra snöröjning, såväl åt staten som åt enskilda vägsamfälligheter.

Vissa regeringsuppdrag

Regeringen uppger att Regeringskansliet remitterade trafikutskottets betänkande till Trafikverket för att låta myndigheten lämna synpunkter på hanteringen av tillkännagivandet. Som svar på remissen lämnade Trafikverket i augusti 2022 en skrivelse där myndigheten redogör för hur vinterväghållning utförs och hur upphandlingar utformas och genomförs för att säkerställa en väl fungerande snöröjning av de statliga vägarna samtidigt som man tar hänsyn till de enskilda vägarna.

I september 2023 beslutade regeringen att ge en utredare i uppdrag att se över reglerna för statsbidrag till enskild väghållning. I uppdraget ingick också att analysera förordningens tillämpningsområde och Trafikverkets roll i den enskilda väghållningen och lämna nödvändiga förslag till förändringar. Utredaren redovisade uppdraget den 30 juni 2024 i promemorian Statsbidrag till enskild väghållning. Promemorian har remitterats och remisstiden gick ut den 23 december 2024.

Arbetet i och med fastställandet av den kommande nationella planen

Regeringen framhåller att den i juni 2023 gav Trafikverket i uppdrag att ta fram inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för planperioden 2026–2037. En del av uppdraget innebär att Trafikverket ska redogöra för det pågående arbetet med att stärka arbetssätt och metoder för underhållsverksamheten i syfte att förbättra genomförandet utifrån ett kostnads- och kapacitetsperspektiv, samtidigt som verksamheten ska vara så lite trafikstörande som möjligt. Trafikverket redovisade uppdraget den 15 januari 2024 och redovisningen bereds nu inom Regeringskansliet. Redovisningen skulle ligga till grund för den kommande infrastrukturpropositionen med förslag till nya ekonomiska ramar och inriktning för en ny plan för transportinfrastrukturen.

Regeringen uppger att den i oktober 2024 överlämnade propositionen Vägen till en pålitlig transportinfrastruktur – för att hela Sverige ska fungera (prop. 2024/25:28) till riksdagen. Regeringen framhåller att den i propositionen föreslog en historiskt stor satsning på transportinfrastrukturen där den ekonomiska ramen för perioden 2026–2037 föreslogs öka med 200 miljarder kronor jämfört med den tidigare planperioden, till 1 171 miljarder kronor. Det innebär enligt regeringen en stor utökad satsning på underhåll, vilket även inkluderar att återta eftersatt underhåll.

Slutredovisning

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 22 avsnitt 3.3.4) redogjorde regeringen för de vidtagna åtgärderna och instämde i att Trafikverket fortsatt bör uppmuntra enskilda väghållare att samarbeta med varandra,

för att på så sätt förbättra förutsättningarna för en kostnadseffektiv vinterväghållning. Regeringen instämde också i utredningens förslag om att en ny förordning ska ersätta den nuvarande för att tydliggöra ändamålet, förutsättningarna och formerna för bidrag till enskild väghållning. Vidare instämde regeringen även i utredarens förslag om att Trafikverkets serviceskyldighet gentemot enskilda väghållare bör förtydligas och att det bör anges i Trafikverkets instruktion att myndigheten på ett kostnadseffektivt sätt ska tillhandahålla lättillgänglig, kvalificerad och behovsanpassad information och rådgivning till enskilda väghållare.

Sammantaget bedömde regeringen i propositionen att den nya förordningen kommer skapa förutsättningar för att förtydliga och förbättra processen för de statliga bidragen till de enskilda väghållarna. Regeringen redogjorde i propositionen även för beslutet den 19 juni 2025 om en ny förordning om statsbidrag till enskild väghållning (SFS 753) och ändringar i förordningen (2010:185) med Trafikverkets instruktion (SFS 755) och att förordningarna trädde i kraft den 1 januari 2026. Avslutningsvis konstaterade regeringen i budgetpropositionen att den ansåg att riksdagens tillkännagivande är tillgodosett och slutbehandlat.

BILAGA 2

Regeringens redovisning av inte slutbehandlade tillkännagivanden

Riksdagsskrivelse 2014/15:144 om en strategi för luftfarten

Riksdagsskrivelse 2014/15:144 innehåller ett tillkännagivande om att regeringen bör ta fram en luftfartsstrategi för stärkt konkurrenskraft för flyget inom en snar framtid.

Ärendets utveckling t.o.m. 2017

Regeringen påminner om att den i januari 2017 antog en svensk flygstrategi. I och med antagandet av strategin gjorde regeringen bedömningen att tillkännagivandet var slutbehandlat, vilket den redovisade i skrivelse 2016/17:75. I trafikutskottets yttrande över konstitutionsutskottets betänkande med anledning av regeringens skrivelse menade dock trafikutskottet att regeringens bedömning av tillkännagivandet som slutbehandlat var otillfredsställande. Riksdagen riktade sedan ett nytt tillkännagivande till regeringen om att regeringen snarast borde utforma en nationell flygstrategi som syftar till att säkerställa flygets konkurrenskraft (rskr. 2016/17:185).

I budgetpropositionen för 2018 lämnade regeringen en närmare redogörelse för flygstrategin, bl.a. om dess sju fokusområden och betydelsen av ett hållbart flygresande, rättvisa villkor och sund konkurrens, betydelsen av att utveckla Arlanda flygplats som nav och storflygplats samt ökad export av svenska varor och tjänster. Regeringen anförde i propositionen att tillkännagivandena i riksdagsskrivelserna 2014/15:144 respektive 2016/17:185 med detta var slutbehandlade.

Vid trafikutskottets behandling av budgetpropositionen för 2018 konstaterade utskottet att det inte delade regeringens uppfattning att tillkännagivandena var slutbehandlade. Utskottet ansåg i stället att riksdagen en tredje gång borde tillkännage för regeringen att det behövs en flygstrategi med syftet att stärka förutsättningarna för jobb och tillväxt inom flygbranschen och att säkra näringslivets och privatpersoners behov av transporter i hela landet. Riksdagen beslutade därefter om ett nytt likalydande tillkännagivande (rskr. 2017/18:104).

Åtgärder mellan 2018 och 2019

Regeringen uppger att infrastrukturministern i mars 2018 höll ett uppföljningsmöte med de aktörer som varit med och tagit fram regeringens flygstrategi. Regeringen tillsatte under 2018 också en utredning om styrmedel för att främja användning av biobränsle för flyget. Vidare påbörjades den flygplatsöversyn som regeringen aviserat i flygstrategin. I maj 2018 gav regeringen Luftfartsverket i uppdrag att göra en fördjupad studie om utformningen av det svenska

luftrummet. Studien skulle resultera i en luftrumsstrategi, Luftrum 2040, som kan utgöra underlag för uppdrag att se över luftrummet. Luftfartsverket redovisade uppdraget i maj 2019.

I april 2018 gav regeringen även i uppdrag åt Energimyndigheten att främja hållbara biobränslen för flyg. I uppdraget ingick att myndigheten ska verka för att inrikesflyget ställer om till fossilfria drivmedel och för att internationell bunkring vid svenska flygplatser i möjligaste mån ska avse sådana drivmedel. Därtill gav regeringen i juni 2018 Transportstyrelsen i uppdrag att ta fram underlag om obemannade luftfartyg, s.k. drönare. Uppdraget redovisades i juni 2019.

Regeringen uppger att den under 2019 fortsatte att bedriva arbetet med luftfartspolitikerna inom ramen för de fokusområden och prioriteringar som beslutades i flygstrategin 2017. Regeringen framhåller bl.a. att Arlandarådet avslutade sitt arbete i mars 2019. För ytterligare information om hanteringen av Arlandarådets arbete hänvisar regeringen till sin redogörelse i skrivelse 2022/23:75. Under hösten 2019 ägde generalförsamlingen för Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) rum. Regeringen uppger att Sverige var mycket aktivt i både förberedelserna och EU-koordineringen och agerade i enlighet med flygstrategins prioriteringar. Regeringen uppger även att internationella förhandlingar ägde rum under 2019 i syfte att liberalisera Sveriges bilaterala luftfartsavtal med tredjeländer. Exempelvis har ändringar i luftfartsavtalet med Japan nu möjliggjort tillträde för skandinaviska flygbolag till den japanska flygplatsen Haneda.

Åtgärder under 2020

Under 2020 påverkades luftfarten av covid-19-pandemin. Enligt regeringen vidtogs därför en rad åtgärder under året, vilka redovisas nedan.

Stödåtgärder med anledning av pandemin

Regeringen uppger att man vidtog en rad stödåtgärder för flygbranschen. Åtgärderna inbegrep

- statliga kreditgarantier för svenska flygföretag, varav högst 1,5 miljarder kronor till SAS AB (prop. 2019/20:136, bet. 2019/20:FiU52, rskr. 2019/20:188)
- kapitaltillskott till SAS AB om 5 miljarder kronor (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:364)
- kapitaltillskott till Swedavia AB om 3,15 miljarder kronor (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:364)
- tillskott till Luftfartsverket om 900 miljoner kronor (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:366)
- extra driftsbidrag till icke-statliga flygplatser under 2020 med 100 miljoner kronor (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:366)
- införande av temporär allmän trafikplikt för flyglinjer mellan Arlanda flygplats och vissa flygplatser i Norrland och Visby flygplats med uppdrag

till Trafikverket att upphandla flygtrafik på linjerna för en kostnad om högst 105 miljoner kronor (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:366).

Därutöver påminner regeringen om att riksdagen efter förslag från regeringen även avsatte 75 miljoner kronor för att förstärka ambulansflygets kapacitet och tillgänglighet under den pågående pandemin (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:366).

Nya och redovisade regeringsuppdrag

I regleringsbrevet för budgetåret 2021 gav regeringen Energimyndigheten i uppdrag att förlänga satsningen på att främja hållbara biobränslen för flyg. Regeringen vidgade uppdraget till att omfatta satsningar på forskning och utveckling av elflyg och vätgasdrift, inklusive tank- och laddinfrastruktur. För 2021 skulle högst 50 miljoner kronor användas och för 2022 beräknades högst 50 miljoner kronor användas för uppdraget, varav minst 5 miljoner kronor årligen för den del av uppdraget som avsåg elflyg.

Regeringen uppger även att den i december 2020 gav Trafikverket i uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om temporära beredskapsflygplatser t.o.m. den 28 februari 2021.

Regeringen informerar vidare om att den under 2020 tog emot redovisningar av tre regeringsuppdrag inom luftfartsområdet:

- I april 2020 redovisade Trafikanalys ett uppdrag att samordna ett myndighetsgemensamt arbete med Statens energimyndighet, Konsumentverket, Naturvårdsverket och Transportstyrelsen om obligatoriska klimatdeklarationer i samband med marknadsföring och försäljning av långväga resor med buss, tåg, flyg eller färja.
- I juni 2020 redovisade Transportstyrelsen ett uppdrag om miljöstyrande start- och landningsavgifter.
- I oktober 2020 redovisade Trafikanalys ett kunskapsunderlag om eldrivna flygplan.

Arbetet på EU-nivå

När det gäller arbetet på EU-nivå under 2020 framhåller regeringen att olika åtgärder vidtogs för att förhindra att flygbolagen skulle förlora oanvända start- och landningstider, bl.a. genom tillfälliga ändringar i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/459 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser. Utöver detta präglades EU-arbetet av förhandlingar om den fortsatta relationen mellan Storbritannien och EU samt ett uppdaterat förslag till det gemensamma europeiska luftrummet (SES2+) som kommissionen presenterade i september 2020.

Åtgärder under 2021

Regeringen uppger att arbetet under 2021 präglades av åtgärder för att fortsätta att minska pandemins negativa effekter på luftfarten.

Uppdrag om beredskapsflygplatser och samhällsviktigt flyg

Under 2021 såg regeringen ett behov av att komplettera det nationella nätet av beredskapsflygplatser med ytterligare ett antal temporära beredskapsflygplatser för att tillgodose behovet av tillgänglighet för samhällsviktiga luftfarts-transporter för hälso- och sjukvård, t.ex. ambulansflyg. Regeringen förlängde därför Trafikverkets uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om temporära beredskapsflygplatser flera gånger, slutligen t.o.m. den 31 december 2021. I december 2021 gav regeringen vidare Trafikverket i uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser skulle vara beredskapsflygplatser under 2022.

För att tillgodose behovet av samhällsviktigt flyg beslutade regeringen om att förlänga Trafikverkets uppdrag att införa temporär allmän trafikplikt för flyglinjer mellan Arlanda flygplats och vissa flygplatser i Norrland och Visby flygplats. Regeringen gav därför i uppdrag till Trafikverket att upphandla flygtrafik på dessa linjer t.o.m. den 30 juni 2021 och beslutade därefter i juni 2021 att förlänga uppdraget ytterligare t.o.m. den 31 december 2021.

Ekonomiska stödåtgärder

Regeringen påminner om att riksdagen under 2021 efter regeringens förslag fattade beslut om kreditgarantier eller en låneram till SAS-koncernen (prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52, rskr. 2020/21:419). Till följd av pandemin och efter förslag från regeringen har riksdagen även beslutat om stöd genom att statlig medfinansiering tillfälligt bör lämnas till verksamheten för att samordna ankomst- och avgångstider för flygplatser i Sverige (prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52, rskr. 2020/21:422).

Klimat- och miljöåtgärder

Regeringen framhåller att riksdagen efter regeringens förslag beslutat att bemyndiga regeringen att meddela föreskrifter om att flygplatsavgifter ska differentieras av miljöskäl (prop. 2020/21:154, bet. 2020/21:TU14, rskr. 2020/21:334). Bemyndigandet gör det möjligt att meddela föreskrifter om att det på vissa flygplatser ska vara obligatoriskt att ta hänsyn till miljö- och klimatstyrande effekter när man tar fram start- och landningsavgifter. Den 20 juni 2021 beslutade regeringen om ändring i förordningen (2011:867) om flygplatsavgifter så att start- och landningsavgifter ska differentieras i förhållande till luftfartygs klimatpåverkan.

Under hösten 2021 remitterade regeringen en promemoria med förslag till en ny lag och en ny förordning om klimatdeklarationer för resor, bl.a. flygresor. Ärendet har lagts till handlingarna utan att några ytterligare åtgärder har vidtagits.

Avtal med Förenade kungariket

Under 2021 ingick Sverige ett samförståndsavtal med Förenade kungariket om ytterligare trafikrättigheter för frakt. Avtalet innebär att lufttransportföretag från Förenade kungariket får rätt att landa i Sverige för att utföra reguljära och icke reguljära lufttransporttjänster med gods mellan punkter i Sverige och punkter utanför EU som en del i en transport som börjar eller slutar i Förenade kungariket, utan begränsning när det gäller rutt, kapacitet eller frekvens. Motsvarande rättighet ges till EU-lufttrafikföretag i förhållande till Förenade kungariket.

Åtgärder under 2022

Regeringen påminner om att luftfarten under inledningen av 2022 fortsatte att präglas av minskad efterfrågan på flygresor till följd av pandemin. Under året påverkades luftfarten också av kriget i Ukraina, inte minst i form av stängda lufttrum och höjda bränslepriser. Regeringen framhåller att den under 2022 fortsatte att bedriva arbetet med luftfartspolitikerna inom ramen för de fokusområden och prioriteringar som beslutades i flygstrategin 2017.

Ekonomiska stödåtgärder samt utredningsuppdrag

Regeringen framhåller att det under 2022 inrättades ett tillfälligt driftsstöd om 100 miljoner kronor till regionala flygplatser (prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:172). Regeringen påminner även om att den i december 2022 gav Trafikverket i uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser skulle vara beredskapsflygplatser under 2023.

Regeringen uppger att den i februari 2022 gav en utredare i uppdrag att ta fram en plan för Arlanda flygplats framtida utveckling. Utredaren presenterade i juni 2022 rapporten Arlanda flygplats – en plan för framtiden (Ds 2022:11). Rapporten remissbehandlades t.o.m. den 31 oktober 2022.

Den 30 maj 2022 gav regeringen vidare en utredare i uppdrag att utreda och ta fram ett förslag till inriktning för statens ansvar för flygplatser i Sverige. Utredaren redovisade uppdraget den 15 februari 2023 i promemorian Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – för tillgänglighet och beredskap. (Ds 2023:3). Promemorian har remitterats.

Regeringen påminner vidare om att den i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 22) anförde att Bromma flygplats har stor betydelse för tillgängligheten såväl för Stockholmsregionen som för övriga landet, vilket betyder att flygplatsen är viktig för t.ex. näringslivet och företagandet. Regeringen konstaterade därför att Bromma flygplats ska bevaras.

Åtgärder på EU-nivå och inom ICAO

På EU-nivå framhåller regeringen de fortsatta förhandlingarna om det s.k. 55-procentspaketet, där en preliminär överenskommelse nåddes i december 2022 mellan rådet och Europaparlamentet i flygdelarna av EU:s utsläppshandels-system (EU ETS). Förhandlingar om ReFuelEU Aviation (hållbara flygbränslen) pågick också under 2022. Även förhandlingarna om förslaget om det

gemensamma europeiska luftrummet fortsatte. Vidare beslutade rådet och Europaparlamentet om ett förslag om tillfälliga lättnader från reglerna om utnyttjande av ankomst- och avgångstider vid unionens flygplatser (förordning (EU) 2022/2038 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 vad gäller tillfälliga lättnader från reglerna om utnyttjande av ankomst- och avgångstider vid unionens flygplatser på grund av en epidemiologisk situation eller militär aggression).

Bland övrigt internationellt arbete noterar regeringen även arbetet inom ICAO. Som en förberedelse inför generalförsamlingens möte under hösten 2022 anordnades i juli ett högnivåmöte för att främja en global överenskommelse om ett långsiktigt mål för den globala luftfartens koldioxidutsläpp. Vid ICAO:s generalförsamling 2022 antogs sedan detta mål, då medlemsländerna bl.a. beslutade att kollektivt verka för att den internationella luftfartens utsläpp av koldioxid ska vara nettonoll 2050.

Åtgärder under 2023

När det gäller åtgärderna under 2023 framhåller regeringen arbetet på EU-området samt ett antal nationella initiativ.

Initiativ på EU-nivå och inom ICAO

Regeringen uppmärksammar inledningsvis att ändringen av EU:s utsläppshandelsystem, direktiv (EU) 2023/959, formellt antogs i maj 2023 under det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd. Inom EU nådde rådet och Europaparlamentet även en preliminär överenskommelse om förslaget om hållbara flygbränslen (ReFuel EU Aviation) som beslutades formellt i september 2023 i form av förordning (EU) 2023/2405 om säkerställande av lika villkor för hållbar lufttransport. Vidare nåddes för första gången sedan trepartssamtalen startade 2021 en preliminär uppgörelse mellan rådet och Europaparlamentet om ett kapitel i förslaget om det s.k. SES2+, det gemensamma europeiska luftrummet.

Regeringen påminner även om att Icao i november 2023 anordnade en tredje konferens om alternativa bränslen inom luftfarten. Vid mötet enades man om ett globalt ramverk och mål om fem procents växthusgasreduktion till 2030 genom användning av alternativa flygbränslen.

Åtgärder på nationell nivå

Regeringen uppger att den i juli 2023 gav Transportstyrelsen i uppdrag att utreda frågeställningar som aktualiseras av användandet av drönare och deras roll i transportsystemet i Sverige. Syftet med uppdraget var att stärka förutsättningarna för en konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige och EU samt främja en säker, hållbar och effektiv användning av drönare som tar hänsyn till nationella förutsättningar och eventuella allmänna och enskilda motstående intressen. Uppdraget skulle redovisas senast den 30 augusti 2024.

I budgetpropositionen för 2024 aviserade regeringen vidare att den avser att fortsätta det strategiska arbetet när det gäller flygets konkurrenskraft. I november 2023 höll infrastruktur- och bostadsministern ett dialogmöte med ett antal aktörer om hur luftfartens konkurrenskraft kan stärkas.

Den 20 december 2023 beslutade regeringen att ge en särskild utredare, som ska fungera som samordnare, i uppdrag att föra dialog med berörda aktörer för att identifiera och föreslå åtgärder som kan genomföras på såväl kort som lång sikt för att öka kapaciteten och förbättra tillgängligheten till och från Arlanda flygplats. Syftet med samordnarens uppdrag är att ta fram underlag som kan bidra till att öka kapaciteten i infrastrukturen och förbättra tillgängligheten till och från Arlanda flygplats för att på så sätt stärka flygplatsens konkurrenskraft och bidra till att flygplatsen får bättre möjligheter att utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt. Samordnaren skulle redovisa sitt uppdrag senast den 31 maj 2025.

Åtgärder under 2024

Regeringen påminner om att den i och med beslutet om vårändringsbudgeten för 2024 ökade anslaget 1:12 Transportstyrelsen med över 1 miljard kronor (prop. 2023/24:99 utg.omr. 22, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:25). Syftet var att i möjligaste mån undvika kraftiga avgiftshöjningar för flygbolagen som annars hade varit nödvändiga inom det gemensamma avgiftsutjämnings-systemet för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage, det s.k. GAS-systemet. Riksdagen beslutade vidare efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2025 att avskaffa flygskatten den 1 juli 2025 (prop. 2024/25:1, bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49).

Åtgärder under 2025

Den 20 maj 2025 fick en bokstavsutredare i uppdrag att analysera och föreslå hur tillgången till hållbara, fossilfria och koldioxidsnåla drivmedel för sjöfarten och luftfarten i Sverige kan främjas (LI2025/01033). Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2026.

Den 28 maj 2025 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda statens framtida roll som ägare och förvaltare av flygplatser samt Bromma flygplats funktion (dir. 2025:55). Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2026.

Ärendets framtida beredning

Regeringen meddelar att den efter sitt förslag i budgetpropositionen för 2026 har beslutat om åtgärder för att förbättra luftfartens konkurrenskraft. En åtgärd är att höja anslaget 1:6 Ersättning avseende flygplatser, som bl.a. används för bidrag till kommuner för driftsstöd till icke-statliga flygplatser. Det höjs med 318 miljoner kronor fr.o.m. 2026 (se redogörelsen under rskr. 2016/17:101). En annan åtgärd är att höja anslaget 1:12 med 10 miljoner kronor för arbetet med att förbättra förutsättningarna för fler direktlinjer till Sverige och

Stockholm-Arlanda (prop. 2025/26:1 utg.omr. 22 avsnitt 3.5.6 och avsnitt 3.5.12, bet. 2025/26:TU1, rskr. 2025/26:127).

Regeringen meddelar därmed att ärendet bereds vidare och konstaterar att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2016/17:101 om regionala flygplatser

Riksdagsskrivelse 2016/17:101 innehåller ett tillkännagivande där regeringen uppmanas att värna de regionala flygplatserna i sin aviserade flygstrategi.

Ärendets utveckling

Regeringen påminner inledningsvis om att den i januari 2017 beslutade om en nationell flygstrategi som bl.a. underströk betydelsen av de icke-statliga flygplatserna för att uppnå en god tillgänglighet i hela landet. I budgetpropositionen för 2018 angav regeringen att tillkännagivandet i och med detta var slutbehandlat (prop. 2017/18:1 utg.omr. 22).

Vid behandlingen av budgetpropositionen för 2018 motsatte sig trafikutskottet regeringens bedömning att tillkännagivandet var slutbehandlat (bet. 2017/18:TU1). Utskottet föreslog därför att riksdagen skulle rikta ett nytt tillkännagivande till regeringen om behovet av en nationell flygstrategi som värnar de regionala flygplatserna, och riksdagen ställde sig bakom utskottets förslag (rskr. 2017/18:104).

Åtgärder mellan 2017 och 2020

Regeringen uppmärksammar att den i flygstrategin från 2017 underströk betydelsen av de icke-statliga flygplatserna i transportsystemet för att uppnå en god tillgänglighet i hela landet. Regeringen framhöll att de statliga bidragen till de icke-statliga flygplatserna därför är betydelsefulla för att finansiera driften av dessa flygplatser, men att de bör ses ur ett trafikslagsövergripande perspektiv. Detta innebär att stöd ska kunna lämnas till en flygplats om det saknas tillfredsställande kollektiva transportalternativ. Stödet ska ses som ett komplement till flygplatsernas egen finansiering genom rörelseintäkter. Samtidigt ska långsiktigt hållbara förutsättningar för statligt stöd till icke-statliga flygplatser eftersträvas. Regeringen anförde även att ökade möjligheter till effektivisering och användande av ny teknik på sikt bör kunna minska behoven av offentliga stöd till flygplatser.

Regeringen konstaterar därtill att EU-kommissionen i maj 2017 antog omarbetade regler för stöd till flygplatser. De nya reglerna är i linje med det förslag som Sverige lämnat till kommissionen och innebär bl.a. att driftsstöd kan ges till flygplatser med färre än 200 000 resenärer årligen.

Vidare framhåller regeringen att Regeringskansliets interna arbete med en översyn av de svenska icke-statliga flygplatserna påbörjades 2018, i enlighet med den nationella flygstrategin. Under 2020 gavs arbetet tillfälligt lägre prioritet på grund av behovet av akuta åtgärder för flygplatserna till följd av

den pågående pandemin. Med anledning av pandemin inrättade regeringen efter riksdagens beslut tillfälliga driftsstöd om 100 miljoner kronor till regionala flygplatser under 2020 (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:366). Därutöver såg regeringen ett behov av att komplettera det nationella nätet av beredskapsflygplatser med ytterligare ett antal temporära beredskapsflygplatser, för att tillgodose behov av tillgänglighet för samhällsviktiga luftfartstransporter för hälso- och sjukvård, t.ex. ambulansflyg. I december 2020 gav regeringen därför Trafikverket i uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om temporära beredskapsflygplatser t.o.m. den 28 februari 2021.

Åtgärder mellan 2021 och 2024

Regeringen påminner om att den har förlängt uppdraget till Trafikverket att förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser ska vara beredskapsflygplatser flera gånger. Under 2021 förlängdes uppdraget först t.o.m. den 31 maj 2021, därefter t.o.m. den 30 september 2021 och slutligen t.o.m. den 31 december 2021. I december 2021 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser skulle vara beredskapsflygplatser under 2022.

Under 2022 inrättade regeringen enligt sin redogörelse ett tillfälligt driftsstöd om 100 miljoner kronor till regionala flygplatser (prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:172). Vidare gav regeringen i maj 2022 en utredare i uppdrag att ta fram ett förslag till inriktning för statens ansvar för flygplatser i Sverige. Utredaren redovisade uppdraget den 15 februari 2023 i promemorian Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – för tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3). Promemorian har remissbehandlats. I december 2022 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att återigen förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser skulle vara beredskapsflygplatser, då för 2023.

Regeringen påminner vidare om att den i november 2023 gav Trafikverket i uppdrag att förbereda en funktion för att koordinera öppnande av beredskapsflygplatser. Uppdraget skulle redovisas senast den 8 april 2024. Regeringen uppger även att riksdagen efter regeringens förslag beslutat att öka det statliga bidraget för driftsstöd till regionala icke-statliga flygplatser med 107 miljoner kronor i och med budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 22, bet. 2023/24:TU1, rskr. 2023/24:93). I december 2023 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att på nytt förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser ska vara beredskapsflygplatser, nu för 2024.

Regeringen uppger att den i april 2024 gav Trafikverket i uppdrag att utreda, förbereda och vidta nödvändiga åtgärder för att ge kommunala och regionala myndigheter möjlighet att komplettera det statliga utbudet av flyglinjer med allmän trafikplikt. Trafikverket redovisade uppdraget den 31 januari 2025. Rapporten har remissbehandlats och remisstiden gick ut den 30

maj 2025. Beredning pågår inom Regeringskansliet med inriktningen att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder under 2026.

I juni 2024 beslutade regeringen om förordningen (2024:532) om statsbidrag för icke-statliga flygplatser. Förordningen innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner för att finansiera delar av icke-statliga flygplatser driftsunderskott. Genom förordningen, som trädde i kraft den 1 januari 2025, upphävdes förordningen (2006:1577) om statsbidrag för icke statliga flygplatser. I november 2024 beslutade regeringen vidare om en ändring i förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket som anger att Trafikverket ska ansvara för att koordinera öppnandet av beredskapsflygplatser och ge service och information till operatörer av samhällsviktigt flyg. Ändringen trädde i kraft den 15 december 2024. Regeringen påminner om att den i december 2024 gav Trafikverket i uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser skulle vara beredskapsflygplatser under 2025.

Åtgärder under 2025

Efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2026 har dels det statliga bidraget till kommuner för driftsstöd till regionala icke-statliga flygplatser ökat med 318 miljoner kronor, dels den statliga ersättningen till de 27 beredskapsflygplatserna ökat med 33 miljoner kronor (prop. 2025/26:1 utg. omr. 22 avsnitt 3.5.6 och avsnitt 3.5.12, bet. 2025/26:TU1, rskr. 2025/26:127).

Regeringen konstaterar att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2016/17:185 om en strategi för luftfarten

Riksdagsskrivelse 2016/17:185 innehåller ett tillkännagivande om att en luftfartsstrategi för stärkt konkurrenskraft för flyget bör tas fram inom en snar framtid.

Regeringens redovisning av arbetet med anledning av tillkännagivandet är likalydande med redovisningen av tillkännagivandet om en strategi för luftfarten från 2015 (rskr. 2014/15:144). Redovisningen återges under rubriken Riksdagsskrivelse 2014/15:144 om en strategi för luftfarten. Avsnittet innehåller också en närmare redogörelse för ärendets utveckling.

Regeringen konstaterar att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2017/18:104 om en strategi för luftfarten

Riksdagsskrivelse 2017/18:104 innehåller två tillkännagivanden, varav ett rör en strategi för luftfarten. Tillkännagivandet handlar om att en luftfartsstrategi för stärkt konkurrenskraft för flyget bör tas fram inom en snar framtid.

Regeringens redovisning av arbetet med anledning av tillkännagivandet är likalydande med redovisningen av tillkännagivandet om en strategi för luftfarten från 2015 (rskr. 2014/15:144). Redovisningen återges under rubriken Riksdagsskrivelse 2014/15:144 om en strategi för luftfarten. Avsnittet innehåller också en närmare redogörelse för ärendets utveckling.

Regeringen konstaterar att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2017/18:104 om regionala flygplatser

Riksdagsskrivelse 2017/18:104 innehåller två tillkännagivanden, varav ett rör regionala flygplatser. Tillkännagivandet handlar om behovet av en nationell flygstrategi som syftar till att säkerställa flygets konkurrenskraft.

Regeringens redovisning av arbetet med anledning av tillkännagivandet är likalydande med redovisningen av tillkännagivandet om regionala flygplatser från 2016 (rskr. 2016/17:101). Redovisningen återges under rubriken Riksdagsskrivelse 2016/17:101 om regionala flygplatser. Avsnittet innehåller också en närmare redogörelse för ärendets utveckling.

Regeringen konstaterar att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2019/20:74 om instansordning vid överklagan

Riksdagsskrivelse 2019/20:74 innehåller ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör se över möjligheten för Säkerhetspolisen och Försvarsmakten att överklaga beviljande eller återkallande av tillstånd att använda radiosändare till regeringen när det är motiverat utifrån Sveriges säkerhet.

Regeringen framhåller att frågan har beretts inom ramen för genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation. Regeringen framhåller samtidigt att det krävs ytterligare överväganden i ärendet. Frågan behandlades därför inte i proposition 2021/22:136 Genomförande av direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation.

Regeringen uppger att den under 2023 initierade en närmare dialog mellan de berörda departementen för att fastställa hur tillkännagivandet bör tillmötesgå. Regeringen anger även att ärendet bereddes vidare under 2024 och 2025.

Regeringen konstaterar därmed att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2019/20:223 om självkörande fordon

Riksdagsskrivelse 2019/20:223 innehåller två tillkännagivanden, varav ett rör självkörande fordon. I tillkännagivandet anför riksdagen att regeringen dels bör verka för att möjliggöra storskaliga tester av självkörande fordon i verklig miljö, dels bör ge Trafikverket i uppdrag att utreda hur stor del av vägnätet som kan användas av självkörande fordon och ta fram en underhållsstrategi för vägmarkeringar.

Arbete som härrör till internationella överenskommelser och EU-nivå

Regeringen lyfter fram att företrädare för regeringen har deltagit aktivt i det internationella arbetet inom både UNECE och EU för att främja försök med och genomförande av automatiserad körning av fordon på ett säkert sätt. Inom

UNECE har arbetet bl.a. resulterat i förslag till ändringar i 1968 års vägtrafikkonvention som tillåter automatiserad körning på högre nivåer.

Regeringen framhåller även att omfattande arbeten pågår inom EU för att underlätta uppkopplad och automatiserad körning. Det finns regler och särskilda tekniska krav för fordon som är helt automatiserade och kan köras utan en förare i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1426 av den 5 augusti 2022 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2144 vad gäller enhetliga förfaranden och tekniska specifikationer för typgodkännande av automatiska körsystem i helt automatiserade fordon. Bestämmelserna innebär att godkända helt automatiserade fordon därmed kan sättas ut på marknaden. Hittills har dock inga sådana helt automatiserade fordon typgodkänts i Sverige.

Mot bakgrund av bestämmelserna remitterade regeringen i oktober 2023 promemorian Automatiserad körning, som innehåller ett förslag till förordning som syftar till att göra det lättare att utveckla automatiserade fordon och sätta ut dem på marknaden i Sverige. I förordningen föreslår regeringen att väg-hållaren får mandat att föreskriva var typgodkända och helt automatiserade fordon får framföras i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1426. Efter avslutad remissbehandling har en sammanställning av remissvaren upprättats. Under 2025 analyserades remitterade förslag och remissyttrandena i relation till den pågående utvecklingen av regler för typgodkännande av fordon och teknikens mognad. Regeringen anför att ärendet bereds vidare.

Initiativ och uppdrag på nationell nivå

Regeringen påminner om att storskaliga försök på väg, liksom andra försök med automatiserade fordon, sedan tidigare är möjliga. I augusti 2020 beslutade regeringen om både fortsatt giltighet av och ändring i förordningen (2017:309) om försöksverksamhet med automatiserade fordon. Detta innebar att förordningen permanentades och att förutsättningarna för tillstånd till försöksverksamhet förtydligades. Tillstånd kan därmed ges förutsatt att försöken genomförs på ett säkert sätt och utan att verksamheten medför någon väsentlig störning eller olägenhet för omgivningen.

I juni 2020 gav regeringen en utredare i uppdrag att utreda och utvärdera vissa frågor om dels ansvarsfördelning vid automatiserad körning av vägfordon, dels främjandet av ökad användning av geostaket. Utredaren redovisade uppdraget i promemorian Ansvarsfrågan vid automatiserad körning samt nya regler i syfte att främja en ökad användning av geostaket (Ds 2021:28), som har remissbehandlats.

När det gäller de krav som kan ställas på infrastruktur, data och uppkoppling pekar regeringen på att Trafikverket löpande tar fram underhållsplaner för bl.a. markeringar och skyltar. I oktober 2021 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att redogöra för vilka krav som ska ställas på den statliga väginfrastrukturens tillstånd samt bedöma och redogöra för behovet av

åtgärder för att man ska kunna använda automatiserade fordon med förarstödjande teknik. I uppdraget ingick bl.a. att ta fram en underhållsstrategi för vägmarkeringar och annan viktig vägutrustning för att främja och stödja automatiserade fordon. Trafikverket redovisade uppdraget under sommaren 2022 i rapporten Vägens stöd till automatiserade fordon. Enligt regeringen utgör rapporten ett kunskapsunderlag för det fortsatta arbetet med frågan.

Regeringen konstaterar därmed att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2019/20:223 om tunga transporter

Riksdagsskrivelse 2019/20:223 innehåller två tillkännagivanden, varav ett rör tunga transporter. I tillkännagivandet uppmanar riksdagen regeringen att verka för att dispenshanteringen för tunga transporter underlättas och förenklas, bl.a. genom att Trafikverket erbjuder kommuner möjligheten att delegera beslut om dispenser för tunga transporter på väg till Trafikverket.

Regeringen hänvisar inledningsvis till att Trafikverket har initierat och finansierat ett projekt kopplat till det som riksdagen anför i tillkännagivandet. Projektet omfattade att utveckla en digital undantagsprocess, vars syfte är att med systemstöd ge ett bättre utnyttjande av undantagsfordon och infrastruktur i tid och rum. Detta ska leda till snabbare och flexibla handläggning på lika villkor samt en bibehållen standard på väginfrastrukturen. Projektet utfördes av Research Institutes of Sweden AB (Rise) och redovisades i en rapport i oktober 2021. Rapporten innehåller en rad förslag på åtgärder som riktar sig till ett flertal aktörer. Några exempel på åtgärder är informationskampanjer, gemensamma it-system för Trafikverket och kommunerna, en översyn av Transportstyrelsens föreskrifter, att arbeta mot digital övervakning och uppföljning samt att genomföra en sanktionsväxling.

Regeringen uppger vidare att den i december 2022 gav Trafikverket i uppdrag att utreda hur väghållarens handläggning av ärenden om undantag från kraven på mått, längd och vikt kan underlättas och förenklas. I uppdraget ingick att Trafikverket skulle redogöra för hur de rättsliga och praktiska möjligheterna för Trafikverket ser ut att, helt eller delvis, sköta ärendehandläggningen och fatta beslut om de undantag från trafikförordningens (1998:1276) krav på mått, längd och vikt som i dag sköts av kommunala väghållare. Regeringen gav även Trafikverket i uppdrag att

- utreda vilka möjliga förenklingar och effektiviseringar av undantagsprocessen som kan göras med bibehållen kvalitet i hanteringen
- utreda om det krävs författningsändringar
- lämna nödvändiga författningsförslag
- utreda vilka kostnader som kan uppstå och hur dessa ska finansieras.

Trafikverket redovisade uppdraget den 17 juni 2024 i rapporten Hantering av transportdispenser. Rapporten remitterades och remisstiden gick ut den 2 december 2024.

Åtgärder under 2025

Den 28 maj 2025 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att göra en fördjupad analys av hantering av undantag från krav på mått, längd och vikt. Analysen skulle avse förutsättningarna för att helt eller delvis överta hanteringen av transportdispenser från kommunerna. Den fördjupade analysen skulle också omfatta en detaljerad kostnads- och konsekvensanalys på både kort och lång sikt, relevanta riskbedömningar, förslag till processer och arbetssätt samt en tidsplan för ett eventuellt övertagande. Uppdraget redovisades den 16 december 2025 i rapporten Fördjupad analys om hantering av undantag från krav på mått, längd och vikt. Regeringen uppger att ärendet bereds vidare.

Regeringen konstaterar därmed att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2019/20:323 om synfältsdefekter och dispens

Riksdagsskrivelse 2019/20:323 innehåller ett tillkännagivande om att möjligheten att använda ett simulortest för att bedöma körförmågan hos personer som fått sitt körkort återkallat på grund av synfältsdefekter bör återinföras och att ett nytt system för körprov på väg för personer med synfältsdefekter bör utredas.

Regeringen uppger att Transportstyrelsen har analyserat användandet av en simulator som grund för att bedöma om en person som inte uppfyller de medicinska kraven när det gäller syn ändå på ett säkert sätt kan framföra ett vägfordon och därför kan beviljas undantag från kraven. Enligt utvärderingen behöver metoden kunna valideras, vilket inte har skett.

I september 2021 gav regeringen Statens väg- och transportforskningsinstitut i uppdrag att, i samarbete med Transportstyrelsen och Trafikverket, analysera möjligheterna att utveckla metoderna för att kunna bedöma om ett undantag kan beviljas från de medicinska kraven för horisontellt synfält för körkort. I uppdraget ingick även att utreda förutsättningarna för att utveckla och validera simulortester och praktiska körprov i bana eller i trafik. Uppdraget redovisades den 31 oktober 2022 och innehåller förslag om att vidta ytterligare utredningsåtgärder.

I oktober 2023 gav regeringen Transportstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att kunna använda körprov i verklig trafik för B-körkort som en del av bedömningen av undantag från de medicinska kraven för den som har synfältsbortfall.

Transportstyrelsen redovisade uppdraget den 5 juni 2025 i rapporten Körprov i trafik för bedömning av undantag vid synfältsbortfall. Rapporten har remissbehandlats och remisstiden gick ut den 7 januari 2026. Regeringen uppger att ärendet bereds vidare.

Regeringen konstaterar därmed att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2020/21:379 om utfärdare av förarbevis

Riksdagsskrivelse 2020/21:379 innehåller tre tillkännagivanden som gäller förarbevis för vattenskoter, varav ett rör utfärdare av förarbevis. Tillkännagivandet handlar om att båtlivets befintliga utbildningsorganisation och andra externa aktörer som erbjuder utbildning och examination ska ges möjlighet att utfärda förarbevis.

Här påminner regeringen om att lagen (2021:626) om förarbevis för vattenskoter trädde i kraft fullt ut den 1 maj 2022.

Den 28 maj 2025 gav regeringen Transportstyrelsen i uppdrag att redovisa för- och nackdelar med att ge båtlivets utbildningsorganisationer och andra berörda aktörer möjlighet att utfärda förarbevis för vattenskoter. Transportstyrelsen redovisade uppdraget den 31 oktober 2025 i rapporten Delegering av utfärdande av förarbevis för vattenskoter. Rapporten har remissbehandlats och remisstiden löpte ut den 11 februari 2026. Enligt regeringen bereds ärendet vidare.

Regeringen konstaterar därmed att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Riksdagsskrivelse 2022/23:137 om ett långsiktigt hållbart transportsystem

Riksdagsskrivelse 2022/23:137 innehåller två tillkännagivanden, varav ett rör ett långsiktigt hållbart transportsystem. Tillkännagivandet handlar om att etappmålet för inrikes transporter inom miljömålssystemet bör ligga fast, att takten i transportsektorns omställning till fossilfrihet behöver öka kraftigt och att de transportpolitiska målen är viktiga för genomförandet av Agenda 2030. Tillkännagivandet gör även gällande att det behövs ökad transporteffektivitet, effektivare fordon och farkoster, elektrifiering och en övergång från fossila till hållbara, förnybara drivmedel för att bryta transportsektorns fossilberoende. Därtill uppmärksammas i tillkännagivandet vikten av Trafikverkets arbete med att hantera förorenade områden och att Trafikverkets riktade miljöåtgärder i statlig infrastruktur måste fortsätta.

Regeringens klimathandlingsplan och arbetet inom EU

Regeringen påminner inledningsvis om att regeringen i december 2023 beslutade om skrivelse 2023/24:59 Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll (skr. 2023/24:59). I skrivelsen presenterar regeringen åtgärder för att påskynda elektrifieringen av både lätta och tunga fordon och anger att det behöver bli praktiskt och ekonomiskt möjligt för fler att använda eldrivna fordon, oavsett typ av verksamhet och oberoende av var och hur du bor.

Skrivelsen innehåller även ett åtgärds paket för ladd- och tankinfrastruktur i hela landet, där regeringen framhåller att politiken ska fortsätta att främja utveckling och produktion av nya fossilfria bränslen men också verka för att

fasa ut de fossila drivmedlen. I skrivelsen presenterar regeringen vidare åtgärder för att effektivisera transportsystemet som kan bidra till viktiga utsläppsminskningar samtidigt som tillgängligheten i samhället utvecklas.

Regeringen framhåller att Sverige i EU har verkat för ett långsiktigt hållbart transportsystem och att man i egenskap av ordförande för EU:s ministerråd under det första halvåret 2023 förhandlade fram flera överenskommelser med Europaparlamentet. Inom ramen för lagstiftningen inom det s.k. 55-procentpaketet har preliminära politiska överenskommelser nåtts med Europaparlamentet om förordningar för minskade utsläpp av växthusgasar från sjöfart och flyg samt utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen.

Arbetet inom ramen för den gällande nationella planen och med anknytning till den kommande planen

Regeringen uppger vidare att Trafikverkets riktade miljöåtgärder i statlig infrastruktur genomförs löpande inom ramen för den trafikslagsövergripande nationella planen för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033. En del av Trafikverkets arbete med riktade miljöåtgärder innebär att hantera förorenade områden, inklusive områden med historiska miljöskador. Trafikverkets arbete med att hantera förorenade områden, inklusive historiska miljöskador, har enligt regeringen bidragit till att minska påverkan på naturmiljön.

Regeringen uppger vidare att den i juni 2023 gav Trafikverket i uppdrag att ta fram inriktningsunderlag inför den långsiktiga infrastrukturplaneringen för planperioden 2026–2037. I uppdraget angav regeringen att det skulle genomföras med utgångspunkten att den statliga transportinfrastrukturen i hela landet ska utvecklas och förvaltas så att det övergripande transportpolitiska målet nås. Därtill angav regeringen att de jämbördiga funktions- och hänsynsmålen med tillhörande etappmål ska nås, liksom de miljömål som riksdagen beslutat om. Vidare angav regeringen att de krav som klimatomställningen ställer på transportsektorn ska beaktas, att energiförsörjning är avgörande för transportsystemets utveckling och att den omfattande förändring av transportsystemet som elektrifieringen innebär bör vägas in särskilt. Utöver klimatomställningen ska även infrastrukturens påverkan på den biologiska mångfalden beaktas.

Inom ramen för uppdraget skulle Trafikverket även lämna in en redovisning av hur myndigheten arbetar med introduktionen av nya tekniker, metoder och material som bidrar till substantiella utsläppsminskningar vid nyinvesteringar samt drift och underhåll. Trafikverket redovisade uppdraget den 15 januari 2024 som underlag för regeringens kommande infrastrukturproposition.

Regeringen uppger vidare att den i oktober 2024 överlämnade propositionen Vägen till en pålitlig transportinfrastruktur – för att hela Sverige ska fungera (prop. 2024/25:28) till riksdagen. I propositionen angav regeringen att den övergripande utgångspunkten för transportinfrastrukturplaneringen är att den statliga transportinfrastrukturen i hela landet ska utvecklas

och förvaltas så att det övergripande transportpolitiska målet nås, inklusive funktions- och hänsynsmålen med därtill hörande etappmål, liksom de klimatmål som riksdagen beslutat om. I propositionen angav regeringen vidare att en ökad transporteffektivitet innebär att åstadkomma tillgängligheten för personer och gods i hela landet utan ökat trafikarbete, dvs. utan att fler fordonskilometer körts, med beaktande av de transportpolitiska principerna. Regeringen framhöll i propositionen att transporter kan bli effektivare på flera sätt, exempelvis genom längre och tyngre fordon, ökad fyllnadsgrad, ruttoptimering, samordnade godstransporter, godstransportupplägg som nyttjar fler transportsätt (intermodalitet) och digitalisering. Regeringen anförde vidare att ökad transporteffektivitet också går att uppnå genom transporteffektiv fysisk planering som kortar avstånden och därmed skapar förutsättningar för människor och näringsliv att tillgodose transportbehov och tillgänglighet med ett mindre trafikarbete.

Arbetet med att ställa om fordonsflottan

Regeringen framhåller att riksdagen, efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2024 för att påskynda omställningen av den svenska fordonsflottan, har infört ett nytt tillfälligt stöd för att stimulera marknadsintroduktion av eldrivna lätta lastbilar (prop. 2023/24:1 utg.omr. 20, bet. 2023/24:MJU1, rskr. 2023/24:104). Fram till maj 2024 hade Energimyndigheten beviljat stöd på ca 252 miljoner kronor till 5 041 eldrivna lätta lastbilar. Energimyndigheten betalade dessutom under 2023 ut 443 miljoner kronor i stöd från anslaget.

Regeringen uppger vidare att den har beslutat om förordningen (2024:627) om skrotningspremie till privatpersoner vid köp eller leasing av elbil. Det nya stödet för eldrivna lätta lastbilar samt förstärkta och förlängda klimatpremier för tunga fordon beräknas tillsammans med den nya skrotbilspremien sänka utsläppen med sammanlagt omkring 0,25 miljoner ton koldioxidequivaler till 2030.

Arbetet med hållbara bränslen och laddinfrastruktur

Regeringen pekar också på att promemorian Hållbarhetskriterier för vissa bränslen och en ny reduktionsplikt remitterades i september 2024. I promemorian föreslås ändringar av reduktionsplikten. Reduktionsplikten för flygfotogen ska enligt förslaget tas bort. Den nya reduktionsplikten för bensin och diesel föreslås bli mer teknikneutral och stimulera till fortsatt elektrifiering genom att det blir möjligt att uppfylla reduktionsplikten även med el från publika laddstationer. Nivåerna för de utsläppsminskningar som ska åstadkommas av den nya reduktionsplikten föreslås höjas från 6 till 10 procent för både bensin och diesel. Syftet med förslaget är enligt regeringen att kunna nå åtaganden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning

(EU) nr 525/2013), det s.k. ESR-åtagandet för 2030. Remisstiden gick ut den 12 november 2024.

Regeringen framhåller även att den pågående satsningen på utbyggnad av ladd- och tankinfrastruktur för tunga fordon förlängdes till 2030, efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 21, bet. 2024/25:NU3, rskr. 2024/25:106).

Regeringen påminner om att den i oktober 2024 beslutade att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera om styrmedel som kan utformas för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR) i den takt som krävs för att på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 samt de EU-åtaganden som Sverige har på klimatområdet. I uppdraget ingick att analysera vilka styrmedel det i så fall kan vara. Syftet med utredningen är dels att säkerställa att åtagandena nås utan att hushåll och näringsliv drabbas av orimligt höga kostnader, dels att säkerställa att fossila bränslen fasas ut på ett säkert och acceptabelt sätt som gör att Sveriges och näringslivets konkurrenskraft kan bibehållas och stärkas och som inte leder till hämmande regelverk eller får skadliga effekter för delar av landet eller samhället. Uppdraget ska redovisas senast den 4 maj 2026.

Åtgärder under 2025

Regeringen gav den 20 mars 2025 Trafikverket i uppdrag att upprätta ett förslag till en trafikslagsövergripande nationell plan för transportinfrastrukturen för perioden 2026–2037. Enligt uppdraget skulle Trafikverket i förslaget till nationell plan redogöra för en indikativ indelning av medel till trimnings- respektive miljöåtgärder i befintlig infrastruktur för att bidra till att de transportpolitiska målen nås. Trafikverket redovisade sitt förslag till nationell plan den 30 september 2025. Trafikverket föreslår ökade medel till trimnings- respektive miljöåtgärder i befintlig infrastruktur. Trafikverkets förslag har remissbehandlats. Remisstiden gick ut den 30 december 2025. Inriktningen är att regeringen under våren 2026 ska fastställa den nationella planen.

Regeringen beslutade den 29 april 2025 om förordning om ändring i förordningen (2024:627) om skrotbilspremie till privatpersoner vid köp eller leasing av elbil (SFS 296). Ändringen innebär att skrotningspremien höjs från 10 000 kronor till 25 000 kronor och breddas så att fler och något nyare bilar blir stödberättigade. Efter remissbehandlingen av promemorian Hållbarhetskriterier för vissa bränslen och en ny reduktionsplikt lämnade regeringen propositionen Nya regler för datacenter och hållbara bränslen samt en ny reduktionsplikt till riksdagen (prop. 2024/25:131) med förslag till lag om ändringar i lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel. Riksdagen antog regeringens förslag (bet. 2024/25:MJU17, rskr. 2024/25:221). Lagändringen innebär att reduktionsnivåerna för bensin och diesel höjdes från 6 till 10 procent, samtidigt som de reduktionspliktiga också kan uppfylla sina åtaganden genom utsläppsminskningar från leverans

av fossilfri el från publika laddningsstationer. Skatten på drivmedel sänktes samtidigt för att kompensera för prisseffekten av den höjda reduktionsnivån. Förändringarna av reduktionsplikten beräknas ackumulerat leda till ca 2,9 miljoner ton lägre utsläpp från att skärpningen infördes under 2025 t.o.m. 2030.

Vidare föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2026 budget-satsningar på Klimatklivet, vilket är ett av regeringens viktigaste stöd för att främja utbyggnaden av laddinfrastruktur (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.24.16). Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2025/26:MJU1, rskr. 2025/26:128). I enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2026 har dessutom medel avsatts för en elbilspremie riktad till grupper i behov av stöd, t.ex. i glesbygd, som kan finansieras av EU:s sociala klimatfond samt för en förlängning av marknadsintroduktionsstödet för lätta ellastbilar med två år fram till 2028 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.24.21 samt avsnitt 3.24.17, bet. 2025/26:MJU1, rskr. 2025/26:128). Totalt beräknas förlängningen av stödet till lätta ellastbilar leda till att stöd för ytterligare 37 500 lätta ellastbilar kan betalas ut.

Regeringen konstaterar att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

BILAGA 9

Näringsutskottets yttrande 2025/26:NU4y

Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 25 mars 2026 att ge övriga utskott möjlighet att yttra sig över regeringens skrivelse 2025/26:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025. Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

I detta yttrande redovisar näringsutskottet sina överväganden i fråga om behandlingen av de riksdagsskrivelser som faller inom utskottets beredningsområde. Utskottet gör ingen annan bedömning än regeringen när det gäller vilka riksdagsskrivelser som är att betrakta som slutbehandlade eller inte. När det gäller tillkännagivandena om handel med sälprodukter vill dock utskottet understryka vikten av ett mer aktivt och resultatinriktat agerande.

I yttrandet finns 4 avvikande meningar (S, M, V, C, KD, MP, L)

Utskottets överväganden

Riksdagens skrivelse till regeringen – åtgärder under 2025

Skrivelsen

I skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2025 (skr. 2025/26:75) lämnar regeringen bl.a. en redovisning av vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som överlämnats till regeringen. Redovisningen omfattar huvudsakligen åtgärder under tiden den 1 januari–31 december 2025. Inom näringsutskottets beredningsområde finns totalt 35 riksdagsskrivelser redovisade, varav 24 anges som slutbehandlade och resterande 11 som inte slutbehandlade. Av de 35 riksdagsskrivelserna innehåller 12 skrivelser totalt 15 tillkännagivanden. Regeringen bedömer i skrivelsen att 5 av dessa tillkännagivanden är att anse som slutbehandlade, medan 10 tillkännagivanden inte anses vara slutbehandlade.

Tabell 1 Tillkännagivanden som anses vara slutbehandlade

Dep.	Tillkännagivande	Bet.	Rskr.
KN6	Småskalig vattenkraft	2019/20:NU14	2019/20:221
KN7	Digital samverkan	2019/20:NU16	2019/20:287
KN7	Solnedgångsklausuler	2019/20:NU16	2019/20:287
KN16	Värnande om vattenkraft	2021/22:NU15	2021/22:214
KN13	Solnedgångsklausuler	2021/22:NU16	2021/22:191

Tabell 2 Tillkännagivanden som inte anses vara slutbehandlade

Dep.	Tillkännagivande	Bet.	Rskr.
LI25	Handel med sälprodukter	2019/20:NU15	2019/20:222
Fi13	Kortare handläggningstider	2020/21:NU30	2020/21:321
Fi13	Särskilda straffbestämmelser	2020/21:NU30	2020/21:321
Fi13	Proportionalitet vid avstämning och återkrav	2020/21:NU30	2020/21:321
Fi16	Effekter av försenat eller uteblivet stöd	2021/22:NU6	2021/22:16
KN11	Uppföljning och utvärdering	2021/22:NU13	2021/22:131
Ju83	Kostnader i mål om patent	2021/22:NU22	2021/22:440
KN22	Myndigheternas roll i tillståndsprocesserna	2022/23:NU13	2022/23:160
LI44	Handel med sälprodukter	2023/24:NU13	2023/24:153
KN28	Kontaktförbud vid handel med järn- och metallavfall	2024/25:NU17	2024/25:179

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas under följande rubriker:

- Tillkännagivanden om vattenkraften
- Tillkännagivanden om handel med sälprodukter
- Övrigt om skrivelsen.

Tillkännagivanden om vattenkraften

Som redogjorts för i det föregående lämnar regeringen i skrivelsen en redogörelse för vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av 35 riksdagsskrivelser inom utskottets beredningsområde. Utskottet vill med anledning av redovisningen av tillkännagivandena om småskalig vattenkraft (KN6) och om värnande av vattenkraften (KN16) anföra följande.

Utskottet kan konstatera att dessa två tillkännagivanden tidigare har redovisats som slutbehandlade i budgetpropositionen för 2026 och att riksdagen då inte hade några invändningar mot regeringens bedömningar (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20 Klimat, miljö och natur, bet. 2025/26: MJU1). Utskottet noterar att inga av riksdagens partier hade några invändningar mot den redovisning som då lämnades eller framförde någon avvikande uppfattning i förhållande till regeringens bedömning att tillkännagivandena var slutbehandlade. Att nu framföra invändningar mot regeringens redovisning ser utskottet därmed som aningen märkligt. Utskottet delar fortfarande regeringens bedömning att tillkännagivandena om småskalig vattenkraft (KN6) och värnande om vattenkraften (KN16) kan anses vara slutbehandlade utifrån de åtgärder och beslut som regeringen har vidtagit, bl.a. uppdrag till berörda myndigheter att analysera vattenkraftens nyttor, uppföljning av arbetet med moderna miljövillkor, översyn av normsättningen inom vattenförvaltningen samt genomförda och aviserade förändringar i regelverket och beslutsprocesserna.

Tillkännagivanden om handel med sälprodukter

När det gäller tillkännagivandena om handel med sälprodukter (LI25 och LI44) noterar utskottet att regeringen ännu inte anser att de är slutbehandlade. Utskottet noterar även att regeringen i skrivelsen konstaterar att den har vidtagit vissa åtgärder inom ramen för EU-arbetet, bl.a. genom att lyfta frågan i rådsarbetsgrupper, delta i kommissionens konsultationer samt initiera samarbete med andra medlemsstater i syfte att påverka regelverket. Utskottet anser att detta emellertid inte är tillräckligt. De åtgärder som redovisas präglas i stor utsträckning av en något passiv och avvaktande hållning. Regeringen har själv framhållit att möjligheterna att få till stånd förändringar i nuläget bedöms som små, vilket tyder på en begränsad ambitionsnivå i det fortsatta arbetet. Samtidigt hänvisas i hög grad till pågående processer inom EU, såsom

kommissionens utvärdering av regelverket, utan att regeringen tydligt redovisar några mer långtgående initiativ eller strategier för att faktiskt driva frågan framåt. Mot denna bakgrund anser utskottet att det finns skäl att understryka vikten av ett mer aktivt och resultatinkänt agerande. Frågan om handel med sälprodukter har betydelse såväl ur ett näringspolitiskt perspektiv som för förvaltningen av sälbestånden och kustnära verksamheter. Att enbart följa pågående EU-processer och vid enstaka tillfällen lyfta frågan är inte tillräckligt. Regeringen bör därför intensifiera sitt arbete i syfte att redovisa konkreta resultat av sina insatser.

Övrigt om skrivelsen

När det gäller övriga tillkännagivanden anger regeringen att tre av dessa är slutbehandlade. Utskottet konstaterar att tillkännagivandena om digital samverkan (KN7), solnedgångsklausuler (KN7) och solnedgångsklausuler (KN13) tidigare har redovisats som slutbehandlade i budgetpropositionen för 2026 och att riksdagen då inte hade några invändningar mot regeringens bedömningar (prop. 2025/26.1 utg.omr. 24 Näringsliv, bet. 2025/26:NU1). Inte heller när det gäller redovisningen av regeringens hantering av övriga tillkännagivanden gör utskottet någon annan bedömning än regeringen.

När det gäller regeringens hantering av övriga riksdagsskrivelser, dvs. riksdagsskrivelser som inte avser tillkännagivanden, vill utskottet anföra följande. Utskottet noterar att flera av dem gäller företag med statligt ägande såsom AB Svensk Bilprovning (Fi2), Lernia AB (Fi4) och AB Göta kanalbolag (Fi8). När det gäller statens ägande av AB Svensk Bilprovning och Lernia AB konstaterar utskottet att staten inte längre äger några aktier i respektive aktiebolag och att regeringen redogjorde för slutredovisningen av försäljningen av AB Svensk Bilprovning och Lernia AB i skrivelsen 2025 års redogörelse för företag med statligt ägande (skr. 2024/25:140 s. 7). Utskottet gör, oaktat inställning till vilka företag som bör vara i statlig ägo, ingen annan bedömning än regeringen när det gäller vilka riksdagsskrivelser som är att betrakta som slutbehandlade eller inte. Vidare noterar utskottet den redovisning som regeringen lämnar om hanteringen av övriga riksdagsskrivelser. Utskottet gör inte heller i dessa fall någon annan bedömning än regeringen.

Stockholm den 5 maj 2026

På näringsutskottets vägnar

Tobias Andersson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tobias Andersson (SD), Anders Ådahl (C), Fredrik Olovsson (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Monica Haider (S), Josef Fransson (SD), Mattias Jonsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johansson (M), Eric Palmqvist (SD), Isak From (S), Kjell Jansson (M), Birger Lahti (V), Camilla Brodin (KD), Johnny Svedin (SD), Katarina Luhr (MP), Louise Eklund (L) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S).

Avvikande meningar

1. Tillkännagivanden om vattenkraften (S, V, C)

Anders Ådahl (C), Fredrik Olovsson (S), Monica Haider (S), Mattias Jonsson (S), Isak From (S), Birger Lahti (V) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S) anför:

Vi delar inte regeringens bedömning att tillkännagivandena om småskalig vattenkraft och värnande om vattenkraften (KN6 och KN16) är tillgodosedda och därmed kan redovisas som slutbehandlade. Vi noterar att regeringen har vidtagit åtgärder i syfte att försöka säkerställa en mer ändamålsenlig tillämpning av regelverket och en förbättrad avvägning mellan miljökrav och vattenkraftens förutsättningar. Samtidigt utgör de åtgärder som regeringen redovisar i huvudsak förändringar i förordningar, uppdrag till myndigheter samt pågående eller aviserade lagstiftningsinitiativ. Dessa insatser är i flera fall av förberedande karaktär eller ännu inte genomförda fullt ut. Exempelvis har uppdraget att se över tillämpningen av EU-rättsliga krav i Natura 2000-områden ännu inte redovisats. Därtill noterar vi att regeringen överlämnade propositionen Undantag från krav enligt art- och habitatdirektivet vid vattenkraftens omprövning (prop. 2025/26:202) till riksdagen i mars 2026. Vi menar att det vore lämpligt att avvakta miljö- och jordbruksutskottets beredning och riksdagens beslut innan tillkännagivandena redovisas som slutbehandlat, och det faktum att de föreslagna lagändringarna vid tidpunkten för bedömningen inte har trätt i kraft.

Vidare innebär förändringarna i vattenförvaltningsförordningen och angränsande regelverk främst justeringar av definitioner och processer. Det saknas emellertid tillräckliga belägg för att dessa förändringar i praktiken säkerställer de långsiktiga och förutsebara villkor som tillkännagivandena syftar till att uppnå för den småskaliga vattenkraften. Att tillföra ytterligare kompetens till vattendelegationerna och att ge myndigheter ett utökat stöd-jande uppdrag är i sig positiva åtgärder, men de utgör inte garantier för att tillämpningen blir enhetlig eller att konsekvenserna för berörda verksamheter blir proportionerliga.

2. Tillkännagivanden om vattenkraften (MP)

Katarina Luhr (MP) anför:

Jag delar regeringen bedömning att tillkännagivandena om vattenkraften är slutbehandlade. Samtidigt finns det skäl att framhålla följande i fråga om den politiska inriktningen för vattenkraften. Jag anser att regeringens politik under senare tid inneburit en tydlig förskjutning bort från den grundläggande avvägning som tidigare låg till grund för arbetet med vattenkraftens miljöanpassning. Den nationella planen för moderna miljövillkor byggde på en balans mellan elsystemets behov och behovet av att förbättra vattenmiljön.

Jag konstaterar att regeringen i flera avseenden har frångått denna balans. Genom genomförda förordningsändringar och aviserade lagändringar har förutsättningarna för miljöanpassning försämrats, samtidigt som möjligheten att sänka miljökrav och klassificera vattenförekomster som kraftigt modifierade har förstärkts. Detta riskerar att leda till att miljökrav i praktiken urholkas, även i områden med höga naturvärden.

Vidare vill jag framhålla att det är fullt möjligt att utveckla vattenkraftens bidrag till energisystemet samtidigt som miljökraven upprätthålls och stärks. De större vattenkraftverken står för den helt dominerande delen av elproduktionen och effektbidraget, medan de minsta anläggningarna endast bidrar marginellt till elsystemet men likväl kan ha betydande påverkan på lokala ekosystem. I stället för att stärka förutsättningarna för en samlad och effektiv miljöanpassning har regeringen i flera delar valt att försvaga regelverket och därmed riskerat att försämra vattenmiljön.

Även om regeringens åtgärder inte tillräckligt svarar mot tillkännagivandenas intentioner och att tillkännagivandena inte kan betraktas som tillgodosedda anser jag ändå att de bör ses som slutbehandlade.

3. Tillkännagivanden om handel med sälprodukter (M, KD, L)

Jesper Skalberg Karlsson (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Kjell Jansson (M), Camilla Brodin (KD) och Louise Eklund (L) anför:

Som framgår av skrivelsen har regeringen vidtagit ett flertal åtgärder i syfte att påverka EU:s regelverk om handel med sälprodukter. Arbetet har bedrivits såväl genom deltagande i kommissionens konsultationer som genom kontakter med kommissionen på både politisk nivå och tjänstemannanivå. Därutöver har regeringen etablerat ett samarbete med andra medlemsstater, såsom Finland och Estland, för att gemensamt verka för förändringar av regelverket. Vi delar därför inte uppfattningen att regeringen inte gör tillräckligt. Därtill bör det understrykas att frågan om handel med sälprodukter regleras på EU-nivå. Förutsättningarna att åstadkomma förändringar är därmed beroende av processer inom EU och av kommissionens pågående utvärdering av regelverket. Regeringens arbete behöver därför bedrivas inom ramen för dessa institutionella förutsättningar. Att invänta resultatet av kommissionens utvärdering och föra fram svenska ståndpunkter i relevanta forum är i detta sammanhang ett ändamålsenligt och realistiskt tillvägagångssätt. Mot denna bakgrund framstår det inte som välgrundat att beskriva regeringens agerande som passivt. Tvärtom har regeringen agerat i de forum där frågan kan påverkas och även tagit initiativ till samarbete med likasinnade medlemsstater.

4. Tillkännagivanden om handel med sälprodukter (MP)

Katarina Luhr (MP) anför:

Min uppfattning är att den nu gällande lagstiftningen motverkar storskalig säljakt för pälsskinn och att den därmed fyller en viktig funktion. Jag

delar därför inte uppfattningen att det bör vidtas ytterligare åtgärder i syfte att möjliggöra handel med sälprodukter. Tvärtom bör regeringens arbete inriktas på att upprätthålla och värna det gällande regelverket inom EU. EU:s förordning om handel med sälprodukter har tillkommit i syfte att säkerställa höga djurskyddsstandarder och att möta etiska betänkligheter kring jakt på säl. Kommissionen har, inom ramen för uppföljning och utvärdering av regelverket, konstaterat att bestämmelserna ska prövas mot sina mål, inklusive deras inverkan på djurskydd, socioekonomiska effekter och påverkan på sälbestånden. Detta understryker vikten av att förändringar av regelverket föregås av noggranna analyser och en helhetsbedömning på EU-nivå. Mot denna bakgrund är det enligt min mening inte ändamålsenligt att från svensk sida verka för att förbudet mot handel med sälprodukter ska hävas eller urholkas. Ett sådant agerande riskerar att motverka de grundläggande syften som regelverket vilar på, särskilt vad gäller djurskydd och etiska hänsyn. I stället bör regeringen verka för att befintlig lagstiftning upprätthålls och tillämpas konsekvent, samt avvakta resultaten av kommissionens pågående utvärdering.